བརྟགས་རྩ་ཚུ་རྒྱང་གི་འགྲུ་འགྲེལ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨོཾ་ཡ་བྷ། སྒིད་པའི་རིམས་ནས་འཛོམས་ཉེད་སྨན་ཆེན་པོ། གསོ་རིག་བདུད་རྩིའི་ཕུང་པོ་སྦྱོ་བའི་སྒྲིན། ཉིན་རྒྱས་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་མཐའ་གཞལ་དཀའ་བ། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་མཆེད་བཅས་ཕྱག་གི་ཡུལ། སྒིད་ཞིའི་ནད་ཀྱི་གདུང་སེལ་གསོ་རིག་དཔྱིད། སྐྱེལ་པའི་དྲང་སྲོང་དྲེས་ལན་ལས་བྱུང་བའི། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་གངས་ལྗོངས་ཉེར་དྲངས་མཛད། བི་རོ་ཙ་ན་ནའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་བཞིན་འདུག། ཕྱི་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་པཉྩི་ཏ། ནང་ལྟར་འཕགས་སར་བཞུགས་པའི་རྗེ་རྗེ་འཇིན། ་འབ་ཀུན་འདུས་སྨན་རྒྱལ་པབྦ་འབྱུང་། གཉིས་མེད་གསུ་ཐོག་མགོན་པོར་གུས་ཕྱགཅཚལ། སྤྲིགས་སྤྲོད་འཁྲུག་འགྲོས་ཉེས་ཚཤད་རབ་དར་ཞིང་། འགྲོ་བའི་ལུས་འཆོ་འཇོམས་ལ་ཉེར་ལྷགས་ཆོ། མཁས་གྲུབ་བྱང་ཟུར་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་སོགས། གསོ་རིག་འཆད་སྤེལ་མགོན་ལ་དད་ཕྱག་བརྩེགས། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་སྤྱན། ཤེས་བྱའི་གཏེར་ཆེན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མཐུས། ཟབ་རྒྱས་སྤྲིན་གྲོལ་ཆོས་ཆར་འབེབས་མཁས་པ། ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་ཆོས་རྗེར་གུས་ཕྱག་བགྱི། མཁྱེན་རབ་ཉིན་བྱེད་འོད་བརྒྱའི་སྐང་བཡིས། བདག་བློའི་གཏེ་མུག་སྐུན་

སེལ་དཔལ་སྐྱེར་བའི།། ཚོར་བྱའི་མཚན་དང་ཐུབ་བསྟན་དགེ་ལེགས་སོགས།། དངོས་བརྒྱུད་བློ་མའི་ཚོགས་ལ་གྱས་པས་འདུད།། བསྟགས་པའི་ཤེས་བརྗོད་སྒེལ་ལེགས་བསྟན་བསྡུས་ཏེ།། གང་ཞིག་གྲོང་ན་གསོ་རིག་བརྟག་ཐབས་མདོའི།། ཚིག་འབྲུའི་འགྲེལ་ཙམ་བིར་སྟོན་གཞིར་བཞག་དང་།། འབྲུ་གཅིན་དཀའ་རྣམས་བློ་མའི་ཞལ་རྒྱུན་བཞིན།། མི་ཕམ་རྒྱ་ཆུའི་ཉིག་ཆེན་ལས་བཏུས་ཤིང་།། སྨན་ལྷོར་བྱང་འཚོའི་སྒོ་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཆེད།། རང་བཟོས་མ་བསྒྲུབ་གཞུང་བཟང་དབང་གི་རྒྱལ།། བདེ་བླག་རྟོགས་པའི་དཔལ་དུ་སྒྲིན་གྱིས་ལོངས།། ཞེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རིམ་པས་མདུན་ལམ་མཛེས་པར་བྱས་ནས་གང་ཞིག་བསྡི་བར་བྱ་བདངོས་ནི་བཤད་རྒྱུད་ལས། ངོས་བཟུང་རྟགས་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི།། མེ་དང་དུ་བ་ཇི་བཞིན་དུ།། ནད་ཀྱི་ངོས་ནི་རྟགས་ལབཟུང་།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་གཏད་ལས། ཕྱི་མ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུད་ནི་ཞ་ལམ་འདུ།། ནད་ཀྱི་སྐྱེ་དུ་ཐོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲད་ཆོས་མདོ་བཞི་ལས་དང་པོ་བརྟགས་ཐབས་ཀྱི་མདོ་ཡི་དགོངས་པ་རྟགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་རིགས་མ་ལུས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་

སྐབས་ཡིན་ལ།

ཕྱི་རྒྱུད་འཚང་བའི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱལ་བའི་ཚུལ།

དེ་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཚོ་འཛོད་སྨན་གྱི་བླ་ཆ་ཏུ་འོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློམས་པར་བཞུགས་སོ། །སློམས་པར་བཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་སྐུའི་གསང་བ་ལས་འོད་ཟེར་ཁfar་དོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཞུམ་པ་དང་སྐྲག་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་བསལ། །ལུས་དང་ཚེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་དང་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྐུའི་གསང་བར་འདུས་པ་ལས། སྤྱལ་པའི་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཕྲིན་ལས་ལས་སྤྱལ་ཏེ་མདུན་གྱི་བར་སྣང་ལ་བཞུགས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྨན་བླའི་ཟིན་གྱིས་བདུབས་པ་ལས་ཕྱི་རྒྱུད་འཚང་པའི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱལ་པའི་ཚུལ་དང་། ཞུས་ལན་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཨཱཡུ་གསྲུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་ སྤྱི་བོའི་གཙུག་ནས་ཤར་མཐིལ་བར་གྱི་ནད་མཐའ་དག་ལ་ལག་ལེན་དམར་ཁྲིད་དུ་གསྲུངས་པ་གསུམ་པ་མན་ངག་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུད་ལེའུ་གོ

གཉིས་ སྐབས་བཅོ་ལྔ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གསུངས་ཚར་བའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐུའི་ལྟེ་བར་ཐིམ་པའི་དགོས་འདོད་འཇུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ནང་གསལ་དུ་བཞུགས་ནས་ནང་གི་ནད་དང་། ནད་མེད་ཀྱི་ཆོ་ལ་བར་གཅོད་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་གསལ་ཀྱི་རྟགས་ཕྱིའི་འབྲས་བུའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནུས་ཤིང་། དེ་ལའང་བརྟག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། རེག་པ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟག་པ་འདི་ཡིན་པས་ཐོག་མར་བསྟན། དེའི་འོག་ནས་ཆུ་ལ་བརྟག་པ་འདི་ལའང་མེ་འོང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནད་དང་གདོན་སོགས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ནུས་པར་རྟོགས་ལ། དེལྟར་བརྟགས་པའི་རྗེས་ནད་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱུ་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སོ་སོར་ཚན་ཐག། བར་དུ་མྱ་མས་ནད་ཀྱི་ངོས་གཞོམ་པ་དང་ཞུ་རྗེས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པས་སྨུར་དལ་འབྱེད་པོར་ཐའོ། མཇུག་ཏུ་རིལ་བུའི་ནུས་པས་ལས་བྱེད་པས་བྱེད་ལས་བུལ་ཞིང་ནད་ལྷག་གཏིང་ནས་འདོན་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོར་ན་ནད་གང་དང་གང་ལའང་ སོག་མར་ཐང་གི་སྟེ་ཚན་ནས་ཐའོ་པ་རྣམས་གཏོང་། དེས་མ་ཕན་ན་མྱ་མ། དེས་ཀྱང་གཏིང་མ་སོན་ན་

རིལ་བུའི་སྒྲོན་བ་རྣམས་གཏོར་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གསུམ་པོ་སྦ་མ་སྦ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནུས་པའི་གཏེར་ཚན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ནུས་པའི་ཚོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་འབྲེལ་པོ།། དེ་ལྟར་ཐང་ཕྱེ་རིལ་བུ་གསུམ་གྱིས་ཚ་གང་གི་ནད་ཞལ་ཆེར་ཞི་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྩ་ཆིགས་པགས་པ་ལ་སོགས་པར་རླིངས་ཤིང་ཞེན་པའི་ནད་ལྟགཽ་འདོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟེ་གུའི་སྒོར་བ་གསྲངས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཟུངས་སྐྱོབས་སྐྱེད་ཅིང་དབང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྨན་མར་གྱི་སྣེ་ཚན་སྨོས་ཏེ། དེར་མ་ཟད་བན་ཀན་རང་རྒྱུད་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གྲང་བའི་ནད་གཅོ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་ཐལ་སྨན་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་། ཚ་བའི་ནད་ཞལ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་ཁཏྲའི་སྣེ་ཚན་དང་། ཟུང་ལྡན་ཞལ་ཆེར་སེལ་བ་ལ་སྨན་ཆང་གི་སྒྲོར་བ། འཇོར་ལྡན་ཅན་དང་དབུལ་ཕོངས་སོ་སོར་འཛིན་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྟོ་སྒྲོར་གྱི་སྣེ་ཚན་རིམ་པའི་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་མ་ནུས་ན་ལས་ལྟོ་པོ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་སྨན་འཆོས་ཐོག་མར་སྨོས། དེ་ནས་ཁ་ཤཉིས་སོགས་ཐུར་དུ་སྒྲོང་བ་ལ་ཝཱཏ། བད་ཀན་ལྷགས་ངེགས་དང་དུག་སོགས་ཀྱེན་དུ་འདེན་པ་ལ་སྐྱུགས། ནམ་ཚོང་ཡན་ཀྱི་ནད་སྒྲོང་བ་ཞི་དགེ་སེལ་བ་ལ་སྨ་སྨན་དང་སྨ་སྒྲོང་། རྐུ་ལོང་གི་ནད་ཐུར་དུ་འདེན་པའི་

སྒོར་བ་འཛམ་རྩེ་དང་དགོ་པ་ཞི་རྒྱ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་ལོག་གཏོན་གྱི་རྩ་སྒོངས་བསྐན། དེ་དག་རྣམས་ནས་རོ་ལུས་ན་དམྱལ་གྱིས་དབྱུང་བར་ཟཱཏ་དེ། ཚ་བའི་ནད་རོ་དབྱུང་བ་ལ་གཏན། གང་བའི་ནད་སྐྱོབས་གཞོམ་པ་ལ་མེ་བཙའ། ལྷན་འདུས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དུགས། ལྷན་འདུས་མཁྲིས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ལུམས། ལྷན་འདུས་རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་ཐྲུག་པ། དེ་དག་ཀུན་གྱི་ཐ་མར་ལོག་གཏོན་ཐུར་མའི་དམྱལ་གསུངས་པའི་ཚོགདོན་གཉིས་ཀ་རྒྱས་བསྡུས་མཐའ་གཉིས་པོ་དོར་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་གསུང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ། གོང་དུ་མན་ངག་རྒྱུད་གསུངས་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་སྨྲེན་པ་ཞེས་པ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་འཁྲན་ཀྱི་དང་བླ་བའི་ལམ་མ་ཚོར་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྨྲེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ བདུད་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པ་དང་ལྷན་པའམ ཡང་ན་ལྷན་ཞེས་ཡོན་ཏན་དུག་དང་ལྷན་ཞིང་ འདས་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལེགས་ལྷན་ཚམས་ལས་འདས་པ་སྟེ་འཆི་མཛད་ཅེས་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་ཅིང་ལུས་དང་སོག་འཆི་བར་མཛད་པ་ལ་དེའི་ཚོང་ན་སྨན་པའམ་ཕན་པར་མཛད་པ་ཡོ་མེད་པས་ན་སྨན་ཀྱི་བླ་ཞེས་མཆན་དུ་གྲགས་

པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཁངོ་གི་ཁྲད་པར་ནི། སྔོན་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་རྣམས་ བཏབ་པ་ལས་བྱང་བ་ལྟར་སྐུ་མདོག་མེད་འཕྲོ་བ་དེས། སྐར་དགོས་འདོད་ འབྱང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ་སྐར་ནད་ཀྱི་སྐྱེང་ དུ་གཉེན་པོ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྨན་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ པར་ཞུགས་སོ།། སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིགའེ་མ་ཐག་ཏུ་བཅོམ་ ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་གསང་བ་དོན་ཡོད་གྱུབ་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གནས་དེ་ལས་ འོད་ཟེར་དཀར་སྔོ་དམར་སེར་ལྗང་ནག་སྟེ་རྩ་བའི་ཁངོ་བྱུགལ་སོགས་པ་ གཅིག་ནས་གཉིས་འབྲེལ་སོགས་བརྒྱ་སྟོང་ཏུ་མ་ཡོགས་བཞི་མཚམས་བཞི་ སྟེང་འོག་བཅས་ཡོགས་བཅུར་མ་ལུས་པར་འཕྲོས་པས་ཡོགས་བཅུའི་འཇིག་ རྟེན་གྱི་ཁམས་གཏྲའི་ཀུང་གི་ཆུ་མ་སྐེད་ན་གནས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དགེ་བ་ལ་ཞུམ་པ་དང་སྣྲག་པའི་ཉེས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ རྟུལ་དང་ཚོར་མོ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་པར་ཕྱིར་བསལ་ཞིང་དགེ་བ་བརྟུའི་ལམ་ ལ་བགོད། ལུས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ནད་དང་ཆོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ ནད་དང་གདོན་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། ཚོགས་བརྩུར་འཕྲོས་པའི་འོད་ ཟེར་དེ་རྣམས་སྐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་གསང་བར་ཚུར་འདུས་པ་

ལས། སྤྲུལ་པའི་སྟོན་པ་ཕྱག་དོག་གནས་བྱུང་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་དང་སྔོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བཞིག་སངས་རྒྱས་སྣན་གྱི་བློ་མའི་ཕྱིན་ལས་ལས་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱེང་ཐེག་ལས། ཕྱིན་ལས་དོན་གྲུབ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟར།། མཚན་དཔེའི་རྒྱན་རྀགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ཡང་།། ཕྱི་རྒྱུད་སྟོན་བྱེད་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དང་།། ཕྱག་དོག་རྒྱུ་འབྲས་ནད་སེལ་དབང་བསྒྲུབ་རོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ སྟོན་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་མདུན་ཀྱི་བར་སྣང་ལ་བཞུགས་པ་ལས་ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན་ལ།

འཁོར་གྱིས་ཞུ་བའི་ཚུལ།

གསུང་གི་སྤྲུལ་པ་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བདེས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་དང་སྐོར་བ་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་བསྟབ་པར་བྱའོ་གསུངས་པ་ལས། །རྒྱུད་ཟཁད་རྒྱུད་མན་ངག་རྒྱུད་དང་གསུམ། །དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་དོན་དུ་གསུངས་ལགས་ན། །ད་ནི་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟབ་པར་བགྱི། །འཆི་མཛད་སྐྱན་པའི་རྒྱལ་པོས་ཟཁད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་

དང་། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ཞུ་ལན་མདོར་བསྡུན་པ་ལ་ཡང་ ཞུས་པ་དང་ལན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྔར་རྟ་རྒྱུད་ཞུས་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨན་ཀྱི་བླའི་གསུང་གི་སྟུལ་པའི་དྲང་སྲོང་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་འདོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། སྐབས་འདིར་ཐ་སྙད་དུ་མཚན་དང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བ་དེས་འདིར་ཡང་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཞུ་བའི་སྒྲུབ་ཏུ་སྟུལ་གཞི་སྨན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཁམས་པ་པོའི་སྟོན་པ་དང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐུགས་དང་བསྐོར་བ་ལན་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཞུས་སོ།། ཀྱེ་བླ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པ་དང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསོལ་ཞེས་གྱུས་པའི་སྐོ་ནས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ། སྔར་རྟ་རྒྱུད་ཀྱི་གླེང་གཞིའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་བསྟབས་པར་བྱའོ་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ རྟ་བའི་རྒྱུད་དང་ཡཁད་པའི་རྒྱུད་མན་ངག་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྒྱུད་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་དོན་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་པས་སྐྱེ་བོ་ཕལ་ཆེ་ལ་ཕན་བདེ་བླ་ན་མ་མཆིས་པར་གྱུར་ལགས་ནའང་། རྟ་རྒྱུད་ནི་ཏ་ཅང་བསྡུས་དྲགས་པས་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ལས་གཞན་

ཀྱིས་གོ་དཀའ། ཡཁད་རྒྱུད་ནི་བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བས་མཐའ་དག་སྨྲོད་པར་དཀའ་ལ། མན་ངག་རྒྱུད་ནི་གོ་སླ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་མང་བས་གླེགས་བམ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་སྨྲེད་ལུགས་པས་སྐྱག་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་སྣང་བ་དེས་ན་ རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་མང་ཉུང་མཚམས་ཤིང་གོ་བདེ་ལ་གནད་དུ་དྲིལ་བཞི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྒབས་པར་བགྱིས་འདྲི་ན་ ལུས་སྲོག་འཚོ་བར་མཛད་པའི་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲེད་ཀྱིས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་ལེགས་པར་ཡཁད་དུ་གསོལ་ཞེས་པའི་བར་ཞུས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ལ།

ཞུ་ལན་མདོར་བསྟན་པ།

ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། །རྒྱུད་བཞིའི་ཐ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་པ་ནི། །ཁད་དང་གཉེན་པོ་གསོ་བའི་ཐབས་གསུམ་ལས། །གསོ་ཡུལ་ནད་ལ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་ཡཱའི་བ་སངས་གསུངས། །རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་སྟོང་དང་ཉིས་བརྒྱ་ཡོད། །མདོར་ན་བསྡུས་པས་བཅོས་དགོས་བརྒྱ་རྩ་གཅིག །གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་སྟེ། །མདོར་ན་བསྡུས་པས་སྨན་དམྱད་ཟས་སྤྱོད་བཞི། །སྨན་ལ་ཞི་སྦྱང་ཞི་ལ་བསིལ་དོད་གཉིས། །སྤྱོད་བྱེད་ཀུན་ལ་དྲག

དང་འཇམ་པ་གཉིས། །དཔྱད་ལ་འཇམ་རྩྭ་ཟས་ལ་ཕན་གནོད་གཉིས། །སྨྱོད་ལམ་དྲག་དལ་ཟས་སྨན་སྦྱིར་འགྲོའོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་བཙུ་ཡིས་ནད་ཀུན་འཇོམས། །གསོ་ཐབས་ལ་གལ་ལེན་སྐམ་བརྒྱ་དྲུག་ཙུ་ཡོད། །མདོར་བསྡུས་བཤད་ཐབས་གསོ་ཚུལ་བཅོས་ཐབས་གསུམ། །བཤད་ཐབས་རེ་ག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་དོས་བཟུང་། །འཁྲུལ་གཞི་གལ་འགག་བཞི་ཡིས་དཔྱད་འཕྲེང་བསལ། །གསོ་ཚུལ་དགུ་ཡིས་ནད་དང་གཉེན་པོ་སྦྱད། །གསོ་ཐབས་ལ་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་ནད་དཔྱད་གཞོམ། །སྐམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་ལ་ལེན་སྐྱིང་པོར་ཏེལ། །འདི་དག་ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་ཆོག་ཡིན། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་ཆོངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ལན་བསྟན་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ།། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བོས་ནས་ཁྱོད་རྣམས་ལེགས་ལ། ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟོ་བཞིའི་དུམ་བུ་ཐ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟབ་པར་བྱ་བའི་

ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་དེས་པ་བཞིན་དུ་དས་ཨཁདཔ་པར་བྱའོ།། འདི་ལྟར་གསོ་བྱའི་ནད་དང་དེ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ ནད་དང་གཉེན་པོ་སྦྱད་ནས་གསོ་བའི་ཐབས་དང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསོ་བྱའི་ནད་ལའང་འཕྲིང་ཆུང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། གསོ་ཡུལ་ནད་ལ་འཕྲིང་དུ་དཀྲི་ནས་ཀྱི་མ་ཆེ་དབང་གི་ལུགས་ལ་ཀུན་བརྟགདོོན་གྱི་ནད་བཆུ་དང་གཅིག། ལྟར་སྣང་འཕྲལ་གྱི་ནད་བཆུ་དང་གཅིག། གཞན་དབང་སྟོན་ལས་ཀྱི་ནད་བཆུ་དང་གཅིག། ཡོངས་གྲུབ་ཆེ་ཡི་ནད་བཆུ་དང་གཅིག་སྟེ་བཞི་བཆུ་རྣ་བཞིན་གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆུས་པར་ཕྱེ་ན་ཉེས་པ་གཙོ་བོ་རིགས་གནས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཀྲི་ཚུལ་ཨཁདཔ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་བཆུ་རྣ་བཞི་ཡོད་དེ་གཞན་དབང་སྟོན་ལས་ཀྱི་ནད་མ་གཏོགས་གཞན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་བཞི་བཆུ་རྣ་བཞི་སྦྱར་བ་བསྡོམས་པས་སྟོང་དང་ཉིས་བཆུ་བཅུ་གཉིས་ཡོད། སྐབས་འདིར་བཅུ་གཉིས་ནི་ཚོགས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་མི་བདེ་བས་ཤུགས་བསྡུན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ནད་དེ་ལ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དཀྲི་ན་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཐྱུར་ལ། དོན་མདོ་རྒྱ་བསྡུས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ལས་ཐྱུར་པའི་རྒྱང་ནད་བཞི་བཅུ་རྣ་གཉིས། མཁྲིས་ནད་ཉི་ཤུ་རྩྭ། བད་ཀན་ཐྱི་ནད་སྐུམ་ཅུ་ཙོ་གསུམ་དྲིལ་བས་ཉེས་པའི་སྒོ་ནས་བཅོས་དགོས་པའི་ནད་

བརྒྱ་རྩ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་ཆོ་ཡི་ནད་ནི་སྨན་པ་མཁས་པ་དང་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྨན་དངོས་འཛོམས་པ་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ལེགས་པར་འཛོམས་ནས་ནན་ཏན་གྱི་སྐོ་ནས་སྨན་བཅོས་བྱེད་པ་ཆེ་འཚོ་ལ། རང་གར་བཞག་པ་དང་སྨན་བཅོས་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་ཆེ་འཆི་བ་ལས་འོས་མེད་པས་ན་བཅོས་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ལྟར་སྨང་འཕྲལ་གྱི་ནད་བརྒྱ་དང་རྩ་གཅིག་པོ་ནི། སྨན་བཅོས་མེད་པར་རང་གར་བཞག་པས་ཀྱང་འཚོ་ལ། འོན་ཀྱང་སྨན་བཅོས་བྱེད་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནད་ལས་གྲོལ་བས་སྨན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པའང་ཡོད་ལ། ལ་ལ་སྨན་པ་མི་མཁས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལེགས་སྟེས་དབང་གི་སྐོ་ནས་ནད་གསོས་ཤིང་མཁས་པའི་དྲེགས་པར་རྟོམ་པ་ནི་ནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་གྱི་གོང་བུས་མ་བཅིངས་པར་ཨཱདཱ་རྒྱུད་ལས་སྨན་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་མཁས་པར་སློབ་དགོས་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ།། ཀུན་བརྟག་གིས་གྱི་ནད་བརྒྱ་དང་རྩ་གཅིག་པོ་ནི་གིས་བཅོས་བྱས་པ་གཅོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སྨན་དཔྱད་གཅོ་བོ་མི་ཆེ་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གིས་དེ་མ་གྲོལ་ན་ནད་ཐོག་ཏུ་སྨན་མི་འགྲོ་བ་མ་ཟད་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ཡང་གིས་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ནད་འཚོས་ཆེན་ལ་ལགིས་བཅོས་ཟིན་མ་ཐག་

ནད་དེ་སྐོལ་བ་དུས་མཚུངས་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།། གཞན་དབང་གི་ནད་བརྒྱ་དང་རྩ་གཅིག་པོ་ནི་ཕལ་ཆེར་བཅོམ་སུ་མེད་ཅིང་། སྟོན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་དང་ལས་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཉིས་པ་གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པ་ཀུན་རྣམ་གྲངས་སུ་དབྱེ་ན་ མགོ་ནད་སེལ་བའི་མི་ཐོད་གསུམ་ཐང་ལ་སོགས་ཞེ་བྱེད་ལ་བཞི་བརྒྱ་བཅོ་བརྒྱད། སྤྱི་བཤལ་དེད་དཔོན་བཞི་སྟོང་སོགས་སྟོང་བྱེད་ལ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ། འགྲམས་འཁྲུགས་ཚོད་ཀྱིང་བསིལ་དུགས་སོགས་འཇམ་དཔྱད་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཐུ་གཉིས། མགོ་ལ་གཏར་མིག་ཉེར་གཅིག་སོགས་གཏར་བསྡེགས་ཐུར་གསུམ་བསྡོམས་པས་རྩྭབ་དཔྱད་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ང་བརྒྱད། གསོ་བྱེད་གཉེན་པོ་ཞེས་པའི་དབང་གིས་ཕན་ཐས་གཅོ་ཙོ་འཁྲུའི་སྟེ་ཚོན་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཕན་ཐས་ལ་བརྒྱ་དང་གཅིག།། བཀྲེས་སྐོམ་སྐྱུགས་པ་གཡའ་དང་སྨྲེད་པ་དང་ཞེས་པ་སོགས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ལམ་བཅུ་གསུམ་བཅས་བསྡོམས་པས་སྟོང་དང་རྩ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།། དོན་མདོ་རྒྱ་བསྡུས་པས་སྨན་དང་དཔྱད་ཐས་དང་སྟོང་ལམ་བཞི་རྒྱ་མ་བསྡུས་པ་མེད་ཅིང་འདིར་བསྡུས་སོ།། དེ་ལ་འཕྲིང་དུ་དབྱེ་ན། སྨན་ལ་ཞི་བྱེད་དང་སྟོང་བྱེད་གཉིས། ཞི་བྱེད་ལ་ཡང་ཚ་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་

བསེལ་སྦྱོར་གྱི་སྐྱན་དང་། གང་སེལ་དོད་སྦྱོར་གྱི་སྐྱན་དང་གཉིས། སྦྱོར་ཆེད་ཀྱན་ལའང་སྐྱན་གྱིད་བོས་དྲགསྦྱོར་དང་འཛམ་པར་སྦྱོར་བ་གཉིས། དཔྱད་དེ་ལ་ཡང་དྲགས་ལྱམས་བྱགཱ་པ་གསྒམ་འཛམ་དཔྱད་དང་། གཏར་བསྒེག་ཐྲར་མ་གསྒམ་སྐྱབ་དཔྱད་དང་གཉིས། ཟས་ལའང་རྣམ་པར་སྐྱར་པ་ཉེས་པ་སོ་སོ་ལ་ཞེ་ཞིང་ཕན་པ་བྱེད་ལ་སྐྱམ་བཅུད་ཀྱི་ཟས་ལྱ་བུ། ཉེས་པ་དེ་ལ་སྦྱོང་བའམ་གཙོད་པར་ཆེད་པ་རྩེད་ལ་ཡང་སྐྱབ་ལྱ་བུ་ཕན་ཟས་གཙོད་ཟས་གཉིས། སྦྱོད་ལམ་མང་ཡང་དྲག་པ་དང་དལ་བ་གཉིས། དེའི་ནང་ནས་ཟས་དང་སྐྱན་གཉིས་ནི་ནད་ཅན་ནད་མེད་གཉིས་ཀར་སྤྱིར་འཚོའོ།། དེ་ལྱར་གཉེན་པོ་བཅུ་པོ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བས་སྟོང་དང་རྟ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིས་ཕྱི་རྒྱུད་འདིར་བསྟན་པའི་ནད་རིགས་ཀུན་ལ་གང་དང་གང་འཚམས་པའི་སྐོན་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བས་ནད་ཀུན་འཇོམས་པར་གདོན་མི་ཟའོ།། གསྒམ་པ་གསོ་ཐབས་ལགལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་བསྟུས་འཁྲིང་གསྒམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་འདིར་བསྟན་པའི་བཏུགཱ་ཐབས་གསོ་ཚུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་སྐོ་བགྲངས་ན་རྟ་ལ་སྦྱི་དོན་བཅུ་གསྒམ་ལ་སོགས་བཏུགཱ་ཐབས་ལ་བརྒྱད་ཅུ་ཟུང་གཉིས། དང་པོ་ཇི་ལྱར་གསོ་དང་གིས་གསོ།། གསོས་པའི་ཚད་དང་རྣམ་པ་གསྒམ་གྱིས་བསྟན།། ཞེས་པ་གསོ་

ཚུལ་ལ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བདུན། ཐང་ལགངྒས་ཐང་གྲང་ཐང་ལ་སོགས་པ་ཞི་ཟེད་ཀུན་བསྡོམས་པའི་ལགལེན་ལ་ལྟ་བཅུ་ང་བདུན། སྣུམ་འཚོས་རྒྱང་མི་རྒྱང་བརྟེག་ཐབས་ལ་སོགས་པ་སྤྱོང་ཟེད་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། དུགས་ལ་རྒྱང་མི་རྒྱང་སྤྱང་ཐབས་ལ་སོགས་པ་འཛམ་དཔྱད་ལབཅུ་བཞི། གཏང་གལ་ཆ་བྱད་བརྟག་པ་སོགས་རྐྱབ་དཔྱད་ལ་ལགལེན་ལྟ་བཅུ་ང་བཞི་བཅས་བསྡོམས་པས་གསོ་ཐབས་ལགལེན་སྣམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དྲུག་ནི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དབང་གིས་བརྗོད་མི་བདེ་བས་ཤུགས་བསྟན་དུ་གསུངས་སོ།། དེ་དག་གི་དོན་མདོ་རྩ་བསྡུས་ན། དང་པོ་ནད་གང་ཡིན་བརྟག་ཐབས་དང་། དེ་རྟོགས་ནས་གསོ་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། གསོ་ཚུལ་ཤེས་ནས་དངོས་སུ་སྨན་སོགས་སྤྱད་ནས་གསོ་བའི་ཐབས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། འཕྲིང་དུ་དཀྲི་ན་ནད་བརྟག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ལ་ཡང་། སོད་མོས་རེག་པ་རྩ་དང་ཐོང་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཚུ་གཉིས་ཀྱིས་ནད་གང་ཡིན་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ལྟང་སྐང་གི་འགྲུལ་པ་གཞི་འཐུང་སྲིད་པས་གལ་འགག་སྟེ་རྟགས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚ་བ་དང་། རྟགས་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་གྲང་བ་དང་། ཕྱི་རྟགས་ཚ་ལ་ནང་རྟགས་གྲང་བ་དང་། ཕྱི་རྟགས་གྲང་ལ་ནང་རྟགས་ཚ་བ་དང་བཞིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ནས་ཆོར་འགྲུལ་འཐུང་བའི་

དོགས་འཕྲང་ཐམས་ཅད་བསལ་ལ། གསོ་ཚུལ་ནི། མ་རྟོགས་དོགས་བཅས་གདེང་མ་ཐོབ་པའི་ནད་ཅེས་པ་ནས་ཀུན་ལ་མཛོ་ཁལ་ལུགས་ཁལ་ལྟར་རང་རང་དང་འཚམས་པར་བཅོས་པ་སྟེ་དགུ་ཡིས་ནད་དང་གཉེན་པོ་མ་འཛོལ་བར་སྦྱོད་ཅིང་། གསོ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་། ཞི་བྱེད་ལ་ཐང་ཕྱེ་གུས་ཀྱིན་མར་དང་ལྡ། སྦྱོང་བྱེད་ལ་སྨན་འཆོས་བཀའ་སྩུགས་སྦྱ་སྨན་འཇམ་རྩིའི་རྟ་ཏ་རྩ་སྦྱོང་དང་བདུན། དམྱ་ལ་གཏར་བསྡེགས་ལུགས་ལྟས་བྱུག་པ་ཐུར་མ་དང་བྱུག་བཅས་བསྡོམས་པས་ལགས་ཏུ་ལེན་པའི་སྐིང་པོ་བཅོ་བརྒྱད་འདི་ཡིས་ནད་ཀྱི་དགྲ་དཔུང་མ་ལུས་པ་འཇོམས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རེགས་མཐོང་གཉིས། གལ་འགགས་བཞི། གསོ་ཚུལ་དགུ། ལགས་ལེན་བཅོ་བརྒྱད་དྲིལ་བས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་འདི་ནི་གསོ་བ་རིགས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་ཐམས་ཅད་དམ་པར་ལགས་ཏུ་ལེན་ཐབས་སྐིང་པོར་དྲིལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་དགའ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱིན་ལས་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་བའི་སྡོམ་ཚིགས་ཡིན་ནོ།། དེའི་ཕྱིར་ན་དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡིད་ལ་དེ་ལྟར་ཆོངས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ།།

བརྟགས་རྩ་ཚུའི་མདོ་ཇི་ལྟར་ཞུས་པའི་ཚུལ།

དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་

ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེས་ཤེས་ལ་གསལ། །རེག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་པ། །རེག་པ་རྩ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། །མཐོང་བ་ཆུ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། །གལ་ཏེ་གཉིས་བཞི་ཡི་འཁྲུལ་སོ་ཇི་ལྟར་བསལ། །འཆོ་མཛད་སྨན་པའི་རྒྱལ་པོས་ཟཧཏ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ཞུས་པ་ལས། ཅེས་པ་སྟེ།

རྒྱས་པར་ཟཧཏ་པ་དེ་ལ་ཡང་། བརྟག་པ་རྩ་ཆུའི་མདོ་དང་། ཁེ་ཆེད་སྨན་གྱི་མདོ་དང་། སྤྱོང་ཆེད་ལས་གྱི་མདོ་དང་། འཇམ་རྩྭབ་དཔྱད་ཀྱི་མདོ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བརྟག་པ་རྩ་ཆུའི་མདོ་བསྟན་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་པ་གསུངས་ཚར་བའི་རྗེས་སོ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ཞུས་སོ།། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གསལ་ཞེས་ཞེ་སར་ནད་གྱས་པའི་སྐྱོ་ནས་མཚན་ནས་བོས་ཏེ། གོང་དུ་བརྟག་ཐབས་རེག་མཐོང་གཉིས་ཀྱིས་ནད་ངོས་བཟུང་ཞེས་པའི་ཚིག་ལས་འཕྲོས་ནས་རེག་པ་རྩ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྟག་སྟེ་ཤེས་པར་བགྱི་བ་དང་། མིག་གི་མཐོང་བའི་ཆུ་ལ་ཆུ་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི་བ་དང་། དགོས་གལ་ཆེ་བའི་འགག་རྩམ་པ་བཞི་ཡི་སྐྱོ་ནས་འཁྲུལ་སོ་འབྱུང་བའི་འཕྲང་ཇི་ལྟར་བསལ་བ་བཅས་འཆོ་མཛད་སྨན་

པའི་རྒྱལ་པོ་ཁྲོད་ཀྱིས་དེ་དག་ནི་ནེ་ནས་ལེགས་པར་ཟཁད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ལས་ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན་ནོ།

སྟན་གསན་དབབ་པ

སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ལན་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་སྟན་གསན་དབབ་པ་དང་། ལན་དངོས་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟན་གསན་དབབ་པ་ནི། སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀུ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བོས་ནས་ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཟཁད་པར་བྱའོ།

ལན་དངོས་མདོར་བསྟན་པ

དང་པོ་རེགས་རྒྱལ་བརྒྱག་པ་ནི། །ཁད་དང་སྨན་པ་བཙ་སྟོར་འཕྲིན་པ་རྣ། །སྟོན་འགྲོ་ཟས་སྟོང་བསྒྲབ་དང་བལྟ་དུས་བསྟན། །བལྟ་གནས་མནན་ཚད་བལྟ་ཚུལ་ཤེས་པ་ཡིས། །ཐ་མལ་རྒྱ་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བརྒྱ། །དུས་བཞིའི་རྒྱ་ཁམས་ལྟ་འབྱང་བ་བཅྱེ། །ངོ་མཚར་རྒྱ་བདུན་ནད་མེད་མི་ལ་བལྟ། །ཁད་དང་ནད་མེད་འཕར་བའི་གྲངས་ལས་དཔག། །སྨྲི་དང་ཆུ་བག་རྒྱ་ཡིས་ནད་དོས་བཟུང་། །འཆི་རྒ་གསུམ་ཀྱིས་འཆོ་འཆི་ཁ་དམར་གདགས། །གདོན་རྣ་གློ་བུར་ཡེ་འབྲེག་རིམ་གྲོ་འབོགས། །ཆོ་རྟགས་བློ་ཡི་

རྣ་ལ་བརྟག་པ་སྟེ། །སྒྲིབ་བཅུ་གསུམ་རེ་གཅིའི་མདོར་བསྡུན་
ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་ལན་དངོས་བཤད་པ་ནི། ནད་བརྟག་ཐབས་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་སྨན་པའི་སོར་མོས་རེག་པའི་རྩ་དེ་ལ་ཡང་།
ཚགས་པའི་རྩ་དང་། སྲིད་པའི་རྩ། འབྲེལ་བའི་རྩ། ཆོ་ཡི་རྩ་སོགས་རྣམ་
གྲངས་རྒྱ་ཆེར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་
དེའི་ནང་ནས་རྟྭང་ཁྲག་འདྲེས་པའི་འཕར་རྩའི་སྐོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་
ཚུལ་ནི། ནད་པ་དང་སྨན་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་བརྟ་སྡུར་ཞིང་དག་གིས་འཕྲིན་
པ་སྨྲ་བའི་ཕོ་ཉ་བ་དང་འདྲ་བ་ནི་འཕར་བའི་ར་ང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རྩ་
འདི་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ལ། བརྟག་པར་བྱ་བའི་
ཚུལ་དེ་ལ་ཡང་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་དང་དངོས་གཞི་བརྒྱད་བཅས་སྒྲིབ་བཅུ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ལ་མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། སྟོན་འགྲོ་ཟས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒང་བླང་
ལ་བསླབ་པ་དང་གཅིག། མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་སོགས་བལྟ་དུས་བསྡུན་པ་
དང་གཉིས། མཁྲིག་མའི་གཉེར་མ་དང་པོ་སོགས་བལྟ་གནས་བསྡུན་པ་དང་
གསུམ། ཆོས་ཀྱིས་པགས་པ་གཏོན་ཅམ་སོགས་མནན་ཚད་བསྡུན་པ་དང་
བཞི། སྨན་པའི་སོར་མོ་མ་གྲངས་པ་སོགས་བལྟ་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྨན་

པསབཀྲཀཱ་པབསྐྱན་པ་སྟེ་སྡོམ་འགྲོ་ལྡོག། དེ་ནི་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་རང་བཞིན་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་རྟ་དེ་ལ་ཡང་། ཞོ་རྟ་སོགས་རྟ་རྒྱུད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྟགས་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་གཅིག། དཔྱིད་སོགས་ཕྱི་དུས་བཞིའི་འཕར་ཚུས་ཀྱི་རྟ་ལ་ནང་ཁམས་ལྟ་རྟ་རུ་སྦྱར་ནས་འབྱུང་བ་ལྟའི་དར་རྒྱུ་བཅི་ཚུལ་དང་གཉིས། ངོ་མཚར་རྟ་བདུན་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནད་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་མི་ལ་བལྟ་བ་དང་གསུམ། ནད་དང་ནད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟ་འཕར་བའི་གྲངས་མང་ཉུང་ལས་དཔགས་པ་དང་བཞི། སྤྱི་དང་ཐེ་བག་གི་རྣམ་པ་གཉིས་རྟའི་སྒོ་ནས་ནད་ཀྱི་དབྱེ་བངོས་བཟུང་བ་དང་ལྡ། རྒྱུད་འགྱུར་བ་སོགས་འཆི་རྟ་གསུམ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ནད་པ་དེ་འཆི་བ་དང་འཆི་བའི་ཁ་དམར་གདུགས་པ་དང་དྲུག བདུན་པ་གངོན་རྟབརྟག་པ་དེ་ལ་ཡང་སྒོ་བྱར་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བརྒྱ་དྲུག་རྟའི་སྒོ་ནས་གངོན་དོས་བཟུང་སྟེ་དེ་དང་འཚམས་པའི་རིམ་འགྲོ་འབོགས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། འཆི་འཆི་ཁ་དམར་གསལ་བ་ཆེ་རྟག་བློ་ཡི་རྟ་ལ་གནས་མེ་གནས་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ་དེ་གཅ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྡུ་ན་མདོ་འདི་ཉིད་ས་བཅད་ཀྱི་དབྱེ་བསྟྱོད་བཅུ་གསུམ་པོ་རེགཱ་པ་རྟའི་མདོད་བསྡུན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྡོམ་འཇོམ་པ།

དངོས་ཟས་སྤྲོད་ཀྱི་སྒང་བླང་བསྒྲུབས།

དངོས་སྟོན་འཇོམ་ཟས་སྤྲོད་བསྒྲུབ་པ་ནི། །ཤ་ཆང་ལ་སོགས་དོད་བཙུད་དགོ་དང་། །འཇུ་དཀའ་བསིལ་ཆེས་ནད་གཞི་འཕྲུགས་པ་སྣང་། །འགྲངས་ཆེས་ལྷོགས་ཆེས་ཉལ་པོ་གཉིད་ཆགས་དང་། །སྣུ་བརྩོད་སེམས་ལས་འཇོ་འདུག་སྒང་ས་ཀ་བཏྲག །དེ་ཡིས་འདུ་བ་རྣམ་གསུམ་མི་འཕྲུག་གསལ། །ཁྲོ་བྱང་དུ་ཡང་དབུགས་མལ་ཚུད་པ་དང་། །རྩ་དཔངས་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཏེགས་གཅེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དངོས་སྟོན་འཇོ་ལྟ་ལས་ཟས་སྤྲོད་ཀྱི་སྒང་བླང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་སོགས་ལ་ཞག་བདུན་ནམ་ལྟའམ་གསུམ་དང་ དོན་དུ་སང་ཉིན་ཟས་ཀྱི་རིང་ནས་ནད་པ་ནད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཤ་དང་ཚང་རིགས་ལ་སོགས་ཏ་ཅང་དོད་བཙུད་དགོ་པའི་རིགས་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་ཟོས་ན་ཟས་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་རྩ་ཡང་ཚ་བའི་རྩ་དང་མཐུན་པར་སྐྱང་ ཟད་འགྱུར་དུ་འོང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་དད་རུལ་སྐྱུར་སོགས་འཇུ་དཀའ་བ་དང་རྣ་ཤ་སོགས་བསིལ་ཆེས་པས་བཟའ་ཆེས་ན་གྲང་བའི་ནད་སློང་བས་དེ་ལྟར་ཚ་གྲང་གི་ནད་གཞི་འཕྲུགས་པའི་ཁ་ཟས་སྐྱང་ལ། བསིལ་

དྲོད་སྟོམས་པའི་བཟའ་བཏུང་བཟའ་བར་བྱ། བསིལ་དྲོད་སྟོམས་པའི་ཟས་དེ་ཡང་ཀ་ཅང་ཟོས་དྲགས་པས་འགྲངས་ཆེས་པ་དང་། ཉུང་བར་ཟོས་པས་ལྷོགས་ཆེས་པ་དང་། བྱད་མེད་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་ཉལ་པོ་སྤྱད་པ་དང་། ཐུ་ལས་དང་རྣམ་གཡེང་སོགས་ཀྱིས་གཉིད་ཆགས་པ་དང་། དོན་མེད་ཀྱི་ངག་འཕྲལ་ཐོ་གཏམ་མང་དུ་སྨྲ་བ་དང་། བཟློས་བརྗོད་སོགས་ཁོ་ནས་མང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་བསམ་བློ་མང་དུ་བཏང་བ་དང་། སྐུ་དན་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་སེམས་ལས་བྱེད་པ་དང་། འགྲོ་ཞིང་འདུག་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྤངས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་དེ་ཡིས་ནང་གི་འདུ་བ་རྣུང་མཐིས་བདུ་ཀན་རྣམ་པ་གསུམ་མི་འཁྲུགས་པས་རྩ་ཡང་གསལ་ཞིང་ཐིགས་པ་འོང་ངོ།། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་རྩ་བལྟས་ནོན་འཁྲུལ་ཏེ་ལྟར་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན། འགྲངས་ཆེས་པའི་དུས་རྩ་དཔངས་མཐོ་ལ་གྲིམས་པ་འབྱུང་བས་དེ་ནི་ཚ་བའི་རྩ་དང་མཐུན་པས་ནོར་ངོགས་ཡོད་ཅེང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷོགས་ཆེས་པའི་སྐབས་རྩ་དཔངས་དམའ་ལ་ཞན་པས་བད་ཀན་ནམ་གྲང་བའི་ནད་དང་འཁྲུལ་ལ། སྨྲ་བརྗོད་སེམས་ལས་སོགས་ཀྱིས་རྣུང་འཁྲུགས་ཏེ་རྩ་དེ་ཡང་རྣུང་གི་རྩ་དང་མཐུན་པར་འོང་བས་ན་སྣང་དགོས་སོ།། འགྲོ་འགྲོ་འདུ་འདུ་མང་བའི་སྐབས་རྩ་དེ་ཡང་

འཚུབ་པ་འོང་བས་རང་བཞིན་དལ་བར་བྱས་ནས་རྒྱབ་ལྟས་ན་ནད་ཁམས་
གང་ཡིན་རྩ་དེ་ཡང་རང་སོ་གནས་སོ།། དེ་ལྟར་བལྟ་བའི་སྣན་པ་དེ་ཡང་
སྣན་དམྱད་ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། སྣན་པ་གཉིད་ལོག་ཆང་མ་འཐུང་། དག་
ལས་སྣ་མང་མི་བྱ།། སྐུ་ངན་མ་བཏབ་སེམས་བདེ་བ།། ནད་ཀྱིས་མ་
བཏབ་ལུས་བདེ་བ།།བྱད་མེད་ལྷན་གཅིག་གནས་པ་སྟང་། ཁམས་གསལ་
བར་ནི་བལྟ་བར་བྱ།། ཞེས་པ་ལྟར་སྣན་པ་ལའང་ཞག་གཅིག་གི་སྟོན་འགྲོ་
དང་ལྡན་པའི་སྐོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ།། ཞེས་སྨྲས་བཏང་ནས།
དམིགས་བསལ་དེ་ལྟར་ལོང་མེད་པའི་ནད་པ་གློ་བུར་དུ་བརྟག་པར་བྱ་
དགོས་པ་འབྱུང་ན་ཡང་ནད་པ་དང་སྣན་པ་གཉིས་ཀ་ལི་དབུགས་རང་མལ་དུ་
ཚུད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་དལ་བ་དང་རྒྱུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབུགས་རང་མལ་
དུ་མ་ཚུད་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་ཡང་འཚུབས་པས་དབུགས་ཆོད་པའམ་མ་
བསྡམས་པའི་སྐབས་སུ་བལྟ་བདད།། དབུགས་ཆོད་པ་དང་བསྡམས་པ་
སོགས་རྩའི་"་དཔངས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཏེགས་པའམ་མ་བསྒྲུར་བ་
ཤིན་ཏུ་གཅེས་པ་ཡིན་ཏེ་དབུགས་ཀྱི་དབང་ལས་རྩ་ཡང་གྲིམས་ལྷོད་དུ་
འགྱུར་བ་སོགས་མངོན་སུམ་སྟོང་བས་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྟ་བལྟ་བའི་དུས།

བལྟ་དུས་མཁའ་ལ་ཉི་ཤར་ཀྱང་མ་ཕེབས། །ཨང་དབུགས་དྲོན་མོ་ཕྱིར་མ་རྒྱུས་པ་དང་། །ཕྱི་དབུགས་གྲང་མོ་ནང་དུ་མ་ཤོར་བ། །མལ་ནས་མ་འགྱལ་ཁ་ཟས་མ་ཟོས་པའི། །གདུགས་སྲིབས་དབུགས་སྐྱེམས་རྟ་མལ་གནས་དུས་བལྟ །ཞེས་པ་སྟེ།

གཉིས་པ་བལྟ་བའི་དུས་དེས་པ་ཅན་ནམ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། ནམ་མཁའི་དོས་ལ་ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཀྱང་སྲུ་ཉི་མའི་འོད་དོས་སུ་མ་ཕེབས་པས་ནམ་ལངས་པའི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་སོགས་དོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོ་བོ་ནི་ལགས་རིས་གསལ་བར་མཐོང་ཙམ་གྱི་དུས་སུ་དེས་པར་གསལ་བའི་སྐབས་ཡིན་ཏེ། རྟ་བལྟ་ཡུལ་དེའི་སྐྱ་བཙོད་སོགས་ཀྱིས་ཁོང་པའི་ནང་གི་དབུགས་དྲོན་མོ་ཕྱི་རུ་མ་རྒྱུས་པ་དང་། ཁ་སྣར་ཕྱི་རོལ་ནས་རླུང་དམ་དབུགས་གྲང་མོ་ནང་དུ་མ་ཤོར་བ་དང་། རང་གི་མལ་ས་ནས་མ་འགྱལ་བར་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། ཁ་ཟས་མ་ཟོས་པ་དང་བཏུང་བ་མ་འཐུངས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དུག་དང་ལྡན་པའི་དུས་དེར་རྟ་བལྟས་ན་གསལ་བར་འོང་ངོ།།

དུས་དེར་རྟ་བལྟས་ན་རེས་པར་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་ནི་གདུགས་སྲིབས་ཞེས་ཀྱི་ནད་འདི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ།

གདགས་ལྷ་རྟེ་དང་སྲིབས་ནད་པ། གདགས་སྐྱེས་པ་དང་སྲིབས་བྱད་མེད། གདགས་དོན་ལྷ་དང་སྲིབས་སྟོང་ངྱག། གདགས་གཡས་རྒྱུ་དང་སྲིབས་གཡོན་རྒྱ། གདགས་ཉིན་མོ་དང་སྲིབས་མཚན་མོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་དུས་ནམ་ལངས་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་སྟོ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་གདགས་སྲིབས་ནི་ཚ་གང་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྟེ། བལྟ་དུས་རེས་པ་ཅན་དེ་ལས་འཕྲོ་བ་ཉི་མ་ཤར་བ་སོགས་ཉིན་མོར་བལྟས་ན་ནང་རྩ་རོ་མའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་གདགས་ཞེས་ཁག་མཁྱིས་ཚ་བའི་རྩ་དང་འཁྲུལ། དེ་ལས་སྔ་བའི་ཐོ་རངས་ལ་ཀ་རིས་མ་མཐོང་གོང་དུ་མཚན་མོར་རྩ་བལྟས་ན་ཕྱི་དྲོར་བྱ་བ་ཤར་བ་དང་རྩ་རྒྱུད་མའི་སྟོབས་རྒྱུས་པས་སྲིབས་ཞེས་བད་ཟུངས་བའི་རྩ་དང་འཁྲུལ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཐྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་དབུ་མའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཁྲད་ཆོས་དྲུག་ལྡན་དེར་ནི་ནང་དོན་སྟོང་དྲུག་གི་ཟུང་ཁག་རྒྱུན་གཞན་གཞན་གྱིས་མ་བསླད་པར་རང་སོར་གནས་པས་ཁ་སྣང་ཕྱིར་རྒྱུ་བའི་དབྱགས་ཀྱང་སྟོམས་ལ། ལག་པའི་རྩ་ཡང་ཐ་མལ་རང་སོར་གནས་པའི་དབང་གིས་དུས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།། གདགས་སྲིབས་ཞེས་ཚ་གང་མཆོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ན། དགུ་ཤུལ་གྱི་སྟོང་པས་ཁོང་པའི་ནང་དུ་དོད་འབར་ཞིང་དབྱགས་རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚ་བའི་

དབུགས་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཡང་ཚ་བའི་རྒྱ་དང་མཐུན་པ་གྱིམས་པར་འཕར་ཞིང་། ལྟོ་ཆག་པ་དང་ལུས་གྲང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཁོང་པའི་ནང་གྲང་བས་ཁྲབ་ཆེ་རྒྱ་ཡང་གྲང་བའི་རྒ་ཞན་པར་འཕར་ཞིང་གནས་པ་ནི་མདོར་སྡུམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། ཁྲད་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐབས་དེར་སྤྱོད་ལམ་སློམས་པས་ན་ཚ་གྲང་གི་ཚོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་དུས་དེ་འདྲ་བ་ནི་རྒ་བ་ལྟ་བའི་དུས་ངེས་པ་ཅན་དེ་སོ་མ་ར་ཪར། དུས་ནི་སྣང་བ་འོང་བ་དང་། སྐུ་པ་དག་སྟེ་རི་རྩེ་ལ།། ཉི་མ་ཤར་བ་དག་དང་ནི།། སྲིབས་ཀྱི་དྭངས་རྒྱས་པ་དང་། གདགས་ཀྱི་དྭངས་མ་མ་གཡོས་པའི། དུས་ཀྱི་དབང་ཐང་དེ་རྣ་རྒྱུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་དོན་ཟཤདྲ་པ་རྡོ་རྗེ་ཆོག་ཤད་དུ། ཡར་མཐའ་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བ་ནས།། མར་མཐའ་རི་རྩེར་ཉི་ཤར་བར།། དེ་ཡི་དུས་ན་འཆིམས་པར་རྒྱུ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་དེར་རྩ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་དུས་རིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞེ། དུས་རིས་པ་མེད་པར་བལྟར་རྩང་མོད་ཀྱང་དུས་རིས་པ་ཅན་ལྟ་བུའི་གསལ་ཆ་མི་འཐུང་ངོ་།།

གསུམ་པ་རྩ་བལྟ་བའི་གནས།

བལྟ་གནས་མཁྱེག་མའི་གཉེར་མ་དང་པོ་ནས། །མཆོག་གང་མར་བཅལ་རྩས་པ་འབྲུར་པོའི་ལྷེབས། །ཆོག་ཀན་ཆགཱ་གསུམ་མ་འདྲུས་སྣོམས་པར་

བཞག ཅི་ཕྱིར་འཕར་རྩ་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཏོན་དང་ཉེ་ན་ཕྱུག་འབྲུབ་དང་མཚུངས། རིང་བ་ཐག་རིང་མཐོན་པོའི་གཏམ་དང་འདྲ། ཁའཚམ་པས་རྒྱང་གྲགས་དབྱར་སྐད་བཞིན་དུ་གསལ། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་བས་ཆོང་འདུས་བརྒྱ་སྡང་བཞིན། ཏོན་སྟོང་དེར་མི་རྒྱུ་བས་འགལ་ཞེན། ཟླུང་ཁྲག་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཆོང་དཔོན་བཞིན། བཙུ་གཉིས་མ་འདྲེས་ཚེའི་རེ་སོ་འདྲ། ཟླ་རྩ་མར་ཟུར་ཚུ་རྒྱུས་གསེབ་ཏུ་བརྟག ཁཐད་ནས་སྡུད་ཕྱིར་འཆི་རྩོལ་ལ་བརྟག ཅེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་རྩ་བལྟ་བའི་གནས་དེས་པ་ཅན་ནི་བལྟ་ཡུལ་ནད་པ་དེའི་ལག་པའི་མཐིག་མའི་གཉེར་མ་གཉེས་ཡོད་པ་ལས་ལག་པའི་རྩ་བར་ཡོད་པའི་གཉེར་མ་དང་པོ་ནས་ནད་པ་རང་གི་མཐེབོང་ཆིགས་མཚམས་དང་སེན་མོ་ཏེག་པ་དཀར་ནག་མཚམས་ཀྱི་བར་ཆ་ལ་ཆོན་གང་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚད་ཅམ་དུ་མར་བཅལ་བའི་བར་ཆ་ལ་དོན་ལྟ་སྟོད་དུག་གི་རྩ་ཆ་མཉམ་པར་རྒྱུ་བས་དེར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཐིག་གཉེར་ནས་ཆོན་གང་མར་གཞལ་བའི་སྟེ་དང་རུས་པ་འབུར་པོ་ཐད་ཀར་འོང་བས་ན་རུས་འབུར་པོའི་ལྟེབས་ཞེས་མི་མོར་བའི་གཟེར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་མོ།། ཆོན་གང་གི་གནས་དེ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་པའི་གནས་དེ་ལ་རྒྱ་ནག་སྐད་དུ་ཚུ་ན་ཀྱ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སོར་མོ་

གསུམ་གྱིས་བརྒྱ་ཆེ་གནས་ཀྱི་མིང་གནས་ཅན་སོང་མོ་གསུམ་ལ་བཏགས་
ཏེ་མཇུག་མོ་ལ་ཚོན། དགྱང་མོ་ལ་ཀན། སྲིན་ལག་ལ་ཆག་ཅེས་དེ་ལྟར་
ཟུར་ཆགས་པའི་བརྡ་བྱས་པ་དེ་བས་མ་འདྲུས་པ་སྟེ་བར་ཡངས་དྲགས་པ་
དང་དོག་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་མ་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སློམས་པར་བཞག་ནས་
བལྟ་བར་བྱའོ།། འཕར་རྩ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་བརྒྱད་དགོས་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། རླུང་ཁྲག་གཉིས་བསྡོམས་པའི་འཕར་རྩ
ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ཀུན་ལ་ཡོད་དུ་ཟིན་མོད་ཀྱང་། དོན་སྐྱིང་དང་ཉེ་བའི་
སྐེ་ཡི་འཕར་རྩ་རྟུལ་འདུ་དང་གཉིད་ལོག་སོགས་ལ་བལྟས་ན་རི་གཟར་ཀྱི་
ཆུ་འབྲུབ་པ་སྟེ་འཁྲུགས་པའི་སར། གང་ཟག་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྐད་ཆ་
སོགས་གཏམ་གླེང་བྱེད་ཀྱང་ཆུ་སྒྲ་དེའི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྐད་བརྡ་ལེགས་
པར་མི་སྣོང་བ་དང་མཚུངས་པས་དོན་སྐྱིང་ཙམ་གྱི་ནད་ལས་ནད་གཞན་
རྣམས་བརྒྱ་པར་མི་བདེ་ལ། དོན་སྐྱིང་དང་ཉ་ཅང་རིང་བ་ཤུང་པའི་ལོང་
བུའི་འཕར་རྩ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ནས་འོང་བའི་མཐོན་
པོའི་གཏམ་ལ་བདེན་རྫུན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ་དང་འབྲ་སྟེ། ནང་དོན་སྟོང་གྱི་
ཚ་གྲང་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་ཤེས་མི་ནུས་སོ།། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཁཕད་
པའི་མཁྱེག་གཉེར་དང་པོའི་ཚོན་གང་གི་གནས་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་ཀུན་

དང་ཉེ་རིང་འཚམས་པས་བལྟ་བྱ་འདི་ནི་གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ་རྒྱང་གྲགས་སུ་བྱས་པ་གཅིག་གི་སར་དབྱར་རྫི་སྐད་བསྒྲགས་ནའཕྲུག་གི་སྒྲར་མི་ནོར་བར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ།། འདིར་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་སར་ཕན་ཚུན་སྐད་ཀྱིས་བོད་ན་དབྱར་ས་རྟུལ་ཞེ་བས་སྐད་གསལ་པོར་ཐོས་པ་སོགས་འདྲ་མིན་རྣམ་བཞག་ཉེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་འགལ་བ་ཆེར་མེད་པར་མི་ཕམ་ཚོས་རྗེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ།། ཡང་རྩ་ལ་བལྟས་པས་ཁོང་པའི་ནང་གི་ནད་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་སྙམ་ན། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་བའི་ཚོང་འདུས་ཀྱི་བརྒྱ་སྐང་སྟེ་ལམ་དེར་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏམ་གསལ་བ་བཞིན་ནོ།། ལམ་གང་ན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ནས་འོང་བའི་སྐྱེ་བོ་རྒྱ་ཡི་ནི་རོན་ལྟ་སྟོང་དུག་པོ་ནི་རྩ་དེ་དང་དེར་ཀུན་ཏུ་མི་རྒྱུ་བས་ན་ལམ་གང་དུ་གཏམ་སྨྲ་ཚོགས་གསལ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་ལ་བརྟགས་པས་དོན་སྟོང་ཀྱི་ནད་རྣམས་རྟོགས་པ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱང་ཁྲབ་ཉེད་ཀྱིས་བསྒྱིད་ནས་དོན་སྟོང་སོ་སོའི་དངས་མའི་ཟྭངས་ཁྲག་རྩ་ནང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བས་ན་དཔེར་ན་ཚོང་དཔོན་ལམ་དུ་རྒྱུ་བ་ཞིན་ནོ།། ནད་རྣམས་སྐྱང་ཁྲག་དང་བསྟོམས་ཏེ་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཚོང་དཔོན་ལྟ་བུའི་སྐྱང་

ཁགས་ཅས་པ་ནས་དེ་དང་དེ་འཕེལ་བའི་དབང་གིས་སོ།། གཞན་ཡང་འདིའི་
ཚུལ་ནི་མདའ་རིས་ཀྱི་སྣན་པས་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོར་དྲི་ཆོག་ཕྱལ་བར།
རྒྱག་རྩ་ཁོང་སྟོང་ནང་ནས་མར།། ཁགས་དན་ལྷུང་གིས་རྩ་སྒྲགས་བདས།།
དབྱགས་དང་བསྡེབས་ནས་འཕར་བ་ལ།། རྩ་ལ་བརྐག་པ་ཅི་ཡི་ཕྱིར།།
ཞེས་པའི་དྲིས་ལན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱག་རྩ་ཁོང་སྟོང་ཡངས་པའི་ནང།།
དོན་སྟོང་བཅུ་གཉིས་རྩ་རྣམས་མཆོའི།། ཏ་ཀྵབས་འཕེང་བ་ཇི་བཞིན་དུ།།
མ་འདྲེས་སོ་སོར་རྒྱུ་བ་ཡོད།། ངོ་བོ་ལྷུང་ཁགས་བྱེད་ལས་ཡིན།། ཐ་སྙད་རྩ
ལ་བརྐག་ཅེས་བྱ།། རྩ་ལ་བརྐགས་ཀྱང་ལྷུང་ལ་བརྐག། ལྷུང་ཁགས་རྩ་གསུམ་
ཟུང་འཇུག་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལྟར་
ཡིན་དུ་ཆུག་རྩ་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལྷུང་ཁགས་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པའི་
ཕྱིར་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ཆོང་
དོབན་དེ་ཡིས་ཡུལ་ཐ་དད་ནས་ཆོང་ཟོང་སོ་སོའི་མིང་སྣ་ཚོགས་སྣ་བ་བཞིན་
དུ་ལྷུང་ཁགས་འདིས་ཀྱང་དོན་སྟོང་སོ་སོའི་ནང་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ནི་སྐྱེ་གེ་ནང་ཚ་
བའོ།། འདི་ནི་རྒྱུ་མའི་ནང་གང་བའོ།། འདི་ནི་སྟོང་ཀྱི་ནང་དོ།། འདི་ནི་
སྣང་ཀྱི་ནང་དོ།། འདི་ནི་བར་ཀྱི་ནང་དོ།། འདི་ནི་ལྷུང་གེ་ནང་དོ།། འདི་ནི་
མཁྱེས་པའི་ནང་དོ།། འདི་ནི་བད་ཀན་ཀྱི་ནང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

སྒོ་ནས། ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བློང་ཁག་བཅུ་གཉིས་པོ་མ་འདེས་པ་ཕ་ཅེ་སྟེ་སྟྲི་མོའི་རེ་ར་སོ་དཀར་ནག་སྟེལ་བ་སོགས་མ་འདེས་པ་དང་འདྲ་བར་འཛྲང་ཡིན་ནོ།། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ཀན་ཆགས་གསུམ་གྱི་འགག་གི་གནས་འདི་དང་འདི་ན་དོན་སྟོང་འདིའི་བློང་ཁག་རྒྱུའོ་སྐྱམ་དུ་སོང་མོས་བཏགས་པའི་ཆེ་དུས་རྒྱུན་སོ་སོར་ཤེས་པའམ་མངོན་དགོས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནད་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་འདི་འདྲ་བར་དྲག་དལ་དང་མ་ཚང་བ་སོགས་སུ་མངོན་འོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བློང་ཁག་མི་འདྲ་བར་རྒྱུ་བ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་སྟེ་དེ་ལེར་ནཁག་ལ་གནས་པའི་སྲིན་འབྲུ་ཕྲ་མོ་དག་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་སྣད་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་ནུས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།། གོང་དུ་བརྒྱ་སྐང་གི་སྐབས་བརྒྱ་མ་སྐང་གི་ཕྱི་ཡང་གི་སྐོ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། འདིར་གདགས་སྲིབས་ཀྱི་རྣ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་མ་འདེས་པར་གྲིམས་ཡོད་པར་བཤད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་ན་གཞུང་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།། བླ་ཙ་ནི་རུས་པ་འབྲུར་པོའི་མར་ཟུར་ཚུ་བ་དང་རྒྱུས་པ་གཉིས་ཀྱི་གསེབ་ཏུ་རྒྱུ་བས་དེར་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེར་མི་གསལ་ན་ཡས་མས་ཕན་ཚུན་དུ་སོར་མོས་མནན་ལྟོད་གང་འོས་ཀྱིས་གང་དུ་གསལ་བའི་

གནས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།། འཆི་འམ་མི་འཆི་ཐེ་ཚོམ་འབྱུང་ཚེ་རྒྱ་ཐམས་
ཅད་ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་གང་སྤྱད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
འཆི་ཁ་མའི་འཕར་རྩེ་ཆད་དམ་མ་ཆད་ཤར་བའི་བོལ་གོང་གི་རྩ་ལ་བརྟག་
པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རླུང་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐམ་ན། ལག་པའི་འཕར་རྩ་སོགས་
མ་ཆད་གོང་དུ་ཤར་བའི་རྩ་རླུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕར་འཕྲོ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་འཕར་རྩའི་མནན་ཚད།

མནན་ཚད་ཆོག་གྱིས་པགས་པ་ཀན་གྱིས་ཤ། །ཆགས་གིས་རྒྱས་པ་གནོན་
ཅོམ་གསལ་བར་མནན། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྩ་དབྱིབས་ལ་ཕྱགས་འདྲ། །ཤ་
རྣམས་ཟབ་མི་ཟབ་ལས་བྱུང་བཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་པ་མནན་ཚད་
ཡཤད་པ་ནི། ཆོག་གྱིས་པགས་པ་གནོན་ཅོམ་དང་ཀན་གྱིས་ཤ་གནོན་ཅོམ་
དང་ཆགས་གིས་རྒྱས་པ་གནོན་པ་ཅོམ་དུ་གསལ་བར་མནན་ཅིང་བརྟག་པར་
བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཆོག་ཀན་ཆགས་གསུམ་པོ་ལ་མནན་པའི་ཤེད་ཆེ་ཆུང་དགོས་
པའི་རླུང་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། ཉ་སྤུལ་གྱིས་སྤུབས་ནས་ཐོན་པའི་རྩའི་
དབྱིབས་དེ་དཔེར་ན་ས་འོག་ནས་རིམ་གྱིས་ཐོན་པའི་ཤིང་ལྟ་སྟེ། ཤའི་རྣམས་གྲུ་མོ་ལ་ཉེ་བ་དེ་ཟབ་ཅིང་མཐིག་མ་ལ་ཉེ་བ་དེ་མི་ཟབ་པའི་ཁྱད་
པར་ལས་འབྱུང་བཡིན་ཏེ། ཤའི་རྣམས་ཇི་ཙམ་ཟབ་པ་རྩ་ཡང་གཏིང་དུ་

རྒྱག་པས་དེ་དང་མཚུངས་པར་གཞོན་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་མནན་ཚད་ལས་སྣན་མ་གསུམ་ཐྱི་ལྷོད་དང་དྲུག་དང་དགུ་དང་། ཡང་སྣན་མ་དྲུག་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་བཞིའི་ལྷོད་ཐྱིས་གཞོན་ཚུལ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨཱཌ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ལག་ཏུ་ལེན་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོང་པོ་ནི། སྐན་རྒྱུད་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ཤད་ལས། མནན་ནས་གསལ་ན་མནན་ནས་བལྟ།། གཏིང་ནས་གསལ་ན་གཏིང་ནས་བལྟ།། རྗེ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ལྟར་བལྟ།། སྒོང་གོམས་རིག་པས་དཔག་སྟེ་བལྟ།། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱ་དགོས་སོ།།

ལྟ་པ་འཕངས་རྒྱབ་བལྟ་བའི་ཚུལ།

བལྟ་ཚུལ་ལག་པའི་སོར་མོ་མ་གྲང་པའི། །འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་དྲོད་དང་མཐུན་པ་ཡིས། །ཕོ་རྩ་གཡོན་དང་མོ་རྩ་གཡས་སུབལྟ། །དང་པོ་ནད་པའི་ལག་གཡོན་སྣན་པའི་གཡས། །ཚོན་ཐྱི་འོག་ཏུ་སྐྱིང་དང་རྒྱུ་མའི་རྩ། །ཀན་ཐྱི་འོག་ཏུ་མཆེར་པ་ཕོ་བའི་རྩ། །ཆག་གི་འོག་ཏུ་མཁལ་གཡོན་བསམ་སེའུ་བརྟག །ཧད་པའི་ལག་གཡས་སྣན་པའི་གཡོན་པས་བལྟ། །ཚོན་འོག་གློ་ལོང་ཀན་འོག་མཆེན་མཁྲིས་རྩ། །ཆག་འོག་མཁལ་མ་གཡས་དང་ལྷང་པ་བརྟག །མེ་ལ་ཚོན་རྩ་གཉིས་པོ་གཡས་གཡོན་ལྟོག །ཅིའི་ཕྱིར་གློ་སྐྱིང་

གཡས་གཡོན་ཕྱོགས་མེད་ཀྱང་། །སྐྱེ་གི་རྩེ་མོ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། །གཞན་རྣམས་གནས་ཀྱིས་བསྐལ་ཕྱིར་ཚོང་ལྟར་དེས། །ཞེས་པ་སྟེ།
ལྟ་པ་བལྟ་ཚུལ་ནི། སྨན་པའི་ལག་པའི་སོར་མོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བསེར་བུ་སོགས་
རྒྱན་གཞན་གྱིས་མ་གྲང་ས་པ་ཅོས་ དུས་རྒྱུན་མེ་ལ་རེག་པ་དང་བྲལ་ལས་
སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་མཐུག་ཀོབ་ཏུ་སོང་པ་དང་སེར་ག་འགས་པ་
སོགས་མེད་པར་འཇམ་ཞིང་མཉེན་ལ་རང་དྲོ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་
ཡིས་ཐོག་མར་ཕོ་རྩ་གཡོན་དང་མོ་རྩ་གཡས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ།།
ཕོ་རྩ་དང་པོ་གཡོན་དུ་བརྟག་པ་དང་མོ་རྩ་གཡས་སུ་བརྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་
ཡིན་སྨོས་ན། དེའི་ཚུལ་རྒྱ་ནག་རྩ་མདོ་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་
གསར་འགྱུར་ལས། ཉེ་ཤར་ཚུན་གྱི་སྒོ་ནུ་ན།། བླ་རུ་འཁྱམས་པོ་འདུས་
པའི་ཕྱིར།། གསལ་མཐོང་རྟེན་འབྲེལ་སྒོ་ཡིན་པས།། དེ་ཡི་དུས་སུ་བརྟག་
པ་གཅེས།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་གྱི་རུ་ཁྲིད་དུ། མཁའ་ལ་ཉེ་མ་ཤར་བ་སོགས་ནམ་ལངས་ཀྱི་དུས་དེར་བླ་ཁམས་རྣམས་
ཚུན་དེ་སྐྱེང་རུ་ཡོད་པ་དེར་འདུ་བས་དེ་དུས་རུ་བརྟག་ན་འཚེ་འཆི་སོགས་
གསལ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕོ་ལ་ལག་གཡོན་གྱི་ཚུན་སྐྱེང་རུ་དང་མོ་ལ་
ལག་པ་གཡས་སུ་སྐྱེང་རུ་གོ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། བལྟ་དུས་དེ་འདྲ་ལ་

གནས་དེར་རྒྱ་བརྒྱ་དགོས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་འདྲགསྲུངས་པ་ཡིན་ཞིང་
གཞན་དུ་སྐྱེང་རྒྱ་ཡོད་སྡུགས་ཡིན་པ་ཅོམ་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པས་གོ་རྒྱུ་
ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེང་རྒྱ་ཡོད་སྡུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་ནམ་བལྟ་ཡང་
སྐྱེང་རྒྱ་ལ་ཆུད་པར་མི་འོང་བས་བརྒྱ་བྱ་ལ་ཆུད་མེད་ཅེང། རྟེན་འབྲེལ་ལ་
ཉེས་ལྟུབྱའི་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་མ་ཟཧད་པས་ཕོ་ལཕྱོགས་མར་
ལགས་པ་གཡོན་དང་མོ་ལ་གཡས་པར་ཕྱོགས་མར་བརྒྱ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྐྱེད་
དོ།། ནམ་ལངས་ཀྱི་དུས་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བརྒྱ་པ་ནི་བྷ་ཁམས་སྐྱེང་རྒྱ་ལས་
མ་རྒྱེས་པའི་རིང་ལ་བརྒྱ་པའི་དོན་ཡོད་པ་མན་ངག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཚེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་
རེས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོ་ནང་པའི་ལགས་པ་གཡོན་པ་ལ་སྣན་པའི་ལས་
པ་གཡས་པས་བརྒྱ་པར་བྱ་བའི་ཚེ། མཐུབ་མོ་ལ་ཚོན་ཀྱི་བཏ་བྱས་པ་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡས་ཟུར་དོན་སྐྱེ་དང་མར་ཟུར་སྟོད་རྒྱུ་མའི་རྩ་མེ་ཁམས་ཀྱི་ཡུལ་
དང་། དགུང་མོ་ལ་ཀན་ཀྱིས་བཏ་བྱས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་དོན་མཆེར་པ་དང་
སྟོད་ཕོ་བའི་རྩས་ཁམས་དང་། སྲིན་ལག་ལ་ཆག་གི་བཏ་བྱས་པ་དེའི་འོག་
ཏུ་དོན་མཁལ་མ་གཡོན་པ་དང་སྟོད་བསམ་སེའུ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ལ་བརྒྱ་
པར་བྱའོ།། ནད་པའི་ལག་པ་གཡས་པ་ལ་སྣན་པའི་ལག་པ་གཡོན་པས་

བལྟ་བ་སྟེ། དེའི་ཚོན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡས་ཟུར་དོན་གྲོ་བ་དང་མར་ཟུར་སྟོད་ལོང་ལྷགས་ཁམས་ཀྱི་རྩ་དང་། ཀན་གྱི་འོག་ཏུ་ཡས་ཟུར་དོན་མཆེན་པ་དང་མར་ཟུར་སྟོད་མཁྲིས་པ་ཤིང་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཡོད་ལ། ཚག་གི་འོག་ཏུ་ཡས་ཟུར་དོན་མཁལ་མ་གཡས་པ་དང་མར་ཟུར་སྟོད་ལྷང་པ་ཆུ་ཁམས་ཀྱི་རྩ་ཡོད་པ་དེར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ།། འདི་ནི་ནད་པ་ཕོ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། བུད་མེད་ལ་ནི་ཚོན་འོག་གི་རྩ་གཉིས་པོ་གཡས་གཡོན་གོ་ལྟོག་སྟེ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྐྱིང་དང་རྒྱུ་མའི་རྩ་དང་། གཡས་པས་གློ་བ་དང་ལོང་གི་རྩ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བུད་མེད་ལ་ཚོན་རྩ་གཉིས་པོ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྲུང་པར་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ན། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལགློ་བ་དང་སྐྱིང་གཡས་གཡོན་དུ་ཕྱོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྲུང་པར་མེད་ཀྱང་། ཡིད་འཛུག་གི་བུ་ག་སྐྱིང་གི་རྩེ་མོ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལག་ཡོན་དང་བུད་མེད་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།། དོན་སྟོང་ཚོ་ཚོ་ཁམས་དང་རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་འབྲེལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱིང་ནི་མེམས་དང་ནམ་མཁའི་དྭངས་མ་མེ་ཁམས་ཡིན་ལ། དེ་དང་རྒྱུ་མ་ཟས་སྐོམ་གྱི་སྐྱེགས་མ་གཙོག་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ། མཆེར་པ་ས་ཁམས་ཁྲག་གི་དྭངས་མའི་རྟེན་དེ་དང་ཕོ་བ་ཟས་དང་སྐྱེགས་མ་བེ་སྨན་ས་གཙོག་པའི་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ། བསམ་

སེའུ་འདུས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་པའི་དྭངས་སྤྱིགས་གཉིས་
ཀའི་སྣོད་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་མཁལ་མ་གཡོན་པ་དང་ཉེ་བའི་ཕྱིར་འབྲེལ། སྒོ་
བ་ལྷགས་ཁམས་དབུགས་ཏེ་ཆུང་གི་རྟེན་དེ་དང་ལོང་ཆུང་གིས་འདུས་པའི་
ཟས་རོ་གསོག་པའི་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ། མཆེན་པ་ཤིང་ཁམས་མེ་
དོད་ཀྱི་རྟེན་དེ་དང་མཉེས་པ་ཚ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་མེ་འབྱུང་གཞི་ཤིང་ལྟ་བུ་
མེ་ལྟར་ཚ་བའི་དྭངས་མའི་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ། མཁལ་མ་ཆུ་ཁམས་
དྭངས་མའི་རྟེན་གཙོ་བོ་གཡས་པ་དང་ལྡན་པ་དྲི་ཆུ་གསོག་པའི་སྣོད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་འབྲེལ། གོང་དུ་སྐྱེ་གི་རྩེ་མོ་མ་གཉིས་ལ་གཡས་གཡོན་དུ་འདོད་
ཆུལ་ཆུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐམ་ན། སྤྱི་ར་ཤུང་གི་གནས་ཆུལ་ཙོ་མོ་ལ་ཁྲད་
པར་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་གི་རྩེ་མོ་ཡིད་འཛིག་མའི་བུ་གཡོད་པ་དེ་སྤྱི་པ་ཐབས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆུང་མ་ལ་གཏོད་པ་དང་། བུད་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཡིན་པས་ར་མ་ལབལྟ་བར་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆུད་དེ་ལས་
གསུངས་པས་སོ།། ཆུ་མཚན་དེ་ལྟ་བས་ན་ཚོན་རྩ་གཉིས་པོ་ཕན་ཆུན་
མཐོལ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མ་ཀན་གཉིས་དང་ཆགཝ་གཉིས་རྣམས་རང་རང་
གི་གནས་ཀྱི་དེས་པ་ནི། གོང་དུ་སྤྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཨཱདཿ་པ་ལྟར་རང་རང་
གི་བསྐལ་བ་སོ་སོ་ལས་མི་འཕྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་སྤྱིས་པའི་སྐབས་ལྟར་

བློ་ངོར་འཕས་ཏེ་ཁྲུད་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དངོས་གཞི་བཚུད།

སྒོ་ཀོན་དྲུགས་ དངོས་གཞི་བཚུད་ཀྱིད་པོ་ཐ་མལ་རྟེན་གྱི་ཐ།

ཐ་མལ་རྟེན་གྱི་རྣ་རྒྱུད་ནམ་གསུམ་ནི། ཕོ་རྣ་མོ་རྣ་བྱང་ཆུབ་སེམས་གསུམ། ཕོ་ཡི་རྣ་ནི་སྒོམ་ལ་རགས་པར་འཕར། ཨོ་ཡི་རྣ་ནི་ཐུ་ལ་སྣུར་བར་འཕར། ཁྱང་ཆུབ་སེམས་རྣ་རྒྱུད་རིང་འཇམ་ལ་མཉེན། ཕོ་ལ་མོ་རྣ་ཆགས་ན་ཆོ་རིང་ཞིང་། ཨོ་ལ་ཕོ་རྣ་ཆགས་ན་བྱ་དཔལ་ཆེ། ཀཉིས་དཀར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣ་བྱང་ན། ཆོ་རིང་ནད་དགོན་ཡས་བྱམས་མས་སྣང་སྟེ། ཁྲུང་གསུམ་དགྲར་སྣང་མཐའ་ཐུགས་རབས་ཀྱང་ཆད། ཕོ་རྣ་ནང་ཐྲད་ཐལ་ཆེར་བུ་མང་སྟེ། ཨོ་རྣ་ནང་ཐྲད་བུ་མོ་ཐལ་ཆེར་མང་། ཁྱང་ཆུབ་སེམས་རྣ་ཕོ་མོ་གང་ཐྲད་པ། ཉེ་ཡི་དབང་གིས་གཅིག་འབྱུང་དེ་ནས་མིན། ཞེས་པ་སྟེ། སྒོ་ཀོན་དྲུགཔདངོས་གཞི་བཚུད་ཀྱིད་པོ་རྣ་བཤུ་བའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུར་པའི་མི་དེ་ཉིད། ཟླུང་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐད་ཅིང་རྣམ་པར་མ་རྒྱུར་པའི་ངང་བཞིན་ཐ་མལ་ནད་མེད་དུ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་རྣ་བཤུ་བའི་དབྱེ་བ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣ་རྒྱུད་ནམ་པ་གསུམ་དུབསྐྱས་ཏེ་བསྐྱན་པ་ནི། ཕོ་རྣ་དང་མོ་རྣ་མ་ནིང་གི་རྒའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣ་ཞེས་

བྱ་བ་གསུམ་དུམ་འདུས་པ་མེད་དེ། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་སོ།། དེ་གསུམ་པོས་སོང་འཇིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ནི། འདི་ལྟར་ཕོ་ཡི་རྒྱད་ནི་རྒྱུད་སྨོམ་ལ་འཕར་ཚུལ་རགས་པར་འཕར་བས་ཟུང་གི་རྩ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་འོང་ལ་དེས་ན་གཞུ་རྒྱུད་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་ཡི་རྒྱད་ནི་རྒྱུད་ཕྲ་ལ་འཕར་ཚུལ་ཤུར་བར་འཕར་བས་མཉེས་པའི་རྩ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་འོང་ལ་དེས་ན་པི་ཁང་གི་རྒྱུད་མནན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕོ་མོ་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སུམ་ལྡུང་བ་མ་ནིང་གི་རྩ་འཛམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྩ་འདི་ནི་འཕར་ཚུལ་དལ་བུས་བྱེད་པའི་རྩ་རྒྱུད་རིང་ཞིང་དར་དཀར་སྣལ་མ་ལྟར་འཇམ་ཤེད་བདེ་བ་ལ་གྲིམས་ཆ་མེད་པ་མཉེན་པས་བད་ཀན་གྱི་རྩ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པ་འོང་ལ་དེས་ན་བལ་སྐུད་མནན་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལྟར་ཐ་མལ་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་ལ་འདང་སྨོམ་ལ་རགས་པའམ་ཤེད་ཆེ་བ་ཕྱ་ལ་སྐུར་བ་འཇམ་ལ་དལ་བ་འི་རྩ་རྒྱུད་གསུམ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ལྷན་འདུས་སོགས་འཕེལ་ཟད་ཀྱི་དབང་གིས་དུ་མ་འགྱུར་བས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་པར་བྱའོ།། དེ་ཡང་ནང་དོན་དང་སྦྱར་ན་ཐབས་གཅོ་ཆེ་བའོ་རྩ་དང་། ཤེས་རབ་གཅོ་ཆེ་བམོ་རྩ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་མ་ནིང་གི་རྩར་བརྟར་བརྟགས་པ་

ཡིན་ཏེ། ཇུང་མ་ལ་ཐབས་དང་ངོ་མ་ལ་ཤེས་རབ་དབྱུ་མ་ལ་མ་ནིང་ངམ་ཀུན་སྤངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ར།། ཞོ་ལ་ཞོ་རྩ་དང་མོ་ལ་མོ་རྩ་མ་ནིང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྩ་བྱུང་ན་ལུགས་འབྱུང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ་ལས་ལྷོག་ན་ལུགས་ལྷོག་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་ཞོ་ལ་ལག་རྩ་ཕྱ་ལ་སྐུར་བའི་མོ་རྩ་ཆགས་པ་སྟེ་འབྱུང་ན་མི་དེ་ཚོ་རིང་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ལ། བྱད་མེད་མོ་ལ་སྒོམ་ལ་རགས་པའི་ཞོ་རྩ་ཆགས་པ་སྟེ་འབྱུང་ན་བྱད་མེད་དེ་ལ་བྱ་ཤ་སྐྱ་སྐྱེ་བས་ན་བྱའི་དཔལ་ཆེ་བར་ཟཕད་ངོ།། ཞོའམ་མོ་གཉིས་ཀར་གང་ལའང་འཇམ་ལ་དལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་འབྱུང་ན། ཞོའམ་མོ་དེ་ནི་ཚོ་རིང་ནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགོན་པ་དང་རང་ལས་མཐོ་བ་ཡས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱམས་ཤིང་རང་ལས་དམའ་བ་མས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐང་བར་འདང་སྟེ། རང་གི་དྲུང་ན་གནས་པ་གསུམ་སྟེ་ཁུ་ཚ་ཞེང་གསུམ་སོགས་ཉེ་བས་དགྲར་སྐང་བ་འབྱུང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྩའི་དབང་གིས་མཐའ་ཕྱག་རབས་ཀྱང་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞོ་རྩ་ནང་ཕྱད་དེ་ཞོ་ལ་ཞོ་རྩ་འབྱུང་ན་མི་དེ་ལ་ཕལ་ཆེར་བུ་མང་ཡོ་འབྱུང་ལ། མོ་རྩ་ནང་ཕྱད་ཅེས་བྱད་མེད་ཞེག་ལ་མོ་རྩ་ཆགས་ན་བྱད་མེད་དེ་ལ་བྱ་ཚ་བྱུང་བ་ན་བུ་མོ་ཕལ་ཆེར་མང་བ་འབྱུང་ངོ།། ཕལ་ཆེར་ཀྱི་སྐྱས་ཁྱོགས་ཀྱི་

དབང་གིས་གཞན་དག་ཀྱང་འཚུང་སྲིད་པར་བསྟན་ནོ།། བྱང་ཆུབ་སེམས་རྫོགས་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་བཟའ་མི་གཉིས་ལས་ཐོབ་མ་མོ་གང་དང་ཕྲད་པ་ནས་དེའི་དབང་གིས་གཅིག་ཏོས་ཐོ་རྒྱབ་མ་མོ་རྒྱཡིན་པ་རང་སྐལ་དེ་དང་འཕར་རྒྱམཚན་པར་བྱའམ་བུ་མོ་གཅིག་འཚུང་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནས་བུ་ཚ་གང་ཡང་མི་འཚུང་བ་མིན་ཏེ་གཅིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཤུགས་སྐྱེས་བྱོ་ཤུགས་གཉིས་ཀར་ཐོ་རྒྱ་འཚུང་ན་བུ་ཤ་སྟག་སྐྱེ་བ་དང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀར་མོ་རྒྱ་འཚུང་ན་བུ་མོ་ཤ་སྟག་སྐྱེ་བ་དང་། བཟའ་མི་གཉིས་ཀར་མ་ནིང་གི་རྒྱ་འཚུང་ནས་ཆ་རྒྱ་བ་ནས་མི་འཚུང་བ་རྣོགས་པར་བྱའོ།།

སྤྱིའོག་བཏུག་པ་ དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཕྱི་དུས་བཞི་ལེ་རྟག།

དུས་བཞི་ཁམས་ལྟའི་འཚུང་བ་བརྩེ་བ་ནི། །དང་པོ་དུས་དོན་ཁམས་དང་རྒྱུ་སྦྱར། །མ་བྱ་དག་གོག་བཞི་ཡེས་སྐོར་འགོ་བརྩེ། །དཔྱིད་དང་དབྱར་སྟོན་དགུན་བཞི་དུས་མཚམས་ལྟ། །དཔྱིད་ཟླ་གསུམ་ནི་ཤིང་རྩེ་ཁ་འབྱུས་དུས། །རྟ་བ་དོར་དང་ནག་པས་ཚོན་འཇིན། །ཐྲིའུ་ཅོ་ག་རང་སྐད་འཆིན་པའི་དུས། །བདུན་ནུ་རྒྱ་གཉིས་ཤིང་ཁམས་མཆེན་རྒྱ་རྒྱུ། །ཅོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཐུ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར། །ལྷག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་

རྟ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་བདུན་པ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཕྱི་དུས་བཞི་དང་ནང་ཚན་སྔ་ཕྱི་ས་ཆུ་སོགས་འཐུང་བ་བརྩེ་བར་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་ དངོས་ཕྱི་དུས་བཞི་དང་ནང་ཚན་སྔ་བར་དོན་ལྔའི་ཁམས་དང་རྟ་རྒྱུ་སྤྱང་ཀེ་དེ་གསུམ་འཐུང་བ་ལྟ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ལ། མ་བུ་དག་གོགས་བཞི་ཡིས་སྐོང་འགོ་བརྩེ་བར་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡང་དུས་དཔྱིད་དང་དཔྱར་དང་སྟོན་དང་དགུན་དང་བཞི་དེ་དག་སོ་སོའི་དུས་མཚམས་བཞི་ བསྟོམས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྔ་འཐུང་དོ།། དེ་ཡང་དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་འཁྲལ་མེད་དུ་དོས་མ་འཛིན་ན་དུས་རྩ་དོས་མི་འཛིན།། དུས་རྩ་དོས་མ་འཛིན་ན་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་མི་ཤེས། ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་མ་ཤེས་ན་ནད་ཅན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ནག་རྩེས་ཀྱི་གཞུང་སྦ་འགྱུར་ཀོང་རྩེའི་འཕྲལ་རྩེས་དང་། ཕྱེས་བསྒྱུར་གསར་མའི་ནག་རྩེས་ཀྱི་གཞུང་བཅོས་བསླད་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་ལས། དཔྱིད་ཟླ་ར་བ་མ་ཞོར་བ།། མོན་དེ་ཟངས་ཀྱི་སྒོ་མོས་ཆོས།། རྟ་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་མོས་ཀ།། དབྱར་ཟླ་ར་བ་མ་ཞོར་བ།། སྨིན་དུག་མཐིང་གི་སྒོ་མོས་ཆོས།། ཟེའུ་ཐུར་མ་ཞེས་བཞག་ཀ།། སྟོན་ཟླ་ར་བ་མ་ཞོར་བ།། རྟ་པ་གསེར་གྱི་སྒོ་མོས་ཆོས།། བྱ་སྒོས་མས་ཀ་དེ་བཞིན་དུ།། དགུན་ཟླ་ར་བ་མ་ཞོར་བ།། བླ་མཚམས་ལྷགས་ཀྱི་སྒོ་མོས་

ཆོས།། སྨིན་དྲུག་མཐེང་གི་སྒོ་མོས་ཤ།། ཞེས་དང་། ཟླ་བའི་རྒྱལ་པོ་ལས། དབྱར་དང་དགུན་དང་སྟོན་དང་དཔྱིད།། རིང་མཉམ་ཐུང་མཉམ་མཉམ་དུམཉམ།། ཞེས་དང་། དབྱར་ཟླ་འཕེང་པོ་བྱང་གི་མཐའ།། དགུན་ཟླ་འཕེང་པོ་སྟོ་ཡི་མཐའ།། སྟོན་དཔྱིད་འཕེང་པོ་དབུས་སུ་མཉམ།། ཞེས་དང་། ཨཁད་རྒྱུད་ལས། ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་དབྱར་དགུན་དབུས་སུའང་ཟོག། གསུམ་ནི་ཟླ་དང་བྱང་དུ་འགྲོ་ཞེས་བྱ།། ནམ་དང་ཉི་མཕྱེད་ན་མཉམ་པ་ཡིན།། བརྒྱད་དང་བཅུ་ན་སྐྲ་སྐྲོག་ཚད་པར་འགྱུར།། ཞེས་དང་། ཕྱེ་རྒྱུད་འདིར་ཡང་། ཉི་མ་གང་ཟོག་དབྱར་དགུན་འཕེང་པོར་བཞི།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་དོན་མཐུན་པས། དཔྱིད་ཟླ་གསོ་བ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལ་ཅོར་གྱི་ཟླ་བ་དང་པོ་དཔྱིད་ར་སྐ་གི་ཟླ་བ་འཁྱལ་མེད་དུ་བསྒྲགས་ཟིན་པས་དེ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་མཚམས་ལྔ་དོན་ལྔ་རུ་སྦྱར་ཏེ་འབྱུང་བ་བཅུ་ནས་ཀྱི་གཞུང་ལས། སྐ་ཡོས་སོག་ཤིང་ཀ་སྦྱལ་མེ།། བྱ་སྦྲེལ་ལྷགས་ལ་བྱེ་ཕག་ཆུ།། གླང་ལུག་ཁྱེ་འབྲུག་བཞི་སོག་ས།། ཞེས་པ་ལྔར་དཔྱིད་ཟླ་གསུམ་གྱི་ར་འཕེང་གཉིས་ཟླ་བའི་བདག་པོ་སྐ་ཡོས་གཉིས་སོག་གཅོ་བའི་ཁམས་ཤིང་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིང་ཁམས་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྐགས་སུ་ཤིང་རྩེ

རྣམས་ཁ་འབྲས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཞེས་བྱའོ།། ནམ་མཁའ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་སུ་བྱ་བ་དང་པོ་རྟ་པ་དང་གཉིས་པ་དོོ་དང་གསུམ་པ་ནག་པས་ནམ་ཚོོ་འཛིན་པ་སྟེ་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་བྱས་ནས་སྐད་མ་དེ་དང་དེ་ཤད་བས་ན་མཚན་གྱི་ཐོག་མ་ཟུག་ལ། ནུབ་པ་དང་ནམ་ལངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། བར་སྣང་ལ་མི་བའི་རྒྱས་སུ་ཟིའུ་ཅོ་ག་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་རྩལ་སྟོོང་ཞིན་རང་སྐད་འབྱིན་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། དཔྱིད་ཀྱི་ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ཞག་དགུ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་རགས་རྩེས་སུ་དཔྱིད་ར་ཟླ་བ་དང་ཐོའི་ཚེས་གཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཞག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤིང་ཁམས་མཚན་པ་དང་མཁྱིས་པའི་རྩ་དང་བའི་དུས་ཡིན་ནོ།། འདིའི་འཕར་ལྷགས་ཇི་འདྲ་འོང་སྐྱམ་ན། ཤིང་ཁམས་མཚན་རྩའིའཕར་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་སྟོག་ཆགས་ཅོ་ཀའི་སྐད་དམ་པི་ཝང་གི་སྐད་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་ཐུ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར་བ་ཞིག་འོང་ངོ་།། ཐ་ཆུང་འབྲུག་ཟླ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྲུག་གི་སྒྲ་འཆིན་སྟོག་གཙོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོའི་ལྟག་མ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ས་ཁམས་མཆེར་པའི་རྩ་དང་ཕོ་བའི་རྩ་དང་ཞིང་རྒྱུ་ལ།

དབྱར་ཟླ་གསུམ་ནི་འདབ་རྒྱས་ཚར་ཐྱི་དུས། །ས་གསོན་དང་ཆུ་སྐོད་ནམ་ཚོད་འཇིག། །ཐུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཁུ་ཐུགས་རྣད་འཁྱེན་དུས། །བདུན་བཅུ་རྩ་ཀའི་མེ་ཁམས་སྐེང་རྩ་རྒྱུ། །ཁུ་ཐུགས་རྣད་ཡུར་སྒོམ་ལ་རིང་བར་འཕར། །ལྷག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་རྩ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱར་ཟླ་གསུམ་ཐྱི་ར་འཁྲིང་གའི་ཟླ་བའི་བདག་པོ་རྟ་སྒྲུལ་གའི་ཀྱི་སྲོག་གཅོ་བའི་ཁམས་མེ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་མེ་ཁམས་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་རི་ཀླང་ཀུན་དོ་ཞིང་ས་ལ་ལྷོན་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་འདབ་མ་རྒྱས་ཤིང་ཚར་ཐྱི་རྒྱུན་ཡང་མང་དུ་འབབ་པས་དབྱར་ཐྱི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། ནམ་མཁའ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་ཟླ་བ་བཞི་པ་ས་གདང་ལྟ་པ་སྟོན་དང་དུགཔ་ཆུ་སྐོད་གསུམ་ཀྱི་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ནམ་ཚོད་འཇིན་པ་ཡིན་ལ། བར་སྣང་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྟགས་སུ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ཁུ་ཐུགཀི་ར་དང་སྐད་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། བ་ཆུང་ལས་ར་འཁྲིང་གཉིས་གཅོ་བའི་དབང་གིས་ནང་དུ་ཞག་བདུན་ཙུ་རྩ་ཀའི་དེའི་རིང་མེ་ཁམས་སྐེང་རྩ་དང་རྒྱུ་མའི་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། ཕྱི་ནང་མཚུངས་པར་མེ་ཁམས་སྐེང་རྩ་དར་བའི་དུས་དེར་མེ་རྩ་དེའི་འཕར་ཚུལ་ནི་ཁུ་ཐུགཀི་དམ་བལ་སྐུད་ལྟར་རྩ་སྲོག་ལ་རིང་བར་

འཕར་བ་ཞིག་འོང་དོ།། ཐ་ཆུང་ལུགས་རྒྱ་སྐྱེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ལུགས་འཛེག་ སོག་གཅོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་ལྷག་མ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ནི་ས་ ཁམས་མཆེར་པའི་རྩ་དང་ཕོ་བའི་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།

སྐྱེན་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྩེ་ཐོག་སྨིན་པའི་དུས། །ཁོ་ཞེན་ཐུམས་སྐྱེད་དཀྲུག་པས་ ནམ་ཚོད་འཛིན། །ཇི་འདྲ་འདར་པ་གཤེག་སྤྲུ་འཕྱེན་པའི་དུས། །བདུན་ཐུ་རྩ་ གཉིས་ལྷགས་ཁམས་གློ་རྩ་རྒྱུ། །ཇིད་པའི་སྐད་ལྟར་ཐྲང་ལ་རྒྱབ་པར་ འཕར། །ལྷག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་རྩ་རྒྱུ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེན་རྒྱ་ གསུམ་གྱི་ར་འབྲིང་གཉིས་རྒྱ་བའི་བདག་པོ་བྱ་སྟེལ་གཉིས་ཀྱི་སོག་གཅོ་བའི་ ཁམས་ལྷགས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་དུས་དེར་ཕྱི་རོལ་དུ་ལྷགས་ཁམས་ འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་གཞི་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྐགས་སུ་ས་གཞི་ལ་ འབྱུང་དང་རྩེ་ཐོག་རྣམས་སྨིན་པས་སྐྱེན་ཀའི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། ནམ་གཤད་ལ་ མི་འགྱུར་བའི་རྐགས་སུ་རྒྱ་བ་བདུན་པ་ཙོ་བཞིན་དང་བརྒྱད་པ་ཁྱུམས་སྐྱེད་ དང་དགུ་པ་དཀྲུག་པ་གསུམ་གྱིས་ཀྱ་སྐད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱེད་པས་ན་ནམ་ཚོད་ འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བར་སྣང་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྐགས་སུ་ཇི་འདྲ་འདར་པ་སྐྱེ་ཆ་ གཅས་རང་གི་གཤེག་སྤྲུ་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་ལ། ཇི་འདྲ་འདར་པ་

འདི་ལ་སྦ་འགྲེལ་སོགས་སུ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིའུ་མཚུགས་སྒོ་ཟླམ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་གཡོགས་སྐུ་འཕྱེན་པས་དེ་ལ་འདོད་ཀྱང་དོན་དུ་དུས་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དུས་དེའིཚེ་ཞག་བདུན་ཙུ་རུ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལུགས་ཁམས་གློ་བའི་རྒྱང་ལོང་རུ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བཡིན་ལ། ལུགས་ཁམས་དེའི་འཕར་ཚུལ་ནི་ཕྱིར་ཡོ་སྟེ་ཆ་གཅིག་སྐད་ལྟར་འཕར་སྐྱ་ཐུང་ལ་རུ་རྒྱུད་རྒྱབ་པར་འཕར་བ་ཞིག་འོང་ངོ།། ཐ་ཚུང་ཁྱི་ཟླ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁྱི་འཇུག་སྔོག་གཅོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་ལྔག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་རུ་དང་ཕོ་བའི་རུ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བཡིན་ནོ།།

དགུན་ཟླ་གསུམ་ནི་ས་ཆུ་འཁྲུགས་སྐང་དུས། །སྨིན་དྲུག་མཚོ་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཚོད་འཛིན། །ཞབ་ནག་པོ་དྲུས་འདོན་པའི་དུས། །བདུན་ཙུ་རུ་གཉིས་ཆུ་ཁམས་མཁལ་རུ་རྒྱུ། །མཐིང་རིལ་སྐད་ལྟར་འཛམ་ལ་དལ་བར་འཕར། །ལྔག་མ་བཅོ་བརྒྱད་ས་ཁམས་མཆེར་རུ་རྒྱུ། །ཞེས་པསྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དགུན་ཟླ་གསུམ་གྱི་ར་འབྲིང་གཉིས་ཟླ་བའི་བདག་པོ་ཁྱི་ཕག་གཉིས་ཀྱི་སྟོག་གཅོ་བའི་ཁམས་ཆུ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཆུ་ཁམས་

འཕེལ་བར་བརྟེན་ནས། ས་གཞི་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་སྡུ་ས་ཆུ་ཐམས་
ཅད་འཁྲུགས་པའི་སྣང་ལ་འབབ་པའམ་བསིལ་བས་དགྲན་ཀྱི་དུས་ཞེས་བྱ་
ལ། ནམ་མཁའ་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་སྡུ་དགྲན་ཟླ་ར་བ་བཅུ་པ་ལ་སྨིན་
དུགཏ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་མགོ་དང་ཐ་ཆུང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་
གསུམ་གྱིས་བཅོ་ལྔའི་ཟླ་བ་དང་འགྲོགས་ཏེ་ནམ་ཚོད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ།
བར་སྣང་ལ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་སྡུ་རི་དྭགས་ཤ་བ་ནགས་པོ་དུ་སྐད་འདོན་
པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ།། ཐ་ཆུང་ལས་ར་འཁྲིང་གཉིས་གཅོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་
ནང་དུ་ཞགས་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་ཆུ་ཁམས་མཁལ་མ་གཡས་གཡོན་
གཉིས་དང་བསམ་བསེའུ་ལྟང་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།། ཆུ་
ཁམས་མཁལ་རྩའི་འཕར་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་ཆུ་བྱ་དཀར་ཆུང་ཕྱག་རོན་ཅམ་
མཆུ་དང་ཤང་པ་དམར་དོ་ཡོད་པ་མཐིང་རིལ་གྱི་སྐད་ལྟར་རྩ་རྒྱུད་འཇམ་ལ་
འཕར་ཚུལ་དལ་བར་འཕར་བ་ཞིག་འོང་ངོ།། ཐ་ཆུང་གླང་ཟླ་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དུ་
ས་གླང་བརྐྱ་པ་སྔོག་གཅོ་བའི་ཁམས་ས་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཞག་ལྷག་མ་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་ས་ཁམས་མཆེར་པ་དང་ཕོ་བའི་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།

ཉེ་མ་གང་ལྷོག་དབྱར་དགྲན་འཁྲིང་ཚེར་བཞི། །དུས་མཚམས་བཅོ་བརྒྱད་

ཕྱག་བཞི་བདུན་ཅུ་གཉིས། །ས་ཁམས་མཆེར་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུད་དེར། །ནས་ཟན་སྐད་ལྟར་ཐུང་ལ་འཇམ་པར་འཕར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔྱིད་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་མིང་འདོགས་ལུགས་དང་ལོ་འཁོར་འཇིན་ཚུལ་ལ་མདོ་རྒྱུད་དང་སྐར་ནག་རྩེས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་རྣམས་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཟླ་བཤོལ་འབྱུང་བའི་བསྒོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉ་གང་ཇི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ནི། གསོ་དཔྱད་རང་ལུགས་འདིར་ནི་དབྱར་ཉི་མ་གང་དུ་ལོག་པའི་ཟླ་བ་དེ་དབྱར་འཕྲིང་ཏ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་པར་འཁྲུལ་མེད་དུ་བརྩི་ཞིང་། དཔྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་དཔྱིད་འཕྲིང་ཡོས་ཀྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་། སྤྱན་ཉིན་མཚན་མཉམ་པ་སྤྱན་འཕྲིང་བ་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔར་ངོས་བཟུང་ན་ལགས་ལེན་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་འབྱུང་བཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་དཔྱིད་སོགས་དུས་བཞིའི་མཚམས་ཀྱི་ཞག་ལྔགས་མ་བཅོ་བརྒྱད་ཕྲག་བཞི་བསྟོམས་པས་ཞག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ནང་དུ་ས་ཁམས་མཆེར་པའི་རྩ་དང་ཕོ་བའི་རྩ་དར་ཞིང་རྒྱུ་བའི་དུས་དེར་མཆེར་པའི་རྩ་དང་གི་འབྱུང་བའི་ཁམས་ཀྱི་འཕར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན། དཔེར་ན་བྱིའུ

ནས་ཟན་ཏེ་བྱ་མཆེལ་པའི་སྐད་ལྟར་འཕར་ཚུལ་ཐུང་ལ་རྒྱུན་འཇམ་པར་འཕར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེའང་ཉིན་ཞག་དང་ཚེས་ཞག་ཁྲིམ་ཞག་གསུམ་རིང་ཐུང་མི་མཉམ་པའི་དབང་གིས་ཚེས་ཀྱི་ཚད་ལྷག་དང་བླ་བཞིལ་འབྱུང་བས་ན་ཞིབ་པར་ནི་གསེར་རྩེས་རིས་མོ་ལས་ཤན་བ་ལྟར་དབུགས་ཐོབ་ཤན་བའི་ཉིན་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་མཆིན་རྩ་སོགས་རང་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཞིབ་རྩེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འདོད་ན་བཅི་དགར་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དུས་བཞི་ཁམས་ལྟར་ཕྱེ་ནས་ནི། ཁ་ནི་མ་བུ་དགྲ་ཐོགས་སྐོར་འགོ་བཙྱེ། ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་ཆུ་ལྟ་མ་བུ་བསྐོར། ཤེ་ཆུ་ས་ཤིང་ལྷགས་ལྟ་དགྲ་ཐོགས་བསྐོར། ཤ་བུ་དགྲ་ཐོགས་འབྱུང་བ་བརྟག་ལ་བཙྱེ། ཤ་དང་རང་རུ་དར་ན་རབ་ཏུ་བཟང་། ཁྲོགས་རུ་ཐོགས་འབྱུང་བུ་རུ་དབང་ཐང་ཆེ། ཁགྲ་རུ་དགྲ་འོང་ཡང་ན་གསོ་དཀའ་འཆི། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་བཞི་ལ་འབྱུང་བའི་ཁམས་ལྟར་ཕྱེ་བར་བྱས་ནས་ནི། དེ་ནི་འབྱུངབ་དེ་དག་གི་དར་གྱད་ཤེས་པའི་སྣང་དུ་མ་བུ་དགྲ་ཐོགས་ཀྱི་སྐོར་འགོ་བཙྱེ་བར་བྱ་བ་ལ། ཤིང་མེ་ས་ལྷགས་ཆུ་ལྟ་ནི་ཡར་དེད་མ་ལ་མར་དེད་བུ་རུ་བསྐོར་བར་བྱ་

སྟེ། ཕྱི་མའི་འབྲུང་བ་ལྔ་མ་སྤྲ་མ་ལས་སྐྱེ་བས། ཤིང་མ་ཆུ་ལ་ཆུ་མ་ལྷགས།། ལྷགས་མ་ས་ལ་ས་མ་མེ།། མེ་ཡི་མ་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་མ་སྐོར་དང་། སྤྲ་མ་སྤྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཤིང་བུ་མེ་ལ་མེ་བུ་ས།། ས་བུ་ལྷགས་ལ་ལྷགས་བུ་ཆུ།། ཆུ་ཡི་བུ་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། མེ་ཆུ་ས་ཤིང་ལྷགས་ལྟ་ནི་མར་དེད་དགྱ་ལ་ཡར་དེད་གྲོགས་སུ་བསྐོར་བར་བྱ་སྟེ། ཤིང་དགྱ་ལྷགས་ལ་ལྷགས་དགྱ་མེ།། མེ་དགྱ་ཆུ་ལ་ཆུ་དགྱ་ས།། ས་ཡི་དགྱ་ནི་ཤིང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འོག་མའི་དགྱར་གོང་མ་འགྲོ་བས་སོ།། ཤིང་གྲོགས་ས་ལ་ས་གྲོགས་ཆུ།། ཆུ་གྲོགས་མེ་ལ་མེ་གྲོགས་ལྷགས།། ལྷགས་ཀྱི་གྲོགས་ནས་ཤིང་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལྟར་མ་བུ་དགྱ་གྲོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཕྱིའི་འབྲུང་བ་དང་ནང་གི་དོན་སྟོང་གང་དང་ཐུབ་ཚུལ་བརྟག་ལ་ལེགས་ཉེས་ཅི་འབྲུང་བཅི་བར་བྱའོ།། བཅི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ནའུས་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་སོགས་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཀྱི་དུས་དེའི་ངང་རྩ་དང་། དེའི་མ་བུ་དགྱ་གྲོགས་ཀྱི་རྩ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རུ་ལ་ཆ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ངང་རྩ་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རུ་མེ་མ་ཤིང་ཞེས་པ་ཤིང་རྩ་ཕྱ་ལ་གྱིམས་པ་དེ་དང་ངང་རྩ་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རུ་སྲོམ་ལ་རིང་བ་གང་རུང་དང་ན་ངན་ཏུ་བཟང་ཞིང་། མེ་གྲོགས་ལྷགས་ཞེས་

ལྷགས་རྩ་ཐྲུང་ལ་རྒྱབ་དེ་དར་ན་ཚོགས་འཐུང་ལ། མེ་བུ་སྐ་ཞེས་སྐ་རྩ་ཐྲུང་ལ་འཛམ་པདེ་དར་ན་དབང་ཐང་ཆེ་བ་དང་། མེ་དཔྱ་ཆུ་ཞེས་ཆུ་རྩ་འཛམ་ལ་དལ་བ་དེ་དར་ནདཔྱོ་བུར་དུ་འོང་ངམ་གསོ་དཀའི་ནད་འཐུང་བའམ་ཡང་ན་འཆི་བའི་ཉེན་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨིར་བསྟན་པ་སྟེ། འཛམ་མཚོན་མི་ཚམ་གྱི་རྩ་ཁྱིད་ལས།། དེ་ལ་དར་བ་གུད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་སྙམ་ན། མ་བུ་དཔྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྩ་འཕར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་དར་གུད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་དགེན་ཙམ་མིན་ནོ།། དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྨིར་བཏང་རྩ་ཐམས་ཅད་འཕར་ལུགས་ལྟ་ལས་མི་འདྲ་སྟེ། ཅོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཐུ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར་བ་སོགས་གོང་ཨའད་ལྟ་བུ་དེའོ།། དེ་ལ་རྩ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐུ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར་ན་ཤིང་ཁམས་ཀྱི་འཕར་ཚུལ་ཡིན་པ་སོགས་འཐུང་ལྟའི་འཕར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དུས་གང་ཡིན་གྱི་རྩ་དེ་ར་ཁར་བཟུང་ནས་དེའི་མ་བུ་དཔྱ་ཚོགས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་བསྟུས་ཏེ། མཐུ་བམ་རེའི་འོག་གི་རྩ་རེའི་འཕར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་དོན་སྟོད་ས་སོར་དཔྱད་མི་དགོས་སོ།། དེ་ལ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་མཆིན་རྩ་དེ་ཅོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཐུ་གྲིམས་སུ་འཕར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྩ་ཆུང་སྨྱིའང་ཐུ་གྲིམས་ཀྱི་ཞེད་ཅེགཡོད་པར་འཕར་བ་ནི་རང་བཞིན་ཐྱི་

ནང་གི་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་འོང་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རྒྱས།། དེས་ན་ཐ་མལ་ཀྱི་རྟོག་གསུམ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་རང་གི་འཕར་ཚུལ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ་དུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཕར་ཚུལ་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཐུབ་མོ་ཡོད་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ངོ་མཚར་རྟ་བདུན་ནད་མེད་མི་ལ་བལྟ་ཞེས་གསུངས་པས། ནད་མེད་པའི་རྟ་ལ་དུས་རྟའི་འཕར་ཚུལ་ལས་བྱང་ངོར་དམྱད་དུ་ཡོད་ཀྱི། ནད་ཡོད་ན་ནད་ཀྱི་ཁམས་ལས་འཕར་ཚུལ་གྱུར་ནས་འོང་བས་དེས་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་ལ་རྟ་གང་ཡིན་ཀྱང་འཕར་ལུགས་ལྟ་རེ་ཡོད་པའི་ངང་གི་འཕར་ཚུལ་ལྟར་འཕར་ན་དར་བ་ཆུང་ངུ།། གོགས་ལྟར་འཕར་ན་དར་བ་འབྲིང་། མ་ལྟར་འཕར་ན་དར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་བཟང་སྟེ།། དཔེར་ན་མཆིན་རྟ་དེ་ཅོ་གའི་སྐད་ལྟར་ཐུ་ལ་གྲིམས་པར་འཕར་ན་ངང་གི་འཕར་ལུགས་དང་། ས་ཁམས་ཀྱི་འཕར་ལུགས་ནས་ཟན་ཀྱི་སྐད་ལྟར་ཐུང་ལ་འཇམ་པར་འཕར་ན་གྲོགས་ལྟར་འཕར་བ་དང་། མ་རྟ་ཆུ་ཁམས་མཁལ་རྟའི་འཕར་ལུགས་མཐིང་རིལ་ཀྱི་སྐད་ལྟར་འཇམ་དལ་བར་འཕར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གང་ལྟར་འཕར་ཀྱང་ཤིང་ཁམས་མཆིན་རྟ་དེ་དང་བཡིན་ལ། བྱ་ཁམས་མེ་རྟའི་འཕར་ལུགས་ཁྱུ་ཐུག་གི་སྐད་ལྟར་སྒོམ་ལ་རིང་བར་འཕར་ན་གྱད་པ་དང་། དགྲ་ཁམས་

ལྷགས་རྩའི་འཕར་ལུགས་ཆེད་པོའི་སྐད་ལྟར་ཐུང་ལ་རྒྱབ་པར་འཕར་ནས་ཤིན་ཏུ་གྱད་པ་སྟེ། མདོར་ན་མ་བུ་རང་གསུམ་གྱི་འཕར་ཚུལ་ནི་དེར། བུ་དགྱ་ནི་གྱད་པའོ།། འོན་ཀྱང་ཐོགས་རྩའི་སྐབས་སུ་ཐོགས་རྩ་ནི་རབ་དང་། མ་འབྲིང་དུ་ཆེད་པ་དང་། བུ་རྩའི་སྐབས་སུ་བ་ཿརྩའང་ལེགས་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ལོ།། དེས་ན་དོན་ལྟའི་རྩ་ལྟོ་པོ་རེ་རེ་ལའང་འཕར་ཚུལ་ལྟ་རེ་ཡོད་པས་ལུ་ཉི་ཤུ་ལྟར་ཕྱེ་ནས་དུས་གང་ཡིན་དེའི་རང་མ་བུ་ཐོགས་དགྱའི་རྩ་དང་གྱད་ཤེས་པར་བྱ་བ་འདི་ཁོ་ན་དགྱ་ཐོགས་ཀྱི་རྩ་བརྟག་ཚུལ་ཡིན་པས་འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་དེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཕྱ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིའོན་བརྒྱད་པ་ དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་པའོ་མཚན་གྱི་རྩ་བརྟག།

ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་ཞྱིམ་ཕྱ་འགྲོན་ཕྱ་དང་། །དགྱ་ཕྱ་ཐོགས་ཕྱ་གཅོན་ཕྱ་བསྟན་པ་དང་། །ཤེ་ཚུ་གོ་ལྷོག་བུ་རྩ་བརྟག་པའོ།ཞེས་པ་སྟེ། ཎ་ཞེག་ལུགས་ཀྱི་མདུད་པ་དང་ནག་རྩེས་ལུགས་ཀྱི་གནར་རྩེ་དང་། གཞན་ཡང་མོ་ཕྱ་ཐྲ་སེན་སོགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་ནད་མེད་ལ་རྩ་བཟླས་པས་མོ་རྩེས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་དེས་ཤེས་འདྲ་དས་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་ཉེས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ལུང་བསྟན་ནུས་པས་ན་ སྤྱིའོན་བརྒྱད་པ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་

པངོ་མཚར་གྱི་རྒྱ་བདུན་ཞེས་པ་འདི་ལ། མདོར་བསྡུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཡཁད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདོར་བསྡུན་པ་ནི། ངོ་མཚར་ཞེས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་ངོ་མཚར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བརྗོད་པ་སྟེ། སྐྱན་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེའི་ཚིག་ཏུང་ལས།། མོ་རྩེས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པའི།། རང་གཞན་སྡུ་ཕྱེ་བ་ཀུན།། ཤོག་ཏུ་འགྱུར་བ་བདེ་བླག་གིས།། རྟོགས་ཕྱིར་ངོ་མཚར་རྟ་ཞེས་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་རང་གཞན་གྱི་ལེགས་ཉེས་ཐམས་ཅད་རྟ་ལ་བརྟགས་པས་དེས་ཤེས་རྟེད་པས་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པ་ལས། རིམ་བཞིན་ཁྱིམ་ཕྱི་བརྟག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགྲ་ཕྱི་དང་གོགས་ཕྱི་དང་དོན་ཕྱི་རྣམས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཚ་བསེལ་མི་མཐུན་པ་མེ་ཆུ་ཁོ་ལྟོག་ཅེས་ཕ་བུ་རྩ་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ལྟོག་ཏུ་ཕ་ན་བའི་ཚེ་བུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། སྨྲས་མ་ལ་བུ་རྩ་བརྟག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དང་པོ་བྱིང་ཞིང་འཕེབས་ན་མི་གཙང་རྟ། །རྫུགས་ཤིང་འཕེབས་ན་སྐུ་དན་འོང་བའི་རྟ། །འབྲུབ་ཅིང་བརྒྱལ་ན་བྱེད་དང་དསས་འོང་བའི་རྟ། །སྐྱིང་ཆོང་འདྲ་ན་སྤུག་བསྟལ་ཐར་མེད་རྟ། །ཆུ་ཚན་ཁོལ་འདྲ་མི་ཁ་འོང་བའི་རྟ། །མེ་

ལྷུ་ཆད་འདྲ་ནོར་ཚོད་འོང་བའི་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་ལ་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁྱིམ་ཕྱུ་བསྟན་པ་ནི། ཐོག་མར་བྱིང་འཕེབས་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལྷག་མངོན་ཞེས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དམྱལ་རྒྱུ་མངོན་ཞེས་འབྱུང་ཀྱང་བཞག །འདིར་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པར་འདོད་པས་དེ་ཡིད་ལ་གཅགས་རྒྱའི་དུས་དབྱར་དགྱན་སྟོན་དཔྱིད་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ལ། ལ་ཉེ་བརྟག་པ་དང་དག་གྲོགས་བཙི་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྟག་པ་ནི། རྩ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཤ་ཡི་གཏེར་དུ་མར་བྱིང་ཞིང་འདི་ཞེས་དེས་པ་མི་སྐྱེ་བས་མི་གསལ་བ་འཕེབས་པ་ཞེས་དམྱད་འཇུག་མི་ཐུབ་པར་མི་གསལ་བ་འབྱུང་ན་ཆེ་བ་དམེ་གྲིབ་དང་ཡུགས་ས་འཁོན་དམེ་གཅོར་གྱུར་ཞུར་བྱུང་ཕྱ་མོ་བཅས་མི་གཙོང་བ་ཡོགས་པའི་རྩ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལྟར་བྱིང་བ་མིན་ནའང་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གསལ་བ་ནི་རྒྱགས་ཤིང་འཕེབས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་འབྱུང་ན་དག་དང་ཕྲད་དམ་གཉེན་དང་བྲལ་བ་སོགས་མདོར་ན་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་སྣ་དན་འོང་བའི་རྩ་ཡིན་ནོ། དེའང་དེ་ལྟ་ཕ་མ་དང་མཚའ་གྲོགས་ཤེ་བ་སོགས་སྣ་ངན་གྱིས་གཅོས་སྐབས་རྩ་བལྟས་ན་རྒྱགས་ཤིང་འཕེབས་པའི་རྩ་འདི་བྱུང་བཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་སྔ་སྣ་ངན་མེད་ཅིང་ནད་མེད་པ་ལ་རྩ་དེ་ལྟར་འོང་ནགོངྟ་སྣ་ངན་འོང་ཞེས་ཁ་དམར་གདམས་གདབ་གས་པར་བྱའོ།། ཚུལ་འདི་བཞིན་

རྣ་དན་གཞན་ལ་འདང་རིགས་པར་བྱའོ།། འབྲུབ་པ་ནི་དགེ་ཅིང་སྡུར་བ་དེཝར་ན་ཕུ་ཚུ་ལྟར་འཕར་བ་ལ་བརྒྱལ་བ་སྟེ་རེས་མི་འཕར་བར་སྟོད་ན་བྲེད་དངངས་ཏེ་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོའོང་བའི་རྣ་ཡིན་ནོ།། དེཝར་ན་གང་ཟགཀཅིག་ལ་གློ་བུར་དུ་ཚབས་ཆེན་གྱི་ཁྲིམས་ཡོགས་པའམ་ཉེས་ཆད་བཏང་བོགས་ལ་སྐབས་དེར་རྣ་བལྟ་ན་རུའི་འཕར་ཚུལ་སྟོག་ལྟོག་ཚུ་བཏུ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བཏེ་ཞེན་དུ་བརྒྱལ་ནས་འཕར་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུར་འོང་བཡིན་ནོ།།
རྣ་སྐྱེར་ཆོར་འདྲ་བ་ནི་རྣ་འཕར་བའི་རྟེ་རྩེན་པོ་སོར་མོའི་ཞེན་ནས་ཡར་རྐོ་ཀ་རེ་བ་འབིགས་པ་ལྟར་འབྱུང་ན་སྟག་བསྟལ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་བས་ན་ཐར་བ་མེད་པའི་རྣ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་ཚན་ཁོལ་བ་ལྟར་མཐའ་དབུས་རེས་མེད་འབར་འབུར་བྱེད་ཅིང་སྡུར་དུ་གཡོ་བ་དང་འབྲབ་རྣ་རྒྱུད་ཀ་ཅང་ཤེད་མི་ཆེ་བ་ཞྱི་ལི་ལི་སྟོང་སྐད་ཀུན་ལ་འབར་འབུར་རེས་མེད་བྱེད་པ་དང་འདར་སིལ་སིལ་འཁོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་མི་ཁ་དྲག་པོ་འོང་བའི་རྣ་ཡིན་ནོ། །མེ་ལྷེ་ཆད་པའི་སྐབས་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་བར་ལྟབ་ལྟབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བ་རྣ་རྒྱུད་འཕར་གྲངས་ཤེད་མི་སྟོམས་པར་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་ཞེས་ཆ་ཆུང་རེས་མེད་ལྟབ་ལྟབ་ཏུ་འཕར་ན་རྒྱུ་ཞོན་ལ་གོད་ཁ་འོང་བའི་རྣ་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་རྣ་དན་དྲུག་པོ་གང་དང་གང་ཡོང་བའི་ཆེ་དེ་དང་འཚམས་པའི་

རིམ་གྲོ་འབོགས་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས་པདང་། སྒོམ་ཅན་མིན་པར་དུས་རྒོལ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་རྒ་འདུག་ན་ཁྱིམ་ཕྱུ་བཟང་བསོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་མ་ནོར་བར་གནད་དུ་འཛེལ་བར་བྱའོ། །

དེ་དག་གང་ཡང་རང་རྒྱད་དུས་སུ། །རང་གི་རྒ་ལ་གང་བྱུང་རང་ལ་འོང་། །མ་རྒྱ་མ་ཞེང་བུ་རྒྱུ་ཆ་ལ། །ཁོགས་རྒྱོན་ལ་དགྲ་རྒྱབ་ལ་འོང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དགྲ་ཁོགས་བརྟེ་བ་ནི། ཁོང་དུ་ཟཁད་པའི་རྒ་ངན་བྱུག་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་དུས་གང་ཡིན་ཀྱི་རང་རྒྱད་བའི་དུས་སུ་ནི། རང་གི་རྒ་ལ་དེའང་ཤིད་ཤིང་ཁམས་མཆེན་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱིང་འཕེབས་སོགས་གང་འབྱུང་ཡང་འབྲས་བུ་བལྟ་ཡུལ་ཁོ་རང་ལ་མི་གཅོད་བའི་ངོ་ཡོད་པའམ་འོང་བ་དེ། དེ་བཞིན་དུ་དཔྱིད་དུས་ཤིང་མ་ཆུ་ཆུ་ཁམས་མཁལ་རྒྱའི་ནང་དུ་བྱིང་འཕེབས་སོགས་བྱུང་ན་མ་དང་ཞེང་ཡོ་དཡོན་ཡོ་བློ་མ་སྒོབ་དཡོན་སོགས་རང་སྒྲུབ་མཁན་སུ་མི་གཅོད་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ། ཤིང་བུ་མེ་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རྒའི་འོག་ཏུ་བྱིང་འཕེབས་སོགས་བྱུང་ན་བུ་དང་ཚོ་འཁོར་གྲུབ་པ་སོགས་རང་གིས་སྒྲུབ་བའི་སྣ་ལམི་གཅོད་བསོགས་འབྱུང་བའི་ངོ་ཡོད་ཅེང་། ཤིང་གྲོགས་ས་ས་ཁམས་མཆེར་རྒའི་

འོག་ཏུ་བྱིང་འཐིབས་སོགས་འཕྱང་ན་བསོད་ནམས་གཡང་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་རོང་སོགས་ལ་མི་གཙང་མཆོལ་བས་ཆོར་ཡོད་ཀྱི་ཉེན་ཁ་བའམ་ཁྲག་དངངས་དང་གཅན་གཟན་སོགས་ཀྱི་ཉེན་ཡོད་ལ། ཤིང་དག་ལྷུགས་ལྷུགས་ཁམས་གློ་རུའི་འོག་ཏུ་བྱིང་འཐིབས་སོགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་རྣ་དན་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཞིག་བྱུང་ན་བལྟ་ཡུལ་དེའི་དག་ལའཆེས་པ་དེ་དག་འོང་བས་དེས་ན་དམག་དཔོན་དང་མཐུ་མཁན་རྣ་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ནའེ་དུས་དག་བོ་འཇོམས་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགོ་བརྩམ་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འགྲོན་ཕྱུ་གཞི་པོ་གང་བརྩེ་གཅིག་ལ་བརྟག །མཆིན་རྩ་གློ་སྐྱིང་མཆེར་མཁལ་གང་དྲག་པ། །གཞི་ལ་ཡོད་དམ་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །ཉེ་བར་སྟེབ་དང་ཕྱིན་ལ་ཁད་པ་དང་། །འགྲོན་དག་འོང་བ་རིམ་པས་བརྟག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟེ། གཉིས་པ་མགྲོན་ཕྱུ་བརྟག་པ་ལ་ལ་ཉེ་དང་དག་གྲོགས་བརྩེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྟག་པ་ནི། བྱེས་སུ་སོང་བའི་མགྲོན་ཕྱུ་དེའི་ཁྱད་གཞི་གང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟག་པར་བྱ་ལ། མཆིན་པའི་རྩ་དང་གློ་རྩ་དང་སྐྱིང་རྩ་མཆེར་རྩ་མཁལ་རྩ

ལྟོ་པོ་འདི་ལ། ནང་གསེས་གང་མཐོ་ཞིང་གང་དྲག་པའམ་ཤེད་ཆེ་བར་འཕར་བ་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལྟ་ཡི་ནང་ནས་མཆིན་རྩ་དྲག་པར་འཕར་བ་ཡོད་ན་དལ་ལྟ་གང་དུ་སོང་བའི་གཞི་དེ་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། གློ་རྩ་དྲག་ན་ཚུར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐྱིང་རྩ་དྲག་པར་འཕར་ན་མགྲོན་པོ་དེ་ཉེ་བར་སྤྲེབ་པ་དང་། མཆེར་རྩ་དྲག་ན་ཕྱིན་ལ་ཁད་པའམ་འོང་ལ་ཁད་དུ་འདུག་པ་དང་། མཁལ་རྩ་དེ་དྲག་པར་འཕར་ནས་འདུག་ན་མགྲོན་པོ་ལམ་དུ་དག་འོང་བའི་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པར་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་བློ་རིག་གིས་བརྟག་པར་བྱའོ།། ལ་ཉེ་བརྟག་པའི་སྐབས་སོགས་སུ་ནི་རྩ་དེ་དག་དྲག་ཞན་རྩམ་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འཕར་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བརྟག་དཔྱད་བྱ་མི་དགོས་སོ།།

ཡང་ན་མ་དང་རང་རྩ་གཞི་ལ་གནས། །བྱ་རྩ་ལམ་ཞུགས་དག་རྩ་དང་ལྟ་སྟེབ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དག་གོགས་བཅུ་བ་ནི། དེར་མ་ཟད་རྣམ་གྲངས་སུ་ཡང་ན་དུས་རྩ་མེའི་མ་ཤིང་ཤིང་ཁམས་མཆིན་རྩ་དང་རང་རྩ་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རྩ་གཉིས་དང་ན་དལ་ལྟ་གང་དུ་སོང་བའི་གཞི་ལ་གནས་པ་དང་། མེ་བུ་སྣ་ཁ་ཁམས་མཆེར་རྩ་ཐུང་ལ་འཇམ་པ་དེ་དང་ན་ཚུར་ལམ་དུ་ཞུགས་

པ་དང་། མེ་དག་ཆུ་ཆུ་ཁམས་མཁལ་རྩ་འཇམ་ལ་དལ་བ་དེ་དང་ནི་དག་ལྟ་སྨེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དོན་གཉིར་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ་བརྟག་པ་ནི། །སྐྱིང་མཆེན་མཁལ་རྩ་དྲག་པར་འཕར་བ་གསུམ། །དག་འོང་དོན་འགྲུབ་སྟོང་ལོག་ཟེར་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞར་བྱུང་དུ་མཐོན་པོ་དེ་གཞན་དུ་དོན་གཉིར་བར་འགྱོ་བའི་ཚེ་དོན་དེ་འགྲུབ་བམ་མི་འགྲུབ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལའང་། ལ་ཉེ་དང་དག་གྲོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྟག་པ་ནི། དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་རུང་སྐྱིང་རྩ་མཆེན་རྩ་མཁལ་རྩ་བཅས་གང་དྲག་པར་འཕར་བའི་རྩ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རིམ་པ་བཞིན། སྐྱིང་རྩ་དྲག་པར་འཕར་ན་དག་ལའི་བར་ཚད་འོང་ཞིང་མཆེན་རྩ་དྲག་ན་དོན་དེ་བསམ་བཞིན་འགྲུབ་པ་དང་། མཁལ་རྩ་དྲག་ན་དོན་དེ་མི་འགྲུབ་པས་སྟོང་ལོག་ཟེར་པ་ཡིན་ནོ།།

དག་རྩ་མི་འགྲུབ་སྐོགས་རྩ་བྱུང་ན་འགྲུབ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དག་སྐོགས་བཞི་བ་ནི། མེ་དག་ཆུ་ཆུ་རྩ་འཇམ་ལ་དལ་བ་འདི་ཉིད་དང་ན་དག་རྩ་འབྱུང་བས་དོན་མི་འགྲུབ་བོ།། འདིར་འཇམ་མཚོན་མི་ཕམ་གྱིས། དག་

གོགས་ཀྱི་རྒལ་དག་རྩད་བདད། རང་རྒོགས་ལ་སོ་སོའི་དག་རྒྱུད་བ་ཤུ་བུ་དག་རྒལ་འབྲུབ་ལ། གོགས་རྒདད་བདད། རང་མ་བུ་རྒལ་སོ་སོའི་གོགས་རྒྱུད་བསྟེ་དེ་དག་རང་གོགས་རྒྱུར་འཕར་ན་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་དོན་འགྲུབ་པ་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་ཕྱེས་ཏེ་དཔྱད་ན་གོགས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་མའང་མཐོང་ངོ། ཞེས་གསུངས་ཤུར་རིག་པའི་རྒལ་ཅེ་མཐོང་བའམ་རྒྱས་ཆོ་རྩམ་གྲངས་ཀྱིདབྱེ་བ་ཕྱ་མོ་སོགས་དུ་མའང་དཔྱད་དུ་ཡོད། དཔེར་ན་བྱ་ཕྱུག་གི་གཤོག་སྤྲོ་ཆ་ཚང་རྒྱས་ཆོ་འཕྱང་རྒལ་ཀྱི་སྐྱེད་སྟོབས་དེ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་འགྲོ་བས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་སུ་གྱུ་ཡངས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིན་ནོ།།

དག་ཕྱོ་ཕར་ཚོལ་གློ་ན་དྲག་ན་ཐུབ། །མཆེར་རྩ་དྲག་ན་མི་ཐུབ་དག་གཡུལ་མཐོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསུམ་པ་དག་ཕྱོ་ལའང་། ལ་ཉེ་དང་དག་གོགས་བཅེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྟག་པ་ནི། རང་དག་དང་འཕར་ཚོལ་རྒྱུ་ཡིན་ན་རྩོད་པ་པོ་དེ་དག་གི་གློ་རྩ་རང་ས་ཐུས་པས་རྩ་དེ་དྲག་པར་འཕར་ན་དག་བོ་ཕམ་ཐུབ་སྟེ་རང་ཉིད་རྒྱུལ་ལོ།། མཆེར་རྩ་དྲག་པར་འཕར་ན་དག་ས་ཡིན་པས་དག་དེ་ཉིད་ཕམ་མི་ཐུབ་སྟེ་དག་འི་གཡུལ་ངོ་མཐོ་བ་ཡིན་ནོ།

དགྱེས་རྒྱལ་དག་རྣ་སྐྱོང་ན་ཐུབ། །དང་ལ་དག་རྣ་སྐྱོང་ན་ཐུབ་མི་སྐྱེ། །ཚུངས་ཆོལ་དེ་དང་འདྲ་ན་དགྱེས་ཚུགས། །དང་དང་མ་རྣ་དང་ན་ཚུགས་མི་སྐྱེ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དགྱེ་སྦོགས་བཅོ་བའི། དང་རྣ་མེ་ཁམས་སྐྱེང་རྣ་མེ་དགྱེ་ཆུ་ ཆུ་ཡི་དགྱེ་ས་ས་ཁམས་མཚེར་རྣ་ཐུང་ལ་འཇམ་པ་དེ་ཉིད་ཆུ་ཁམས་འོག་ཏུ་དང་ན་དགྱེ་རྣ་འབྱུང་བས་ན་དགྱེ་ཞམ་ཐུབ་བོ།། དང་ལ་མེ་ཁམས་སྐྱེང་རྩའི་འོག་ཏུ་མེ་དགྱེ་ཆུ་ཆུ་རྣ་འཇམ་ལ་དལ་བ་དེ་དང་ན་དང་ཉིད་ལ་དགྱེ་རྣ་འབྱུང་བས་ན་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ཡང་ཞ་རོལ་པོས་སྟོན་མ་ཚུངས་ཆོལ་ཏུ་འབྱུང་ན་ཁོང་ཏུ་ཁཁད་མ་ཐཁ་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དང་རྣ་མེ་ཁམས་སྐྱེང་རྣ་མེ་དགྱེ་ཆུ་ཆུ་རྣ་འཇམ་ལ་དལ་བ་དེ་དང་རྣ་མེ་རྩའི་འོག་ཏུ་དང་ན་དང་ལ་དགྱེ་རྣ་འབྱུང་བས་ན་དགྱེ་དེས་ཚུགས་ཏེ་དང་ཉིད་ཞམ་ཞིང་ཁོ་དང་ཆུལ་བ་ཡིན་ནོ།། ཡང་ཞར་ཚུངས་གང་ཏུ་ཆོལ་ཆུང་དང་རྣ་མེ་ཁམས་སྐྱེང་རྩའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་མེ་མ་ཤེང་ཤིང་རྣ་ཐུ་ལ་གྲིམས་པ་དེ་ཉིད་དང་ན་དགྱེ་ཡིས་ཚུགས་པར་མི་འགྱུར་བས་དང་ཉིད་ཆུལ་བར་འགྱུར་རོ།། སྦོགས་ཕྱོགོར་བདག་རྣ་ལ་བཟློས་པ་ཡིས། །མཆེན་རྣ་དྲག་ན་ནོར་འཕེལ་གོད་མི་འོང་། །སྐྱེང་རྣ་མཆེར་རྣ་ཞན་ན་གོད་ཀ་འོང་། །ཞེས་པ་

སྟེ། བཞི་པ་ཐོགས་ཕྱ་ལ་ཡང་ལ་ཉེ་དང་དག་ཐོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྐག་པ་ནི། བལྟ་ཡུལ་ནོར་གྱི་བདག་པོའི་རྒ་ལ་བལྟས་པ་དེ་ཡིས། མཆིན་རྒ་འདི་ནོར་གྱི་བང་མཛོད་དུ་དཔྱད་ནས་རྒ་དེ་དག་པར་འཕར་ན་རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་གོང་དུ་འཕེལ་ཤིང་གོད་ཀ་མི་འོང་ངོ།། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིང་རྒ་དང་མཆེར་རྒྱག་པར་འཕར་ན་ནོར་ལ་བཟང་བར་ཟཁད་པ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་རྒ་ཞན་པར་འཕར་ན་ནོར་ལ་གོད་ཀ་འོང་ངོ།།

ཐོགས་ཀྱི་རྒ་ལ་ཐོགས་རྒྱུང་ན་རབ། །མ་རྒ་འབྱིང་ཡིན་རང་རྒ་ཐ་མ་ཡིན། །བྱ་རྒ་ཐོག་མེད་དག་རྒ་ཐོག་དགྲས་འཁྲེར། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དག་ཐོགས་བཤེ་བ་ནི། རང་རྒ་མི་ཁམས་སྐྱིང་རྒ་མེ་ཐོགས་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོགས་ཤིང་ཤིང་རྒ་ཕྱ་ལ་གྲིམས་དེ་ནི་ལྷགས་ཁམས་སྐྲ་རྒྱའི་འོག་ཏུ་དང་ན་ཐོགས་རྒ་འབྱུང་བས་ན་ཐོགས་རབ་འབྱུང་བ་དང་། ལྷགས་མ་ས་ས་རྒ་ཐུང་ལ་འཇམ་པ་དེ་ལྷགས་ཁམས་སྐྲ་རྒྱའི་འོག་ཏུ་དང་ན་ཐོགས་འབྱིང་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒ་ལྷགས་ཁམས་སྐྲ་རྒ་འདི་ཉིད་དང་ན་ཐོགས་ཐ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་བྱ་ཆུ་ཆུ་རྒ་འཇམ་ལ་དལ་བ་དེ་ལྷགས་ཁམས་སྐྲ་རྒྱའི་འོག་ཏུ་དང་ན་ཐོགས་མེད་པ་དང་། ལྷགས་དག་མེ་མེ་རྒ་སྦྲོམ་ལ་རིང་བ་དེ་ལྷགས་

ཁམས་གློ་རུའི་འོག་ཏུ་དང་ན་ཐོག་དག་ཡིས་ཞེར་ཞེས་ཐོག་མེད་པར་
ཨཱཏ་དོ།། མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། དག་ཐོག་ལྟར་
ན་དུས་དེའི་ཐོག་ཀྱི་རུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་ཆེ་འཕར་ཚུལ་ལྟ་ཡི་
ནང་གི་ཐོག་རུ་འབྱུང་ན་ཐོག་རབ་ཅིག་འབྱུང་བ་སོགས་ལྟ་ཀ་ཚང་བ
འདིར་བསྟན་པ་བཞིན། སྐབས་གཞན་དུ་ཅི་ཀ་གསུངས་པ་ལའང་མྱ་ལྟ་
པོ་དཔྱད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།
གངོ་ན་ཕྱི་ཤིང་རུ་གཉན་དང་ཆུལ་པོར་བཟུང་། །ཤེ་རུ་བཙན་བདུད་ལྷགས་
རུ་ཆུལ་པོ་དགོར། །ས་ཡི་རུ་ལ་ས་བདག་མ་མོར་བཟུང་། །ཆུ་རུ་ཀླུ་དང་ཀླུ་
སྲིན་དམ་སྲིར་བཟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་པ་གངོ་ན་ཕྱི་བཤུག་པ་ལའང་ལ་ཉེ་
དང་དག་ཐོག་གིས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བཤུག་པ་ནི། རུ་ཆུད་གཞན་དང་
མི་འདྲ་བ་འཐུབ་ལྟོག་མང་བ་ངེས་མེད་དལ་འབྲེལ་ཆེད་པ་དང་། སྟོད་
འཐེན་ལྷམ་ངལ་ཆེད་པ་དང་རུ་ཆུད་མི་སྟོམས་པ་སྟེ། གངོ་ན་རུའི་མཚན་
ཉིད་དེ་རྣམས་ཤིང་ཁམས་མཆེན་རུར་འབྱུང་ན་གཉན་དང་ཆུལ་པོ་གཉིས་
ཀ་འམ་གང་རུང་གིས་གཙོད་པར་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།། མེ་ཁམས་
སྐྱེང་རུར་གངོ་ན་རུའི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་འབྱུང་ན་བཙན་བདུད་གཉིས་
སམ་གང་རུང་གིས་གཙོད་པར་ངོས་བཟུང་། ལྷགས་ཁམས་གློ་རུར་འབྱུང་

ན་རྒྱལ་པོ་དང་དགོར་བདག་གང་རུང་གིས་གཞོད་པ་དང་། ས་ཁམས་མཆེར་པ་ཡི་རྩ་ལ་གདོན་རྩའི་མཚན་ཉིད་འཛུང་ན་ས་བདག་དང་མ་མོ་གང་རུང་གིས་གཞོད་པར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཆུ་ཁམས་མཁལ་རྩ་ལ་འཛུང་ན་ཀླུ་དབྱུས་མ་དང་ཀླུ་མ་རུངས་པ་དང་ཀླུ་སྨིན་དམ་སྡི་གསུམ་མམ་གང་རུང་གིས་གཞོད་པར་ངོས་བཟུང་བར་བྱའོ།། རླུ་མི་ཕམ་ཐྱིས། གཞན་ཡང་ཤིང་ཁམས་ཀྱི་རྩའི་འཕར་ལུགས་ཐུ་གྲིམས་དེ་རྩ་རྒྱུད་ཀུན་ལ་ཤས་ཆེ་ན་ཤིང་གི་རྩ་ལ་གཉན་དང་རྒྱལ་པོའི་གཞོད་པ་ཚོགས་སུ་ཡང་དོན་ཐྱི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ།།

མ་ཡི་རྩ་ལ་ཕ་མའི་ཆགས་འདྲེར་བཟུང་། །བུ་ཡི་རྩ་ལ་བུ་ཚའི་ཞར་འདྲེར་བཟུང་། །དགྲ་ཡི་རྩ་ལ་དགྲ་ཚོས་ཅད་འདྲེར་བཟུང་། །གོོགས་ཀྱི་རྩ་ལ་ནོར་ཐྱི་ཕྱི་འདྲེར་བཟུང་། །རང་གི་རྩ་ལ་གོོགས་ཀྱི་འགོོས་འདྲེར་བཟུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དགྲ་གོོགས་བཤེ་པ་ནི། མེ་མ་ཤིང་ཤིང་ཁམས་མཆེན་རྩ་ཡི་འོག་ཏུ་གདོན་རྩའི་མཚན་ཉིད་འཛུང་ནཕ་མའི་རིགས་ནས་ཆགས་པའམ་ཕ་མ་ཤི་ནས་བུ་ཚ་དང་ཁང་གཞི་ནོར་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་འདྲེར་ངོས་བཟུང་བ་དང་། མེ་བུ་ས་ས་ཁམས་མཆེར་རྩ་ཡི་འོག་ཏུ་གདོན་རྩའི་མཚན་

ཉིད་བྱུང་བ་ལའབྱུ་དང་ཚ་བོའི་རིགས་དང་ཞེང་པོའི་ཕྱོགས་ནས་བྱུང་བའི་འཇིར་རོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། མེ་དག་ཆུ་ཆུ་ཁམས་མཁལ་རྩ་ཡི་འོག་ཏུ་བྱུང་ན་ཕ་རོལ་གྱི་དག་བོས་ཟད་ཅིང་བསྐྱལ་བའི་འཇིར་རོས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ།། མེ་གོགས་ལྷགས་ལྷགས་ཁམས་གློ་རུའི་ཏུ་དེ་རྣམས་བྱུང་ན་སྲོག་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་ནོར་གྱི་ཕྱིར་འབྲངས་པའིའཇིར་རོས་བཟུང་རོ།། རང་གི་རུ་མེ་ཁམས་སྐྱིང་རུའི་འོག་ཏུ་གདོན་རུའི་མཚན་ཉིད་བྱུང་བ་ལ་རང་དང་སྐྱིང་ཉེ་བའི་གོགས་ཀྱི་ཟླ་བོ་བུད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་འགོས་པའི་འཇིར་རོས་བཟུང་བར་བྱའོ།།

མེ་ཆུ་ཁོ་ལྤོག་ཕ་ན་བུ་ལ་བལྟ། །མཆིན་རྩ་ཚ་ན་མི་འཆི་མ་ཚ་འཆི། །ཞེས་པ་སྟེ། དྲུག་པ་མེ་ཆུ་ཁོ་ལྤོག་གི་རྩ་ཞེས་པ་དཔེས་མཚོན་ནས་མིང་དུ་བཏགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྙོད་ཀྱི་ནང་གི་ཆུ་དེ་དུག་ཏུ་འཁོལ་བར་མཐོང་ཚེ་དེའི་འོག་ན་མེ་འབར་བ་དོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་དེའི་ཚ་བ་ལ་དཔགས་ནས་དེའི་འོག་ན་མེ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་དང་། སྙོད་ནང་གི་ཆུ་ཁོལ་བ་མ་མཐོང་ཡང་འོག་ན་མེ་དུག་ཏུ་འབར་བ་དོས་སུ་མཐོང་ན་ཆུ་དེ་ལའང་དོད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། ཕ་ན་བུ་ལ་རྩ་བལྟ་བས་གས་ནི་མེ་ཆུ་

ལ་གོ་སྤྲོག་བལྟས་པས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱི་རོ།།
ཞེས་རྒྱ་ཁྱེད་ལས་སོ།། མེ་ཆུ་གོ་སྤྲོག་སྟེ་ཁ་བྱ་དང་མ་སྨད་ཁྲོ་དང་ཆུང་མ་
བཅས་བརྒྱག་པ་ལ་ཡང་། ལ་ཉེ་དང་དགྲ་ཐོགས་བཅིངས་ཀ་གཉིད་ལས། དང་
པོ་ལ་ཉེ་བརྒྱག་པ་ནི། ཕ་ན་བའི་ཆོ་བྱ་ནད་མེད་དེ་ལ་རྩ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།
བྱའི་མཆེན་རྩ་ཕའི་ས་ཡི་ན་པས་རྩ་དེ་ཚངས་ན་མི་འཆི་ཞིང་མ་ཚངས་ན་འཆིའོ།།

མ་རྩ་དང་ན་མི་འཆི་གྱད་ན་འཆི། །བྱ་ན་ཕ་ཡི་རྩ་ལ་བལྟས་པ་ཡི། །སྐྱིང་རྩ་
ཚངས་ན་མི་འཆི་མ་ཚངས་ཆེ། །བྱ་རྩ་དང་ན་མི་འཆི་གྱད་ན་འཆི། །མ་དང་བྱ་
མོའི་རྩ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དགྲ་ཐོགས་བཅིངས་བ་ནི།
མེ་མ་ཤིང་ཤིང་རྩ་ཕྲ་ལ་གྲིམས་པ་དེ་དང་ན་མི་འཆི་ཞིང་གྱད་ན་སྟེ་མི་གསལ་
བ་བྱུང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ན་བའི་ཆོ་ཕ་ནད་མེད་པ་ཡི་རྩ་ལ་
བལྟས་པ་ཡིས། ཕ་སྐྱིང་རྩ་དེ་བྱའི་ས་ཡིན་པས་རྩ་དེ་ཚངས་ན་མི་འཆི་བ་ཡིན་
ལ་མ་ཚངས་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།། དགྲ་ཐོགས་ནི། མེ་བྱ་ས་ས་རྩ་ཐྲུང་ལ་
འཇམ་པ་དེ་དང་ན་མི་འཆི་ཞིང་གྱད་པའམ་མ་ཚངས་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།། མ་
དང་བྱ་མོའི་རྩ་དེ་ཡང་ཕ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཡིན་པས་ཐོང་ཁཤད་དེ་ལྟར་
བལྟ་བར་བྱའོ།།

ཁྱོན་ཆུང་མའི་རྒ་བ་བལྟས་པ་ཡིས། །མཆིན་རྒ་མ་ཚང་འཆི་ལ་ཚང་ན་འཆོ། །ཆུང་མ་ནས་ཁྱོ་ལ་རྒ་བལྟས་པས། ཆུང་མ་ནས་ཁྱོ་ལ་རྒ་བལྟས་པས། །མཁལ་རྒ་མ་ཚང་འཆི་ལ་ཚང་ན་འཆོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡང་ཁྱོ་དང་ཆུང་མའི་ལ་ཉེ་ནི། སྐྱེས་པ་ན་བའི་ཚེ་ཆུང་མ་ནད་མེད་པའི་རྒ་ལ་བལྟས་པ་ཡིས། ཆུང་མ་དེ་ཡི་མཆིན་རྒ་སྐྱེས་པའི་སས་རྒ་དེ་མ་ཅང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ལ་ཚང་ན་འཆོ་བ་ཡིན་ནོ།། ཆུང་མ་ན་བའི་སྐབས་ཁྱོ་གོགས་ནད་མེད་ལ་རྒ་བལྟས་པས། སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་མཁལ་རྒ་ཆུང་མའི་ས་ཡིན་པས་དེ་མ་ཚང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ལ་ཚང་ན་འཆོ་བའོ།།

ཡང་ན་ཁྱོ་གོགས་ཆུང་མ་དགྲ་རུ་བཟུ། །དགྲ་གོགས་རྒ་དང་མི་འཆི་གུད་ན་འཆི། །ཞེས་པ་སྟེ། དགྲ་གོགས་ནི། ཡང་ན་ཁྱོ་ན་ནས་ཆུང་མར་རྒ་བལྟས་ཚེ་གོགས་སུ་བསྐོར་བ་དང་ཆུང་མ་དགྲ་རུ་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱོའི་རྒར་བལྟས་པས་མེ་དགྲ་ཆུ་ཆུ་རྒ་འཇམ་ལ་དལ་བ་དེ་དང་ན་མི་འཆི་ལ་གུད་ན་འཆི་ཞིང་། ཆུང་མར་རྒ་བལྟས་ཚེ་མེ་གོགས་ལྷགས་ལྷགས་རྒ་ཐྲང་ལ་རྒྱབ་པ་དེ་དང་ན་མི་འཆི་ཞིང་གུད་ན་སྟེ་མ་ཚང་ན་འཆི་བ་ཡིན་ནོ།།

སྒྲུབ་མའི་རྒྱ་འབྲུར་ལ་འདྲིལ་བར་འཕར། །མཁལ་རྒྱ་གཡས་པ་དྲག་ན་བུ་ཞོ་སྐྱེས། །གཡོན་པ་དྲག་ན་བུ་མོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ངོ་མཚར་རྩ་བདུན་གྱི་ཐ་མ་བདུན་པ་མངལ་དུ་བུ་ཆགས་པ་སྒྲུབ་མའི་རྒྱ་བརྒྱ་པ་ལའང་ལ་ཉེ་དང་དག་གྲོགས་བཅོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉེ་བརྒྱ་པ་ནི། མངལ་ལྟན་གྱི་རྒྱ་སྨིར་འབྲུར་ལ་འདྲིལ་བར་འཕར་བ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་མཁལ་རྒྱ་གཡས་པ་དྲག་པར་འཕར་ན་མངལ་གནས་དེ་བུ་ཞོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། མཁལ་རྒྱ་གཡོན་པ་དྲག་ན་མངལ་གནས་དེ་བུ་མོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་ཡིན་ལ།

བུ་ཡི་རྒྱལ་མ་རྒྱ་རྒྱབ་ཏུ། །བཅོས་ནས་གསོ་སྦ་དགུ་རྒྱ་བྱད་ན་དཀའ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དགུ་གྲོགས་བཅོ་བ་ནི། མེ་བུ་ས་ས་མཁམ་མཆེར་རྒྱ་ཁོང་པའི་ནང་གི་བུ་ཡི་རྒྱུ་རོས་བཟུང་ལ། བུའི་རང་རྒྱ་ས་རྒྱ་མ་མེ་མེ་རྒྱ་སྦོམ་ལ་རིང་བ་དེ་ས་ཁམས་མཆེར་རྒྱའི་འོག་ཏུ་དར་ན་བུ་རྒྱལ་མ་རྒྱ་བྱང་བ་དང་། ས་བུ་ལྷུགས་ལྷུགས་རྒྱ་ཐུང་ལ་རྒྱབ་པ་དེ་ས་ཁམས་མཆེར་རྒྱའི་འོག་ཏུ་དར་ན་བུའི་རྒྱལ་བུ་རྒྱ་བྱང་བཡིན་པས། མ་རྒྱ་ན་

བཅའ་བའི་སྐབས་སྐྱེས་པོ་བྱུང་བ་དང་། བུ་རྫ་བྱུང་ན་བཅས་ནས་རྗེས་སུ་གསོ་སྐྱ་བ་དང་ནད་དཀོན་ཞིང་རིགས་རྒྱུད་འཕེལ་བ་དང་། ས་དགྲ་ཤིང་ཤིང་རྩ་ཐུ་ལ་གྲིམས་པ་དེ་ས་ཁམས་མཆེར་རྩའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ན་དགྲ་རྩ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་བུ་ཚ་དེ་གསོ་དཀའ་བའམ་གསོས་ཀྱང་དགྲ་ལྡང་བ་སོགས་སྐྱག་བསྐལ་ཆེན་པོ་སྐྱོང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ།། གཞན་ཡང་རང་གྲོགས་འབྱུང་ན་འཕྲིང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་འདྲོངས་པའི་ལུང་བསྟན་ནས་སོ།།

སྤྱིའོག་དགྱུ་པ་དོར་གཞི་བཚུད་ཀྱི་བཞི་པ་ཁུ་དང་ནད་མེད་ཀྱི་དཔྱེ་བཅུ་འཕར་བའི་གྲངས་ཀྱི་སྐོར་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ།

རྣམ་པར་མ་གྱུར་པ་ནད་མེད་རང་བཞིན་ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་དུས་རྒྱུན་གྱི་རྩ་ཞེ། རྐོག་མཁན་སྨན་པ་དང་མ་འབྱུང་ཁམས་སྟོམས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡི། ཕྱི་ནང་གི་འབྱུང་འདྲུག་གནས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་དབུགས་ཕྱི་རོལ་དུ་འབྱེན་པ་ལ་སཆུ་གཉིས། ནང་དུ་རྩྭ་པའི་ཚོ་མེ་སྐྱང་གཉིས། དེའི་བར་དུ་གཅིག་ནམ་མཁའ་འམ་ལྷགས་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་མདོར་ན་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་པའི་དབུགས་འཕྱེ་ཟུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ལན་ལྔ་ལས་མི་མང་མི་ཉུང་བར་འཕར་བའི་སྐབས་སུ་ནད་མེད་

པའི་རྟའི་འཕར་ཚུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། དེ་ཡང་འཇུང་ཁམས་མི་འཁྲུགས་པའི་གང་ཟགའི་དབུགས་རང་བབ་ཏུ་བཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དབུགས་ཀྱི་རིང་ཐུང་ནོགས་ཇི་ལྟར་འཆིན་རྟུབ་ཆེད་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཚོམས་འདྲིས་ཆེན་པོཡོད་པའི་སྐྱན་པ་སོགས་ཀྱིས་རྩ་ལ་རེགས་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་རྒྱུན་གྱི་རྟའི་འཕར་ཚུལ་འཛེལ་འགྲིབ་ཤེས་ནུས་སོ། ལས་དང་པོ་པའི་སྐྱན་པ་ཚོམས་འདྲིས་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་ལ་ལན་ལྔར་འཕར་བ་དེ་ཡང་ལན་རེ་ཟུང་ངམ་བཅོ་ལྔ་ལྔ་བུར་འོལ་སྤྱིར་བརྟགས་པ་ལ། ལྟར་སྣང་གི་འཁྲུལ་པ་འཇུང་སྤིད་པས་རྟའི་འཕར་ཚུལ་དེ་ཡང་ལན་གྲངས་བརྒྱ་ལས་མི་ཉུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལེགས་པར་བརྟག་པའི་སྐབས་སུ་རེས་ཆེ་རེས་ཆུང་བ་དང་རྟོག་སྤྲོད་སྦྱངས་པ་སྤོམ་རེས་ངག་པ་རེས་དལ་བ་སྐབས་རེར་ཤའི་གཉིང་དུ་བྱིང་བ་དང་ཤ་ཁར་ཡར་རྒྱས་པ་དང་། སྐབས་སུ་སྟོད་པ་དང་སྐབས་སུ་མ་སྟོད་སྐམ་པར་འཐེན་པ་དང་། རེས་འགའ་ཐང་བ་སྟེ་གྲིམས་པ་དང་ལྷོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད་པར་རྒྱུན་སྟེམས་པ་ཁོ་ནར་འཕར་བ་དེ་ཡང་ནད་མེད་པའི་རྟ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། **རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་**སྐྱན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་གཅིག་ལ་རྟ་ལན་ལྔ་བསྟར་ཆགས་སུ་འཕར་བ་དེ་ལས་ལྟོག་པ་ནི་ནད་ཡོད་པ་ཅན་

གྱི་རྩ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་ཕྱི་ནང་གི་དབུགས་ཀྱི་རླུ་བ་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་མང་བར་འཕར་བ་དེ་ལེར་ན་དྲུག་འཕར་ན་ཚ་བ་ཙམ་པོ་བ་དང་། བདུན་འཕར་ན་ཚ་བ་འབྲིང་པོ་དང་། བརྒྱད་འཕར་ན་ཚ་བ་མི་བཟད་པ། བཅུ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྲོག་གཅོད་ནད་དགུའི་ཚ་བ་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུ་རེམ་པས་ཚ་བ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་རྩ་ལྟ་ལས་ཉུང་བར་འཕར་ཏེ་བཞི་ལས་འཕར་མ་ནུས་ན་གྲང་བ་ཙམ་དང་། གསུམ་འཕར་ན་གྲང་བ་འབྲིང་དང་། གཉིས་འཕར་ན་གྲང་བ་ཆེན་པོ། གཅིག་ལས་འཕར་ཕར་ནུས་ན་དམྱ་ཆུའི་འཆི་རྩ་ལྟ་བུ་སོགས་གྲང་བ་གཏིང་འཁར་ཏེ་ཆི་བའི་རྩ་ཡིན་ནོ། བཅོ་སྦྱོན་དུ་ གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོམས་པ་ཚད་ཅིག་སྦྱིར་བསྟན། རང་ལ་ནད་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ན་སོ་སོགས་ཞེབ་པར་ཤེ་བའི་སྣ་ཚུ་མང་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་སྦྱོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་བསལ་གྱི་སྐྱ་བཤད་ཟྭེད་དོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྟོམ་མོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་མེད་གཡུ་ཐོག་མཁོན་པོའི་ཞལ་གདམས་མན་ངག་ཏུ། ཁྱོད་དང་པོ་ནད་ལ་བརྟག་དུས་སུ། །རྩ་ནི་གང་མཁན་གྱི་ལག་པ་འབྲ། །ཁ་སྣ་ཐོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །རྩ་མ་དེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་རུང་། །རྩ

གཉིང་ཤེད་ཆེ་ན་ཚ་བདང་། །གཉིང་ཤེད་ཆུང་ན་གང་བཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མང་ཉུང་ཇི་ལྟར་ཡང་མཁང་བདང་གྲིམས་པ་འདུག་ན་ཚ་བ། གངས་མང་སྟོང་པ་དང་ལྡོག་པ་འདུག་ན་གྲང་བ། གངས་མང་རྫ་སྤུགས་སྟོང་ན་ཕྱི་རྐགས་ཆ་ལ་ངོ་བོ་གྲང་བ། གངས་ཉུང་ཞིང་གཉིང་མཁང་ན་ཕྱི་རྐགས་གྲང་ལ་ངོ་བོ་ཆ་བསོགས་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་ཞིང་ཆ་གྲང་གལ་མདོ་དང་མན་ངག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་ནད་མེད་གང་ཟག་གི་རྫ་སྐྱོན་མེད་པར་སྤྱིར་བཏང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ནད་མེད་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་ན་སྟོན་པ་ཙམ་ཡང་ སྡུའི་གཅན་སོགས་ཀྱི་ཤ་ཐུབ་ཀྱང་ སྡུའི་གཅན་སོགས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་སྨད་དུ་ཆེ་ཆུང་སོགས་མི་སྟོམས་པ་ཅན་དང་། རྫ་རུས་པ་འབུར་ཝ་འི་ལྟེབས་ལ་མི་གནས་པར་ལག་པའི་ཐུབ་སྐྱོགས་སུ་གོང་བཏུལ་བ་དང་། ངོན་སྟོང་ཀྱི་རྫ་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་བ་དང་། འཕར་མཚམས་བཅད་ངེ་མི་འཕར་བར་སྟོད་པ་དང་། སྟོད་ལ་ཁད་དུ་འབེན་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་སྐྲས་རྫ་གཉིས་སུ་ཐྲེས་པ་ལྷམ་དུལ་དང་། གཞན་ཡང་དྲག་དལ་མི་སྟོམས་པ་སོགས་སྨ་ཆོགས་རིས་མེད་དུ་ཡོད་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ནད་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྫ་བལྟ་བའི་གོང་དུ་ནད་མེད་ཐ་མལ་གྱི་དུས་ནའང་རྐྱེན་རྫ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པའམ་གཉན་ལ་དབབ་དགོས་ཏེ། གཞི་རྩའམ་རྐྱེན་གྱི་རྫ་

ཡི་འཕར་ཚུལ་མ་རྟོགས་སམ་མ་ཤེས་ན་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པའི་དུས་རྒྱབ་ཕྱོས་
ནས་འཆོ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དམར་གདུགས་པ་དོན་ཐོག་ཏུ་མི་འཛེལ་
བའི་ལོག་པར་འགྲོ་སྲིད་དེ། དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཚ་རྒྱས་སྨོན་ལ་རགས་པ་
འཐུགས་ཚད་དང་། མོ་རྒྱ་ཐུ་ལ་སྐྱུར་བ་རིམས་དང་མཁྲིས་པ། བུ་རྒྱ་དེ་
སྐྱེམ་མའི་རྒ་འབུར་ལ་འདྲིལ་བ་ཁག་གི་ནད་སོགས་དང་མཚུངས་པར་
འབྱུང་བས་ན། དེའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ན་རྒྱ་དེ་རེགས་པ་ཅོམ་གྱིས་སྨན་
པ་ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་ཚ་བའི་ནད་གཞིར་འཐུལ་པ་ཡོད་ལ། མི་རྣོར་
བར་ཤེས་པའི་ཐབས་ནི་སྨོམ་པ་དང་། སྐྱར་བ་དང་། འདྲིལ་བ་གང་ཡིན་
ཀྱང་རུང་སྟེ་དབུགས་འཐྱིན་རྡུབ་ཟུང་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ལན་ལྟ་འཕར་ན་ཚ་
བ་མིན་ལ། དེ་ལས་མང་དུ་འཕར་ན་ཚ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟུང་ཆུང་
སེམས་རྒྱུན་འཇམ་ལ་སྣ་རིང་བས་གྲང་བའི་ནད་དང་འཐུལ་གཞི་ཡོད་
མོད། དེ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟག་ན་འཕར་གྲངས་ཀྱིས་མི་རྣོར་བར་ཤེས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་སྟོང་ཀྱི་རྒྱ་གང་རུང་མ་ཚང་བདང་། འཕར་འཕྲོ་
གཅོད་ཅིང་སྟོང་པ་རྣམས་འཆི་རྒྱུ་འཐུལ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ནའང་། ལེགས་
པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་གཞི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ན་སྟོད་སོགས་དང་ཤན་ཕྱེས་ལ་
འཆི་བའི་རྟགས་དང་མ་འདོམས་ན་རྟགས་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཅོམ་ཀྱིས་འཆི་

བར་མི་འེས་པས་ཞེབ་ཅིང་ཐུ་བའི་བློ་རིག་གིས་ཤན་ཕྱེད་དགོས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ནད་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒ་རྒྱུས་མེད་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་སྟེ་ཁ་དམར་མ་གདགས་གོང་དུ་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱུན་རུ་ལ་འདི་འདྲའི་སྐྱོན་སྔར་ཡོད་དམ་མེད་ལྟ་རྟེ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་ཟེར་ཚུལ་སོགས་ཞེབ་ཏུ་དྲི་བར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་གལ་ཆེ་བཡིན་ནོ། །ལགཏད་མ་སྔ་ནད་ཀྱི་སྐད་ལ་དྲི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

སྤྱི་དོན་བཅུ་པ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟ་པ་ནད་དོས་བཟུང་བ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བག་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་རྒ་བྱུག་གིས་ ཚ་བ་དང་གྲང་བའི་ནད་ཀྱི་ལ་ཤན་འབྱེད་ནས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ནི། བྱག་ཅེས་རྒ་ཤུགས་ཆེ་བའམ་འཕར་ཤེད་ཆེ་བ་དེ་ནད་རྒྱུས་འཁྲུགས་ལ་ཤས་ཆེར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱས་ཞེས་པ་ཤ་ཁར་ཡར་འདོན་པའམ་དཔངས་མཐོ་ཞིང་སྲོམ་པ་བླུང་ཁག་འཁྲུགས་པ་སྨྲུག་པོ་ཚ་རྒྱུན་ཅན་ལ་འབྱུང་བ་དང་། འདྲིལ་ཞེས་པ་ཡུགས་ཀྱི་ཐུར་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤ་ནང་ནས་རྒ་ཀྱིལ་ཀྱིལ་མདོན་པ་ཁྲག་འཁྲུགས་དང་ཁྲག་སྐྲན་ནད་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མཇུག་ཞེས་འཕར་བའི་བྱ་སྐྱར་དུ་ཆེད་པ་རིམས་རྒྱས་པ་དང་ཤ་དུག་ནད་ལ་འབྱུང་བ་དང་།

གྲིམས་ཞེས་པ་ཤེད་རྟེལ་འདྲིལ་སྡད་བུ་བསྒྲིམས་པའམ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟར་ཐེང་
དེ་བྱེང་དེར་གནས་པ་ནི་མཁྱིས་ཚོད་དང་སྐྱིང་ཚད་ལ་འཛུང་བ་དང་།
མཁང་ཞེས་པ་སྤ་ལ་མཁྲེགས་པ་སྟེ་མར་མནན་ན་སྐྱོང་སོབས་མི་བྱེད་
པར་སྤ་ཐིང་དེ་བ་ནི་རྩ་ཚོད་ནད་ལ་ཐལ་ཆེར་འབྱུང་བ་སྟེ་དྲུགས་ཡོད་ནི་ཁོ་གང་
ཡིན་ཀྱང་སྒྲིར་ཚ་བའི་ནད་ཅམ་ལ་འབྱུང་བའི་རྟ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དྲག་རྒྱས་
སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཚང་ན་ཚ་བ་དང་། གསུམ་བའི་
ཚང་ན་རབ་ཏུ་ཚ་བ ལྟ་དྲུག་ཚང་ན་མཆོག་ཏུ་ཚ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་
དཔངས་མཐོ་བར་འཕར་ན་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་དང་གྲངས་མང་བར་
འཕར་ན་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་དང་། སྐྱགས་ཞེས་རྩ་གཏིང་དུ་སྤྲུན་པར་
འཕར་ན་ཚ་བར་ངོས་འཛིན་པ་གསུམ་ལས། དེའང་དྲག་རྒྱས་གཉིས་བྱུང་
ན་དཔངས་ཀྱི་ཚ་བ་གསར་པ་དང་། འདྲིལ་མཐོགས་གཉིས་བྱུང་ན་གྲངས་
ཀྱི་ཚ་བ་འབྲུགས་དང་རིམས་གསར་པ་དང་། གྲིམས་མཁང་གཉིས་བྱུང་ན་
སྐྱགས་ཀྱི་ཚ་བ་སྟེ་རྐྱེང་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ནོ། ། རྩེ་བྱར་མཁར་བས། དཔངས་
དང་གྲངས་དང་སྐྱགས་གསུམ་ནི། །མཐོ་དམན་མང་ཉུང་རིང་ཐུང་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟུའི་དཔངས་མཐོ་དམན་གྲངས་མང་ཉུང་དང་
སྐྱགས་ཏེ་རིང་ཐུང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚ་བམའི་

རང་བཞིན་ཅན་གསར་པའི་དུས་བད་ཀྲུང་དང་བསྟོངས་པས་སྐྱང་ཚོད་
གཉིས་ལ་རྩ་དཔངས་མཐོ་ཞིང་གངས་མང་ལ་ རྐྱེངས་ནས་སྐྱང་ཞི་སྟེ་བད་
ཀན་དང་ཚ་བ་བསྟོངས་པས་རྩ་སྐྱགས་ཏེ་གཏིང་ན་གྲིམས་མཐུགས་སུ་
འཕར་བ་དང་། གང་བ་ཆུའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་གསར་པའི་དུས་རྩ་
སྐྱགས་ཏེ་གཏིང་དུ་གངས་ཉང་བར་འཕར་ལ་རྐྱེངས་ནས་ས་ཆུའི་ནུས་པ་
ཆུང་དུ་སོང་སྟེ་དཔངས་མཐོ་བར་གྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བས་གྱུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །ཀཱཞན་ཡང་རྗེ་མི་ཕམ་གྱི་རྩ་ཁྲིད་ལས། རྟའི་ཚུལ་ལས་བརྗ་དེ་
སྐད་བྱས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔངས་ཞེས་ཁའི་ཚ་བ་དང་། གངས་ཞེས་བར་གྱི་ཚ་བ་
དང་། སྐྱགས་ཞེས་གཏིང་གི་ཚ་བའི་བརྗའ་ཡིན་པར་ཟཁད། དེ་ལྟར་བརྗའ་
བཀགས་ཀྱང་ཚ་བའི་ངོ་བོ་ནི་དཔངས་དང་གངས་ཀྱི་ཚ་བ་ནི་འཁྱགས་དང་
རེམས་ཀྱི་ཚ་བ་གསར་པ་དང་། སྐྱགས་ཀྱི་ཚ་བ་ནི་རྐྱེངས་པའི་ཚ་བ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་གསུངས་སོ།།

གང་བའི་སྤྱི་རྩ་དུག་ནི་གོང་ཟཁད་ཀྱི་དུག་པོ་དང་རེམ་པར་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་
སྐྱར་པ་སྟེ། དག་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་འཕར་ཤེད་ཆུང་བའམ་ཞན་པ་གང་སྐྱན་
གྱི་ནད་ཐལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཤ་གཏིང་དུ་མར་

ཟྭེང་བཞམ་མི་མངོན་པ་དམ་འོར་གྱི་ནད་ཐལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་བ་དང་།
འཇིལ་བའི་ལྟོགས་སྡུག་པ་སྟེ་ཤ་ནང་ནས་ཁྲག་གེ་མི་མངོན་པར་ཉམས་
དམའ་བ་ནི་སྐྱ་ཟབ་ཀྱི་ནད་ཐལ་ཆེར་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མཐོ་གས་པའི་ལྟོག་
སྡུགས་འཕར་བའི་བྱ་བ་བྱལ་བ་སྟེ་དལ་བ་ནི་ཐལ་ཆེར་གང་བའི་ནད་ཆུ་སེར་
སྐྱ་བོ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གྲིམས་པའི་ལྟོགས་སྡུག**ལྟོར་དེ་བར་**
འགྱུར་བཞམ་རྩ་ཤེད་གཅིག་ཏུ་མ་བསྒྲིལ་བ་བོལ་བ་ནི་ཤས་ཆེར་གང་བའི་
སྐྲན་ལ་འབྱུང་བ་དང་། མཁྲང་བའི་ལྟོགས་སྡུགས་མནན་ན་སྟོང་སོབ་བ་ནི་
རྒྱང་པའི་རྩྭ་སོགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་དྲུག་ལས། དེ་ཡང་ཞན་ཟྭེང་གཉིས་
ནི་སྐུགས་ཀྱི་གྲང་བ་གསར་པ་ཡིན་ལ། གུད་བུལ་གཉིས་ནི་གྲངས་ཀྱི་གྲང་
བ་རྣེངས་པ་དང་། ལྟོད་སྟོང་གཉིས་ནི་དཔངས་ཀྱི་གྲང་བ་རྣེང་པར་འདོད་
དོ། །རྗེ་མི་ཚམ་གྱིས། ཚ་བ་ནི་ཕྱི་ཤ་ལྟགས་སམ་ཁའི་ཚ་བ་དང་བར་རྩུས་
ཤང་གི་ཚ་བ་གཉིས་གསར་པ་དང་། ནང་དོན་སྟོང་ལ་ཞུགས་ནས་རྣེང་པ
ཡིན་ཞིང་། གང་བ་ནི་ནང་དོན་སྟོང་ལ་དང་པོར་ཞུགས་ནས་རྣེང་པའི་ཚོ་ཕྱི་
ཤ་པགས་ལ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱཡང་འདིར་བརྒ་
སྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནད་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཀུན་དོབ་ཚ་བཞམ་གྲང་བ
གང་རྩྭང་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་དག་གིས་སྐྱི་རྒྱ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་ཚུལ་ཁཤད་ཟིན་ནས་བྱེ་བག་ནད་སོ་སོའི་རྩ་བརྟག་པའང་ས་བཅད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྒྱུད་སོ་སོང་མ་འདྲེས་པར་ནད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རོང་བཟུང་བ་ནད་ཀྱི་བྱེ་བག་བརྟག་པ་དང་། ཚོན་ཀན་ཆག་གསུམ་འོག་གི་རྒྱུ་བ་བཙུ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་དང་དོན་ལྟོས་སྡོད་བྱ་གི་ནད་ཀྱི་བྱེ་བག་ནད་དེ་གང་བབ་པའི་ཚུལ་བརྟག་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རྩ་རྒྱུད་སོ་སོང་མ་འདྲེས་པར་བརྟག་པའི་རྒྱང་པ་ནི། བྱུང་རྒྱང་གི་རྩ་ནི་རྒྱལ་པ་བརྒྱད་པ་ལྟར་སྡོམ་ཞིང་སྟེང་དུ་འཐོན་པའམ་མནན་མི་བཟོད་པ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཞེས་པ་དེ་ལེར་ན་ཀུ་བ་སོགས་ཆུའི་ཁ་ན་འཕྱོ་བ་ལྟར་བྱུང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་དེ་ཤའི་ཁར་འཕྱོ་ཞིང་མནན་ན་མར་ནུབ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་ཞེས་མནན་ན་རྩ་ནང་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐབས་སྐབས་སུ་མི་འཕར་བར་སྟོད་པར་བྱེད་པའོ། །མཁྲིས་པ་རྒྱང་པའི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་མི་སྡོམ་པར་ཐུ་ལ་གྲིམས་པ་སྟེ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟར་བྱེད་དེར་འཕར་བ་ཡིན་ལ། བད་ཀན་སྐྱེ་བོ་སྟེ་བད་ཀན་རྒྱང་པ་ནད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གྲང་བ་ཅན་དེ་ཡི་རྩ་ནི་མི་གསལ་བར་ཤའི་གཏིང་དུ་བྱེད་ལ་རྒྱུ་པ་སྟེ་ཉམ་དམའ་

བར་འཕར་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་ཟླུང་དང་ཚད་པ་གཉིས་ལྡན་པའི་རྫ་ནི་ཟླུང་གིས་སྟོངས་ཀྱིས་སྟོང་ལ་ཚད་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་སྟེ་གངས་མཁྱོགས་པར་འཕར་བའོ།།

བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པ་གཉིས་ལྡན་པའི་རྫ་ནི་བད་ཀན་གྱི་ནུས་པས་རྫ་ལ་རེག་མ་ཐག་ཏུ་མི་མངོན་པར་ཁ་ན་བྱིང་ཞེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། མཁྲིས་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་མར་མནན་ན་གཏིང་ན་གྱིམས་ཞེད་ཅིག་འབྱུང་ངོ་། བད་ཀན་དང་ཟླུང་གཉིས་ལྡན་པའི་རྫ་ནི་ཟླུང་གི་སྟོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ་བད་ཀན་གྱི་ཆ་ནས་འཕར་ཚུལ་མི་མཚུགས་པར་དལ་བུར་ཆེད་དོ། །ཟླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁག་དང་བཅས་པ་འདུས་པ་ལ་བད་ཀན་སྐྱག་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྫ་ནི་ཟླུང་གི་སྟོངས་ཀྱིས་རྫ་རྒྱུད་སྦོམ་ལ་ཁག་གི་ཆ་ནས་ནང་གང་བ་ལྟར་ཞེངས་ཤིང་སྐྱག་པོ་ཁག་མཁྲིས་ལ་གནས་པའི་སྟོངས་ཀྱིས་མཆེན་རྫ་གཅོར་གྱུར་ཀན་འོག་གི་རྫ་གཉིས་པོ་ལེབ་ཆགས་སུ་འཕར་བའམ་དམའ་བར་འཕར་བ་ལ་ཞར་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྫ་ཁྲིད་དུ་མིག་ཉམས་པ་ལ་ཞར་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་རྫ་རྒྱུད་ཀུན་ལས་གཅིག་ལྟག་པར་དོང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟར་དམའ་བ་ལ་ཞར་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲག་གི་ནད་ཅན་དེའི་རྫ་ནི་སྨིན་འབུར་ལ་འདྲིལ་བར་

འཕར་བ་ཞེག་ཡིན་ཀྱང་སྤྲུལ་མའི་རྟ་ལས་ཆུང་ཟད་དལ་བར་འཕར་
ར། །ཆུ་སེར་ནད་ཅན་གྱི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་འདར་ཞིང་འདར་འདར་དུ་འཕར་བ་
ལ་རྒྱུ་བའང་དཀའ་བ་སྟེ་གཅིག་རྗེས་གཅིག་གིས་མི་འཛིན་པ་འཕར་དཀའ་
ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

སྲིན་གྱི་རྩ་ནི་འཁྱིག་ཅིང་ཞེས་པ་འཕར་འཕྲོ་བཅོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའམ་ཚུར་
སོར་མོའི་ངོས་སུ་དཀྱི་བའམ་འཁྱུད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སྟེ། སོར་མོའི་ངོས་ཁྱད་
དུ་ལེན་པ་ལྟར་སྟོམ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་འཕར་བ་དང་། །ཞེང་དུ་ལེབ་
ལེབ་མོ་ལྟ་བུར་འཕར་བར་བྱེད་པའོ།། ནང་དོན་སྟོང་གང་ལ་མཇོ་ནད་
ཞུགས་པའི་རྩ་དེ་ཞར་ཅིང་འཕར་བ་ནི་ཞན་པའམ་དམའ་བ་ནད་དེ་ཆུ་སེར་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁྱུང་དེས་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀུན་འདང་ལ། །གདོན་ཤས་ཆེ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གློ་བུར་དུ་ལྷོག་ལྷོག་འཕར་བའམ་འཕྲིག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀུ་
གདོན་གྱིས་འཛིན་པའི་མཇོ་ཡི་རྩ་ཡིན་ནོ། །ཟས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་
འཁྲུགས་ནས་ཚོད་པ་འཕེལ་བ་འཁྲུགས་ཚོད་ཀྱི་རྩ་ནི་སྤྲོམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་
འབུར་ལ་འདྲིལ་བ་བཞི་ལྟན་དུ་འཕར་ཏེ་ཁག་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་པ་ཤིན་ཏུ་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ར། །ལུས་བརྟ་འགྱམས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོད་པ་བྱུང་

བའི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཐུ་ཞིང་མཐང་ལ་མི་ལྡོད་པར་གྱིམས་པར་འཕར་
བའོ། །རིམས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཐུ་མོ་ཡིན་པ་ལ་མཐུགས་
པར་འཕར་བའོ། །གཉན་གྱི་རྩ་ནི་འཁྱིག་ཅིང་ཞེས་འཕར་འཕྱོར་བཅོར་བ་
ལྟར་རེས་དྲག་པ་རེས་ཞན་པ་རེས་སྟོང་ལ་ཐུ་བ་དང་། ལྷམ་དུལ་ནི་རྩ་
གཉིས་གཤིབ་ཏུ་འཕར་བར་ཆེད་པ་སྟེ་གཉན་གང་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་སྟོང་
གྱི་རྩ་དེར་འབྱུང་ངོ། །གཟེར་ཐུང་ནི་ཚད་པ་གཟེར་ཐུང་ལྟ་བུ་ནད་ཟུག་ཆེན་
པོ་གྲོ་བུར་དུ་འཕར་བའི་རྩ་ནི་ཐུང་ཐུང་སྐྱེ་སྐྱེ་དར་ལྟེ་ཟུང་གིས་བསྐྱོད་པ་
བཞིན་དུ་འཕར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེར་དུག་གི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་འབར་འབུར་མང་
བས་རེ་བ་ལྟར་རྩུབ་པ་དང་། །སྐྱེན་པ་ནི་ཐུང་ཐུང་འཕར་བའི་དོན་ཏེ། (འཁྲུགས་ཚད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་ སྐྱེན་པ་རིང་དུ་སོང་ཞེས་རིང་བའི་ལྟོག་
ཕྱོགས་སུ་གསལ་བ་བཞིན། རྩ་སྐྱེན་པ་ཞེས་གང་ཐུང་ལ་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་
ཀྱི་དོན་མ་ཚོ་བར་ར་བཟོ་སྟ་ཆོགས་བཤད་པ་མཐོང་སྟེ་སྲིད་པོ་ཅི་ཡང་མེད་
དོ་ཞེས་རྩ་ཁྱིད་ལས་སོ།།) འཚོལ་བ་ཞེས་རེས་དྲག་རེས་ཞན་སྐབས་རེ་
དལ་བ་དང་མཐུགས་པ་སོགས་རེས་མེད་འཚོལ་བ་སྟ་ཆོགས་སུ་འོང་བ་དང་།
མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནད་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་རྩ་ལ་མངོན་མི་བཏུབ་པའོ། །ཤ་དུག་
གི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཐུ་ལ་འཕར་ཚུལ་མཐུགས་པར་འཕར་བ་ཞེག་ལ་དུག་དེ་

ཞུགས་པའི་ཚེ་བའི་རྟ་ལྟ་བུ་ལེབ་ཆགས་ཏེ་ཞོར་བའམ་དམའ་བར་འཕར་བ་དང་ཤ་ཡི་གཏིང་དུ་ཆྲིང་བའི་སྐོ་ནས་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚ་བ་ཤུགས་མ་རྫོགས་པར་མསྐྱིན་པའི་ཚ་བའི་རྟ་ནི་རྟ་རྒྱུད་ཐུ་ལ་འཕར་ཚུལ་མཚོགས་ཤིང་རླུང་ལྟར་བརྟགས་མི་ཐུབ་པར་གཡོ་བའོ། །ཚ་བ་སྐྱིན་ཟེན་པའི་རྒྱས་ཚད་ཀྱི་རྟ་ནི་དགེ་ལ་མནན་ན་གྲིམས་པར་འཕར་བ་ཡིན་ནོ།། (དགེ་པ་རྩྭབ་ལ་ཐུང་ལ་གཉན་རིམས་ ཁ་རྒྱུག་ལ་གཏིང་གྲིམས་ཤིང་ཁོང་ན་འདར་བ་གཡག་ལྷོག་སོགས་ལ་འོང་ངོ།། ཚོད་ཞུགས་རླུང་གིས་གཡོས་པ) སྐྱོས་ཚད་ཀྱི་རྟ་ནི་རྟ་དཔངས་དམའ་ལ་གཏིང་ནས་གྲིམས་ཞེད་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་བའོ། །ཚད་པ་ཡུན་རིང་ལོན་པའི་རྐིང་པ་དེའི་རྟ་ནི་རྟ་རྒྱུད་ཕྱ་ལ་འཕར་ཚུལ་གྲིམས་པར་འཕར་བའོ། །ཆུ་སེར་དང་བཅས་ཏེ་ལུས་ལ་རྐོས་པའི་ཚ་བ་པའི་རྟ་ནི་རྟ་རྒྱུད་ཕྱ་མོ་ཡིན་ཞིང་ཤའི་ཁུ་ཚུར་དུ་འཕར་བ་སྟེ་རྒྱུག་པའོ། །རྩ་ལ་ཚད་པ་ཞུགས་པའི་རྟ་ནི་རྟ་རྒྱུད་སྐོམ་པ་དང་འཕར་ཚུལ་མཐུང་ཞིང་མཚོགས་པར་འཕར་བར་བྱེད་དོ། །ཁོང་པའི་ནང་དུ་མདེའུ་སོགས་ལུས་པ་ཟུག་རྔུའི་རྟ་ནི་དན་སྐྱོད་སོགས་གཡས་གཡོན་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མདེའུ་སོགས་རྔུ་ལུས་པ་དེའི་རྟ་ཞར་ཞིང་ལྷམ་དུལ་བྱེད་དེ་རྟ་གཉིས་གཤིབས་པ་ལེབ་ཆགས་སུ་འཕར་བར་བྱེད་དོ། །འདིར་ལྷམ་དུལ་

ཞེས་པ་གཡས་གཡོན་སྦོམ་ཐུ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མ་མཐོན་གཉིས་ལ་
ལྷམ་དུལ་དང་། འདུལ་བ་ལས། སྲིང་མོ་ལྷམ་ལ་མིང་ཡོ་དུལ་ཞེས་འབྱུང་
བས་གཉིས་གཤེགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོ་བའི་རྣས་པ་ཆགས་པ
ལ་བརྟག་ན་ཤ་དང་རུས་པ་ཀློད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཞེག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་
ན་ཚོན་ཀན་ཆགས་གི་རྟ་དེ་རྣམས་ལ། རེམ་པ་བཞིན་དུ་ཤ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ན་
ཚོན་རྟ་དྲག་པར་འཕར་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱུ་ལ། རུས་པར་སྐྱོན་ཡོད་ན་ཀན་
འོག་གི་རྟ་དེ་ཞིམས་ལ་འཕར་བ་ཞེག་འོང་ལ། ཀློད་པ་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ན་
ཆགས་འོག་གི་རྟ་མཚོགས་པར་འཕར་བར་བྱེད་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གང་
ལ་རྣག་ཡོད་པའི་རྟ་ནི་འདར་བ་འབྱུང་སྟེ་ཆུ་སེར་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་
གིས་ཡིན་ལ། (རྟ་ཁྲིད་དུ་རམ་ཞེས་གདམ་ག་ཅན་ཀྱི་ཆོག་ཕྲད་སྦྱར་ནས།
ཡང་ན་ཚ་བ་ལ་ཞེས་རྣག་ཚད་ཡིན་ན་སྦྱན་པ་སྟེ་འཕར་ཐག་ཐྱང་བ་འབྱུང་
ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རེག་བྱ་ཚ་བསོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་གནད་ཅུང་ཟད་མ་�གོ
བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།) གང་བའི་ནད་རྣམས་ཀྱི་རྟ
ལ་མ་ཞུ་གསར་པའི་རྟ་ནི་སྦོམ་ལ་མཐང་བ་འབྱུང་ངོ་། །མ་ཞུ་རྣིང་པའི་རྟ
ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་ལ་རྟ་རྒྱུད་ཐུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་པའི་ནང་དུ་སྐྲན་ཀྱི་རྟ་ནི་
འཕར་སྐྱངས་ཞན་ཅིང་ཞར་བ་སྟེ་ལེབ་ཆགས་པར་འཕར་བའོ། །དམུ་ཆུ་

དང་འོར་དང་སྐུ་ཟབ་གསུམ་གྱི་རྩ་ནི་རྩ་རྒྱུད་ཐུ་ཞིང་མར་བྱིང་བ་དང་གཏིང་
ན་དམ་པ་སྟེ་ཤེད་ཡོད་པར་འཕར་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱེ་གཉིས་ནད་གང་ཞིག་གིས་
སྐྱེགས་ཀྱང་རྩའི་སྟོང་ཞན་ཅིང་འཁྲུ་ན་ནད་གང་ཞིག་གིས་འཁྲུ་ཡང་རྩ་སྐད་
ཞན་པ་སྟེ་ཤེད་ཆུང་བར་འཕར་བ་གྲང་འཁྲའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
དངོས་བསྟན་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ་དམིགས་བསལ་ཤུགས་བསྟན་དུ་ཚ་བའི་
འཁྲུ་སྐྱེགས་ལ་དེ་ལས་ལྟོགས་སྟེ་སྐྱེགས་ན་རྩ་སྟོང་དགག་ལ་འཁྲུ་ན་སྐད་དགག་
པའོ། །འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་ནི། ནད་སྤྱི་དང་བྱེ་བགས་སོ་སོའི་སྐབས་གསལ་
བར་ཟཤདཔ་ལྟར་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་
རྩ་ལ་ཞན་ཚུན་ཆོད་སོ་འབྱུང་བའི་འཕྲང་དུགཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཐུན་
ལས། མཁས་པས་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མང་། །རྩོངས་པས་བལྟས་
ན་ལེགས་ཉེས་དོན་མི་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་སྐད་ནས་སྐྱེ་བའི་བུ་སྟོབ་ཀུན། །དེ་
ནས་གདམས་པ་འདི་ལ་ནན་ཏན་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ ཁག་གི་རྩ་
དང་ལྡུང་གི་རྩ་ནི་རྐྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་ཧོར་ར་རེ་ཞེས་གསུངས་པས།
ཁག་གསར་པའི་རྩ་དང་ལྡུང་རྩ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་དུ་རྐྱལ་བར་བྱེད་
པས་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ཁག་རྐྱལ་ཡང་གྲིམས་ཤིང་མནན་པས་
བཙོད་པའམ་གཉིང་དུ་མཁང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཁག་རྩ་ཡིན་ལ། ལྡུང་རྩ་རྐྱལ་

ཞིང་མནན་ན་སྟོང་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཁྲད་པར་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ཚད་དང་སྟོངས་ཚད་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ལའང་རྒྱུ་པར་ཆེད་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་བས་ནོར་ར་རེ་ཞེས་འཁྲུལ་དུ་དོགས་ཀྱང་རྒྱུས་ཚད་ཀྱི་རྩ་དྲག་ལ་གྲིམས་པ་མནན་ན་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། སྟོངས་ཚད་ཀྱི་རྩ་ནི་མནན་ན་སྟོང་པའི་ཆ་ཡོད་པས་ཁྲད་ཆེ། བད་ཀན་རྒྱང་པའི་ནད་དང་ཁྲག་ཆན་གྱི་རྩ་གཉིས་གཉིད་དུ་ཆིང་ཆེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་ནོར་ར་རེ་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་བད་ཀན་གྱི་རྩ་ལ་གྱད་པ་དང་དལ་བ་ཡོད་ལ་ཁྲག་རྩ་ཤེད་ཆེ་བའམ་གྲིམས་ཤས་ཡོད་པས་མི་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆེ་ཟག་ཏུ་བརྟག་པ་ནི། ནད་རིགས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་དང་དོན་ལྟ་སྟོད་དུག་གར་བབ་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ནད་ས་སོང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལ། ཤུགས་བསྟན་དང་ཐོ་ལྟོག་པ་སོགས་མཐའ་ཀློས་ཀྱང་འདིར་རྩ་ལ་དངོས་སུ་གསལ་བ་རྐྱང་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་གསུམ་འདུས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུ་སེར་སྲིན་མཛེ་སྟེ་ཐུན་མོང་པ་བཙུ་གཅིག །འགྲམས་འཁྲུགས་རིམས་གཉན་གཟེར་ཐུང་སྐྱར་དུག་ཤ་དུག་སྟེ་རིམས་ཀྱི་ཚ་བ་བདུན། མ་སྨིན་རྐྱལ་སྟོངས་གབ་རྐྱེང་རྐོགས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཚ་བ་དྲུག །རྨ་ཚོད་ཟུག་རྩུ་མཁོ་ལ་ཤ་རྩུས་ཀློད་པ་གསུམ་ཕྱི་རྣ་ནང་རྣ་སྟེ་གནས་ཀྱི་ཚ་བ་བདུན། རྒྱུ་མ་ཞུ་གསར་

རྟེང་གཉིས། གཙོང་རྟེང་པ་བཞི་སྟེ་གང་བ་དྲུག །ཟླ་གཉན་དངོས་བསྟན་གང་བའི་འཁྲུ་སྐྱུག་དང་ཤུགས་བསྟན་ཚ་བའི་འཁྲུ་སྐྱུག་གཉིས་དང་བཞི་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་གཅིག་དང་འཁྲུལ་སོ་དྲུག་སྟེ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པོ་རྣམས། མདོར་ན་སྨན་པའི་ཚོན་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་དོན་སྟོང་སོགས་ལུས་སྟོང་ཀྱི་ནད་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། ཀན་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་ཕོ་མཆེན་བར་གྱི་ནད་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཆག་རྩ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་མཁལ་མ་དང་ཤེད་པ་སོགས་ལུས་སྨད་ཀྱི་ནད་རྣམས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡར་ཟུར་གཏགས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་དང་མར་ཟུར་སྲིབས་ཀྱི་རྩ་དྲུག་པོ་དེ་ཡིས་དོན་ལྟ་དང་སྟོང་དྲུག་གི་ནད་དང་མེད་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་སོ།། རྩ་ཁྲིད་ལས་ དེ་ཡང་རྩ་འདི་དག་ལ་གདགས་དང་སྲིབས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་གདགས་པའི་ཚུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། སོར་མོའི་ཡར་ཟུར་ན་གནས་པ་དོན་ལྟ་དང་དབུགས་ཕྱིར་ཚུ་བའི་ཆོ་འཕར་བའི་རྩ་ལ་གདགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་ལ། སོར་མོའི་མར་ཟུར་ན་གནས་པའི་སྟོང་དྲུག་གི་རྩ་དང་ དབུགས་ནང་དུ་ཚུ་བའམ་རྒྱབ་པའི་ཆོ་འཕར་བའི་རྩ་ཞི་སྲིབས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ དེའི་ཚུ་མཚན་དོན་རྣམས་ཁྲག་ཚུ་བཤམས་རྒྱུ་ཆ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་རྩ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་རྩ་སྟེ་སྟོང་ཀྱི་རྩ་ལ་ལྷོས་ན་ཆུང་དྲག་པར་

འཕར་བས་ཆོ་བའི་རྟ་དང་རྀས་སུ་མཐུན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྣོད་ཀི་རྒྱང་རྒྱུ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་དེའི་རྟ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟ་སྐྱེའོ་ནན་གྱི་རྟ་རྣམས་ལས་རྒྱང་ཟད་ཞན་ཞན་པར་འཕར་བ་དང་སྣོང་བས་ན་གྲང་བ་དང་རྀས་སུ་མཐུན་པས་དོན་སྣོད་ནང་ཁན་ཆུན་ཡོས་ནས་གདགས་སྲིབས་སུ་བཞག་ལ། དབུགས་ཕྱིར་འཕྱེན་པའི་ཚེ་རྟ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པོ་དེ་ནང་དུ་རྀབ་པ་ལས་དགེ་པས་འཕྱེན་རྀབ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་འཕར་རྟ་ལ་ནང་ཁན་ཆུན་ཡོས་ནས་དགེ་རྒྱང་ཟད་ཅེ་འབྱུང་བས་གདགས་སྲིབས་སུ་བརྗོད་དེ་ཞིབ་མོའི་བྱོས་བརྟགས་ན་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཁུབ་གི་རྒྱུ་བ་འཕར་རྟ་ཡོད་པ་ལས་ནད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་རེས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆ་ཅི་རིགས་པ་མངོན་དུ་གྱིར་པ་འདི་ལས་གཞན་རྀས་སུ་དཔག་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཞེས་ཏུ་གསུངས་པ་བཞིན་དེས་དགོས་སོ།། དོན་སྣོད་སོ་སོའི་ནད་རྟགས་ཕལ་ཆེར་ཆོ་རོལ་ཏེ་འདྲེས་པ་སྐྱིང་དང་རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཁམས་གཅིག་ཅིང་བྱང་བ་ཞན་པ་དེ་ལ་ཆ་གང་གི་ནད་མི་མཐུན་པ་ གཅིག་ལ་ཆ་བ་དང་གཅིག་ལ་གྲང་བ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་ཞིང་དུས་གཅིག་ལ་འབྱུང་བའང་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་ཆེར་ཀྱི་སྐྱས་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ཡང་

དོན་རྣམས་གདགས་ཞེས་ཚ་བ་དང་སྟོང་རྣམས་ལ་སྲིབས་ཞེས་གྲང་བའི་
གཞི་རྟེན་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོར་མོའི་ཡར་ཟུར་དོན་སྐྱེ་རྒྱ་ཚ་
བའི་ནད་ཀྱགས་དང་། མར་ཟུར་རྒྱུ་མ་སྟོང་རྒྱ་གྲང་བའི་ནད་ཀྱགས་
མཉམ་དུ་རེས་འགའ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷོགཡ་སྟོང་རྒྱུ་མའི་རྒྱ་ཚ་
བའི་ཀྱགས་དང་དོན་སྐྱེ་གི་རྒྱ་གྲང་བའི་ནད་ཀྱགས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དོ། །ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྨད་གཉིས་ཀྱི་ཚ་གྲང་འབྱུང་ཚུལ་དག་
ཀྱང་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བགྱི་ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་
གཅིག་ལ་སྟོད་ཚ་སྨད་གྲང་ཡོད་པ་འབྱུང་མོད་ཀྱང་སྨད་ཚ་སྟོད་གྲང་དུས་
གཅིག་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་ན་ དེ་ལྟར་བཀྲག་ཚུལ་སྤྱི་དང་ནད་དེ་གང་དུ་
གནས་པའི་ཆེ་བཀག་དེ་དག་མ་ལུས་པ་རྣམས་མ་འདྲེས་པར་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པའི་
བློ་རིག་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྲོ་ནས་དཔྱེ་བསོ་སོར་ཕྱེད་པར་བྱས་ནས་རྟོགས་
དགོས་པ་ནི་གནད་གལ་ཆེ་བ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ནད་བཅོས་དོ་བླངས་པའི་རྩ་ཀྱགས་ནི་ཁ་བ
སྤོམ་དུ་སོང་བ་ཐུང་བ་རིང་ཐུ་སོང་ཞིང་ཉིང་བ་སྟེང་དུ་ཐོན་པ་གྲིམས་པ་སྟོད་
དུ་སོང་བ་རྣམས་བཅོས་སྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྩ་དང་ དེ་ལས་ལྷོགན་ངན་པས་
ཞིབ་པར་བཀྲག་དགོས་སོ།། སྤྱི་དོན་བཏུ་གཅིག་པ་དང་ོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་

དུག་པ་འཆི་བའི་རྒ་བརྒྱ་པ་ལ། རྒ་རྒྱུད་སྡང་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་རྒ་མ་ཚང་བ་དང་ སྟོང་པའོ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒ་རྒྱུད་སྡང་ལས་འགྱུར་བ་ནི་ དར་ཕྱེ་ཟུང་གིས་བསྐྱོད་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷག་ལྷག་འཕར་ཞིང་རེས་དལ་རེས་ཟེལ་རེས་མེད་ཟེད་ཅིང་སྟོད་པ་ནི་ཟུང་གི་འཆི་རྒ་ཡིན་ནོ། །འདི་བཅུགས་ཁྲ་དེ་ཡིས་ནི་ཕན་ཚུན་མི་འཐོབ་པར་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་སྟོད་པའི་མཐུགས་རྩེ་ཕྱིགས་གཡོ་བ་ལྟར་མཁྱོགས་པར་འདར་བ་ལྟར་གྲངས་རྩིས་མི་ཟིན་པ་ལྟ་བུར་འཕར་བ་ནི་མཁྱིས་པའི་ནད་ཀྱི་འཆི་རྒ་དང་། ཁང་ཁྲན་ཕིགས་པ་ཟགས་པ་ལྟར་ཤེད་ཆུང་བ་རེ་རེ་འཕར་ནས་སྟོད་པས་གཅིག་རྩེས་གཅིག་གིས་མི་སློབ་པ་ནི་བད་ཀན་གྱི་འཆི་རྒ་དང་། འབབ་ཆུའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་རྒ་ཤིང་སོགས་གཞུག་པ་དེ་ནི་མི་སྟོད་པར་གཡོ་འགྱེལ་བྱེད་པ་དང་ལག་པས་བཟུང་ན་འཕར་མི་ནུས་པ་དང་འདྲ་བར་རྒ་གཡོ་ཞིང་འཕར་བ་མནན་ན་འགྱེལ་མི་ནུས་པ་ནི་རླུང་མཁྱིས་ཀྱི་འཆི་རྒའོ། །འདི་ལ་ཆུ་བྱའི་མཐུགས་མ་ལ་དེས་བྱེད་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་མཐོང་ངོ། ཞེས་རྗེ་མི་ཕམ་པས་སོ།། ཆུའི་ཁར་ཟས་སོགས་བསྐྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཆུའི་གཏིང་དུ་ཡོད་པའི་ཀ་མོ་རྣམས་ཟས་དེ་ལ་རྗམས་ནས་ཆུའི་གཏིང་ནས་ཡར་བྱུང་སྟེ་ཟས་དེ་ཟོག་གིས་བཟུང་ནས་ཡང་ཆུའི་གཏིང་དུ་མར་འགྲོ་བ་དང་

འདྲ་བར་རྟ་ཤེད་ཆེ་བར་འཕར་ནས་ཡང་སྟོད་པ་བད་ཟུང་གི་འཆི་རྟ་དང་། བྱིའུ་མཆིལ་པ་སྐྱམ་བུ་འཐུ་བའི་ཆོ་ལག་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་སོགས་གྲངས་དེས་མེད་སྐྱམ་བུ་འཐུས་ནས་བར་བར་སྟོད་པ་དང་འདྲ་བར་རྟ་ཤེད་ཆུང་བའི་འཕར་གྲངས་གསལ་པོ་རེ་ཟུང་བསྡུད་ནས་སྟོད་པ་ཅན་ཏེ་བད་མཁྲིས་ལྡན་པའི་འཆི་རྟོག། སྨལ་པ་ནི་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ལན་རེ་དལ་བུས་མཆོངས་ནས་ཡང་སྟོད་པ་དང་འདྲ་བར་རྩ་རླུང་སྟོམ་ལ་ཤེད་ཆེ་ཞིང་འཕར་ཐག་རིང་པོ་རེ་རེ་འཕར་ནས་སྟོད་པ་ནི་འདུས་ནད་བད་ཀན་སྨུག་པོའི་འཆི་རྟ་དང་། གླང་རྐན་གྱི་ཁ་ཆུ་ནི་བར་མཚམས་མེད་པར་སྣ་རིང་པོར་བཐས་པ་དང་འདྲ་བར་རྩ་ཡང་འཕར་མཚམས་མི་འབྱེད་པར་གཉིང་ནས་འགྲུལ་བ་མངོན་ཙམ་ན་ར་ཆེད་པ་ནི་དམྱ་ཆུའི་འཆི་རྟ་ཡིན་ནོ། ཟུང་གི་འཆི་རྟ་དང་ལྷེ་ཟུང་བསྐྱོད་འདྲསྐྱོང་ཞིང་སྟོམ་ལ་འཕར་འཕྲོར་འདར་བ་དང་། །མཁྲིས་པའི་འཆི་རྟ་ཁ་ཡི་མཇུག་རྩེ་འདྲ། །སྐྱུར་ལ་འདར་བར་ཆེལ་ཆེལ་འཕར་ཞིང་སྟོད། །བད་ཀན་འཆི་རྟ་ཐིགས་ཟགཆུ་གཞུག་འདྲ། །སྤུ་ཕྱེ་མི་སྐྱེམས་བྱལ་བར་འཕར་འཕྲོ་འདར། །རྒྱུ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཟླབས་བཞིན་མི་འདའ་བའི། །རྒྱང་པ་གསུམ་གྱི་འཆི་རྟར་དེས་པའོ། །ཟླུང་མཁྲིས་ཀ་མོ་ཌམས་འདྲ་འཕར་ཞིང་རྒྱུ། །ཆེར་མནན་མི་འཕར་ཆུང་

མཐན་སྐྱར་སྐྱར་ཟེད། །བད་རྒྱང་མཆེལ་པ་སྐྱམ་བུ་འཐུ་འདྲ་ནི། །རྡི་ཙོམ་
ཐུང་ཞིང་མཁྱགས་འཇམ་འདར་ཞིང་སྟོད། །བད་མཁྲིས་སྐྲལ་པ་མཆོངས་
འདྲ་རྒྱས་ཤིང་དལ། །གཀྵིས་གསུམ་འཕར་རྩེས་འཕར་ཉམས་འདར་ཟེད་
ཅིང་། །ལྷན་པ་གསུམ་གྱི་འཆི་རྩར་དེས་པའོ། །འདུས་པའི་འཆི་རྩ་གླང་
ཆན་ཁ་ཆུ་འདྲ། །སྟོང་ཞིང་དལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འདར་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
བིར་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་དང་། འགྲུ་འགྲེལ་མི་ཕམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་
བཞིན་དུ་བཀླལ་ཡོད་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཐུ་བའི་བློ་གྲོས་
ཀྱིས་རྩེས་སུ་དཔགས་ནས་ནད་ཁམས་སོ་སོར་མ་དེས་པ་ཡང་འཆི་རྩ་ལ་
འདི་འདྲ་གང་རུང་རེ་རེས་པར་འོང་བས་ན་དེའི་སྐབས་སུ་འཆི་རྩ་ཡིན་པར་
ཤེས་ནས་དེས་པ་འདྲོངས་པའི་ཁ་དམར་གདུགས་པ་གནད་དུ་འཁེལ་བར་
བྱའོ།། དེར་མ་ཟད་ གཞན་ཡང་ནད་སྟོབས་ཆེན་པོ་གློ་བུར་དུ་གཡོ་སྟོག་
གྲང་ཐབས་སོགས་ལྟ་བུ་འབྱུང་བའི་ནད་ལ་ཡུན་རིང་ཟུགས་ཟད་ཀྱི་ནད་པ་
ལྟར་རྩ་སྟོབས་ཕྱ་ཞིང་རྩ་ཤེད་ཤོར་བར་འཕར་བ་དང་། ནད་ཡུན་རིང་ཞིང་
ཟུངས་ཟད་པའི་ནད་ལ་རྩ་ཤེད་ཆེ་ལ་རྒྱས་ཤིང་འབྱུགས་པའམ་དྲག་པར་
འཕར་བ་དང་། གྲང་བའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་ཚ་བའི་ནད་ཀྱིས་ཟེན་པ་ལ་
གྲང་བའི་རྩ་ལྟ་བུར་ཐུང་ན་འཆི་རྩ་དང་། གཞན་ཡང་གློ་ཚོད་ཤ་དུག་བད་

མཁྱེས་པ་དང་སྐྲན་ཚོ་ཁར་འདྲེལ་བ་སྟེ། ནད་འདི་བཞི་ལ་ནད་མེད་ཀྱི་རྩ་འགྲུལ་མེད་བྱུང་ན་འཆི་བའི་རྩ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རྩ་རླུང་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ནད་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྩ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་གསེས་གཉིས་པ་འཆི་རྩ་མ་ཚང་བ་ནི་ནད་དོན་སྟོང་དང་ཕྱི་ཡི་དབང་པོ་རྣམས་འབྲེལ་བ་དང་འབྱོར་བའི་ཚུལ་ནི། སྐྱེ་དང་ལྡི་རྩ་འབྲེལ་རླུ་མ་དང་འབྱོར། དེ་བཞིན་དུ་གློ་བ་དང་སྐྲ་འབྲེལ་ལོང་དང་འབྱོར། མཆེན་པ་དང་མིག་འབྲེལ་མཁྲིས་པ་དང་འབྱོར། མཆེར་པ་དང་མཆུ་འབྲེལ་ཕོ་བ་དང་འབྱོར། མཁལ་མ་དང་རྐ་བ་འབྲེལ་གཡས་ལྷང་པ་དང་གཡོན་བསམ་སེའུ་དང་འབྱོར་བ་ལས་ཕྱིའི་དབང་པོའི་རྟགས་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་སྟེ་ཁ་དམར་གང་གས་དགོས་པས་ དེ་ཡང་གློ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གང་རུང་རེ་མ་ཚང་བ་ནི་ཆོག་ཀན་ཆགས་སོགས་རང་རང་གི་གནས་དེར་འཕར་རླུ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་སོང་ཚེ་དོན་སྟོང་དེའི་རླུང་ཁྲག་ཉམས་ནས་མེད་པར་བརྟེན་འཆི་བ་དངོས་ཀྱི་ལྟས་ཡིན་ཏེ་ དཔེར་ན་ལྕོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཉམས་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་འཕྲས་སོགས་ཀྱང་ཤུགས་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་དོན་རང་རང་གི་འབྱོར་བ་ལའང་རྟགས་འོང་བས་ན། ནང་གི་དོན་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱོར་བ་ལྟ་སོ་མིག་ལམ་དུ་མངོན་པ་

ཕྱི་ཡི་དབང་པོའི་རྣགས་ལའང་རྀས་སུ་དཔག་པར་བྱ་སྟེ་ དེ་གཉིས་མཚུངས་
ན་ནི་འཆི་ཙུ་དོར་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་དུས་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་མི་ཚང་བའང་སྲིད་
པར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་ཟཁདཔ་པ་བཞིན་ནོ། ཕྱི་ཡི་རྣགས་ལ་དཔག་ཚུལ་ནི།
སྐྱེ་རྒྱ་མ་ཚང་ན་ནང་དུ་སྐྱེ་གི་རྒྱུ་ཁྲག་ཉགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་དེའི་
འཕར་རྒའང་མི་ཚང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱོར་
བ་ནི་ལྷ་ཡིན་པས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ལྷ་ཡི་མདོག་ནག་པོར་འགྱུར་ཞིང་
གཞན་ཡང་མིག་འབུར་ཚུགས་སུ་བལྟ་བ་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། ཀེ་བཞིན་དུ་གློ་
རྒ་མ་ཚང་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱོར་བ་སྤྲ་ཡིན་པས་སྤྲ་ཞོམ་པ་སྟེ་ཚུགས་
མི་ཐུབ་པར་སྐེལ་ལ་སྤྲ་ཡི་ནང་གི་སྤྲུ་ཐུན་དུ་ལོག་པ་འབྱུང་ངོ། །མཆིན་རྒ
མ་ཚང་ན་མཆིན་པ་དང་འབྲེལ་འབྱོར་མིག་ཡིན་པས་ཐུན་དུ་ལྷོག་པ་དང་
གཞན་ཡང་སྨིན་མའི་སྤྲུ་འཚོམས་པ་སྟེ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་དུ་གཟེངས་པ་
འབྱུང་ངོ། །མཆེར་རྒ་མ་ཚང་ན་དེའི་འབྲེལ་འབྱོར་མ་མཆུ་ཐུར་དུ་འཕྱང་
བ་དང་གཞན་ཡང་ལྷེན་སྤའི་རྨས་པ་ནང་དུ་ལྷིབ་པ་འབྱུང་ངོ།། མཁལ་མའི་
རྒ་མ་ཚང་ན་དེའི་འབྲེལ་འབྱོར་རྐ་བ་ཡིན་པས་རྐ་སྤྲེབས་མཚུབ་མོས་འདན་
ཆེ་འཁར་འཁར་གྲགས་པའི་སྒྲ་དེ་ཆད་པ་དང་ རྐ་བ་རང་ཚུགས་མི་ཐུབ་པར་
མཁོ་ལ་འཐུར་ཞིང་མདོག་ཉམས་པ་སོགས་བྱུང་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་རྒ་མ་

ཚང་ན་ཞག་གཅིག་ཐོག་ལ་འཆི་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཚུངས་གློ་རྩ་མ་ཚང་ན་ཞག་གཉིས་ན་འཆི་བ། མཆིན་རྩ་མ་ཚང་ན་ཞག་གསུམ་དང་། མཆེར་རྩ་མ་ཚང་ན་ཞག་ལྔ་དང་། མཁལ་རྩ་མ་ཚང་ན་ཞག་བརྒྱད་ན་འཆི་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། ནང་གསེས་གསུམ་པ་སྟོད་པ་ལ་ ན་སྟོད་དང་ འཆི་སྟོད་ འདེ་སྟོད་དང་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ན་སྟོད་ནི། དོན་སྣོད་ཀྱི་ཆེ་བ་གཏམ་རྩ་ཐྱི་ལ་འང་ནད་ཁམས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོད་པ་ནི། ཆེར་ན་ དུས་སྟོད་པ་དང་ གང་ན་བའི་རྩ་ལ་སྟོད་འབྱུང་བ། དཔེར་ན་གློ་བ་ན་བའི་ དུས་སུ་གློ་རྩ་ལ་སྟོད་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འདེ་སྟོད་ནི། གནས་དང་འཕར་གྲངས་མང་ཉུང་རེས་པ་མེད་པར་སྟོད་ཅིང་རྩའི་འཕར་ ཚུལ་སོགས་ལ་འང་རེས་དུག་པ་དང་རེས་དལ་བའི་སྐབས་འགར་སྟོད་པར་ བྱེད་པ་སྟེ་འཆི་བའི་སྟོད་དུ་མི་བཟུང་ལ། གསུམ་པ་འཆི་སྟོད་ནི། ནད་དང་ གདོན་གྱིས་སྟོད་པ་མ་ཡིན་པར། རྩ་ཡི་འཕར་གྲངས་དུས་ལ་སྟོད་པའི་དེ་ཡི་ གྲངས་དུས་ཀྱི་སྐྱེད་ནས་རེས་པར་སྟོད་པ་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་གསུམ་མམ། བཅུ་ལ་སོགས་པ་རེས་ཅན་ཅན་སྟོད་པ་ནི་འཆི་སྟོད་དངོས་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་བཅུ་ཚུན་ལ་ཞག་དང་བཅུ་གཉིས་བར་ཟླ་གྲངས་དང་དེ་ཕན་ལོར་ བཞག་པ་ཡོད་ཀྱང་ གོང་གི་འཆི་རྟགས་བྱེད་དང་རེས་ཅན་དུ་སྟོད་ན་ཞག་དང་ཟླ་བའི་གྲངས་ལ་

ངོས་བཟུང་སྟེ་བརྒྱས་ནས་སོ་སོར་བྱུང་ན་ཟླ་བའི་གྲངས་དང་གཞན་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུང་ན་ལོར་བཞེད་པའོ།། །།ཁོང་ཚཊད་སྡོད་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་འདི་སྡོད་ལྟར་འདུག་ན་འདི་གང་ཡིན་གྱི་སྐོགས་ལ་ཡས་སམ་གླུད་ཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱིས་གདོན་བཅོས་དང་ ན་སྡོད་ལྟར་འདུག་ན་ནད་ལ་སྨན་གྱིས་བཅོས་བྱས་པས་སྡོད་དེ་འདང་མེད་པར་སོང་ན་དེར་ཟད་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་གྱི་དང་སྨན་དཔྱད་ལེགས་པར་བྱས་པས་རྩ་སྡོད་ལ་ནི་སྐར་ལྟར་སྐྱེད་ཅིའང་མེད་ན་ཅིས་ཀྱང་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་ལྟས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གྲང་བའི་ནད་རྐྱེན་འགག་ཞིག་ལས་གཉིང་དུ་བྱིང་བ་དང་རྩ་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་ནས་བརྒྱལ་བའམ་གློ་བུར་གྱི་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་ཡོས་རྩ་འབྲོས་པ་དང་དམ་གྱིན་དང་ཡུགས་གྱིན་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྩ་གབ་སྟེ་མི་མངོན་པ་དང་ གདོན་ཚབས་ཆེན་གྱིས་སྐས་ནས་རྩ་བལྟ་རྒྱུ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་འཆི་བའི་དེས་པ་མེད་དེ་ཞལ་ཆེར་འཆོ་བའང་ཡོད་པས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཁ་དོག་གས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །སྤྱི་དོན་བཅུ་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱི་བདུན་པ་གདོན་གྱི་རྩ་ཀི་རྩ་རྒྱུད་སྡོད་སྐད་དགུ་དལ་མི་སྐྱེམས་ཤིང་རེས་དལ་རེས་བྱེལ་སོགས་འགྱུར་ལྡོག་མང་བ་དང་། གནས་དང་གྲངས་ལ་དེས་པ་མེད་པའི་སྡོད་པའམ་འཕེན་པ་དང་ལྡམ་དུལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་

སྒོམ་ཅན་གྱི་རྒྱ་གང་ཡང་རུང་པར་གོང་དུ་གདོན་ཕྱའི་སྐབས་ཀཁད་པ་བཞིན་
ཡིན་ལ། ཉེ་བགེ་ཀུ་སྒོམ་ཅན་གྱི་ཆ་གདོན་རྒའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་སྟིང་གི་རྒ
ལ་འབྱང་བ་མང་ན་ རང་གིས་རུང་ན་བསྟེན་པའི་ལྷ་དང་སྲུང་མ་མ་མཉེས་
པའམ་རུལ་པོའི་གཅོད་པ་ཡོད་པར་བརྟག་དགོས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གླེ་
བའི་རྒྱ་ལ་གདོན་རྒ་ཐྱང་ན་ཀུ་བདུད་དང་ཀུ་བཙན་གྱིས་གཅོད་པར་བརྟག
ལ། མཆིན་པར་གདོན་རྒའི་མཚན་ཉིད་ཐྱང་ན་ས་བདག་དང་དམ་སྲི་གེ་མོ་
སྟེ་ཤི་འདྲེ་མོ་ཡིས་གཅོད་པར་བརྟག་དགོས་སོ། །མཆེར་པར་སྒོམ་ཅན་གྱི་
རྒ་ཐྱང་ན་གེ་ཕོ་སྟེ་ཤི་འདྲེ་ཕོ་དང་གཉན་དང་ས་བདག་གིས་གཅོད་པར་བརྟག
དགོས། མཁལ་མ་གཡས་པའི་རྒ་ལ་སྒོམ་ཐྱང་ན་ཀུ་དང་གཉན་དུ་བསྡོམས་
པ་ཡིན་པར་བརྟག་དགོས། མཁལ་མ་གཡོན་པའི་རྒ་ལ་གདོན་རྒའི་མཚན་
ཉིད་ཐྱང་ན་མཆོ་ལ་གཉས་པའི་སྐན་མོ་དང་ཀུ་བསེན་མོའི་གཅོད་པར་བརྟག
དགོས་ལ། དེ་རྣམས་རུལ་པར་གོང་དུ་གདོན་ཕྱའི་སྐབས་ཀཁད་པ་བཞིན་
མ་བུ་དབུ་གྲོགས་རང་བཅས་ཀྱི་གཅོད་པར་བརྟག་དགོས་སོ།། དེ་ཡང་
མདོར་བསྡུན་རྒ་ཆེ་བ་ཞེས་པ་རྒ་རུལ་ཤེད་ཆེ་ཞིང་སྲོམ་ལ་འཕར་ཐག་རིང་
བ་མི་གྱང་པ་སྟེ་མི་གསལ་བའམ་ངེས་མེད་གདོན་རྒའི་མཚན་ཉིད་ལ་གང་པ
གཡས་པའི་རྒ་ལ་ཐྱང་ན་ཕོ་གདོན་ཀྱི་གཅོད་པ་ཡིན་པར་ངོས་བཟུང་ལ།

ཆུང་བ་ཞེས་རྒྱུན་ཐུབ་ལ་ཡུན་ཐུང་བར་འཕར་ཞིང་མི་གྱང་པ་སྟེ་མི་གསལ་
བ་གདོན་རུའི་མཚན་ཉིད་ལགས་པ་གཡོན་པའི་རུ་ལ་བྱུང་ན་མོ་གདོན་གྱི་
གཞོད་པ་ཡིན་པར་རོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ནད་སོ་
སོའི་ནད་བདག་གི་གདོན་ནི། ཟུང་གི་ནད་ཡིན་ཚད་ལ་དགོར་བདག་དང་
རྒྱལ་པོས་གཞོད་པ་དང་། གློ་ཡི་ཚད་པ་དང་གཟེར་ཐུང་གི་ནད་ལ་བཅོན་
དང་བདུད་དང་ཀླུ་བཅོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་ལ། རེམས་དང་བསྟོངས་པའི་
མཁྱིས་པའི་ནད་ལ་མ་མོ་བྱང་སྨན་ཞེས་བྱ་བས་གཞོད་པ་དང་། དམྱ་ཚུ་དང་
སྐྲན་དང་འབྲས་ལྗོག་པའམ་རྔོག་ཆུ་སེར་ མཇོ་འབྲུམ་བུ་རྣམས་ལ་གཉན་
ས་བདག་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གཞོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྟགས་པས་
གང་གིས་གཞོད་པ་རོས་ཟིན་ནས་དེ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བོན་ལུགས་ཀྱི་
གཏེར་དང་སྦགས་པའི་མདོས་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་ གཏེར་མ་གཏེར་བ་དང་།
དགུས་ལྟན་པའི་བླ་མས་རྔོག་པའི་སྒོ་ནས་བགེགས་བསྐྲད་པ་དང་། སྲུང་
བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་བསྒོམས་ཏེ་ལྟའི་ཐྲིན་བླངས་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་སྒོབ་པའོན་པབློའི་བཀའ་ཡིན་རེས་ཤེས་པའི་ཐང་ཡིག་སོགས་
བསྒྲགས་པ་དང་། རབ་བྱུང་བཙུན་པ་དང་གོས་དཀར་ལྔང་ལོའི་སྟེ་སོགས་
མཆོད་གནས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། གཞན་

ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྡུང་བ་དང་དབུལ་ཕོངས་ལ་སྦྱིན་གཏོང་གི་སྒོ་ནས་བསོད་
ནམས་བསགས་པ་དང་ ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ སྦྱིན་སྲེག་དང་གཏོང་མ་
གཏོང་བ་དང་འཆི་བ་བསྐྱེ་བ་སོགས་ཞི་དགེ་གི་ཐབས་ཇི་ལྟར་རིགས་པས་
ཡུལ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་གྲགས་པ་དང་སྦྱར་ཏེ་གང་ལ་གང་འཚམས་པས་
གནད་སྨིན་དུ་བཅོས་པར་བྱའོ། །སྤྱིའོན་བཅུ་གསུམ་པ་དཔོན་གཞི་བརྒྱད་
ཀྱི་ཐ་མ་ཆེའི་རིང་ཐུང་གི་རྟགས་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་ཐྲ་ཡི་རྟ་ལ་བརྟག་པ
ནི། སྤྱིར་འཕར་རྩ་ཀུན་སྐྱེ་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱེ་འཕར་བ་དང་
མཐུན་པར་རྩ་ཡང་འཕར་བ་ཡིན་ཞིང་ ཁུད་པར་དུ་ཐྲ་རྩ་དེ་གྲེ་ཁྲུད་ཙ་སོ་
ལེའི་འོག་ཅམ་ནས་ཐྲེས་ཀྱི་མར་རྒྱུ་ཆུ་རྒྱས་ཀྱི་གསེབ་བརྒྱུད་ནས་སྲིན་
ལག་ཏུ་འཕར་བའི་རྩ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་གི་
སེམས་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པར་འཁྲུལ་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་འཁོར་བའི་
བདེ་བ་ལ་ཕྱིར་བལྟས་ཤིང་ཆགས་པའི་དབང་གིས་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་
མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་པའི་རྒྱུན་ཐྲེས་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པ
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འཐྲུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་སྲིད་པའི་
འབྲས་བུར་ཐྲུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་དན་བྱང་པ་ཡིས། ཆོ་སྲོག་རྟེན་
དུ་ཞེས་ཆོ་དང་སྲོག་གི་དོ་བོ་མཚན་ཉིད་སྒྲ་དོན་དབྱེ་བསོགས་ཞེབ་པར་མདོ་

སྤྲགས་གཏུགཱ་ལགཱ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་མཚོན་ཅམ་དུ་ དེ་ཡང་ མཛོད་ལས། སོགཱ་ནི་ཆོ་ཡིན་རྟོད་དང་ནི། །རྣམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོད་དང་རྣམ་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་ ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོགཱ་གི་དབང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་ལ་ཡུལུ་ཆོ་ཞེས་གྲུབ་པ་ནི་འཆོ་བའི་དུས་ལ་འགྲོ་བའི་ལས་བརྟོད་པ་སྟེ་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྲོན་ལས་ཀྱི་ལུས་རྒྱུན་དེར་ཆོ་རིང་ཐུང་ཇི་ཙམ་ཞིག་འཕངས་པའི་སོགཱ་གི་རྒྱུན་རིས་མཐུན་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཆོའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །སྤྲུལ་འི་སྐུ་རབ་ཏུ་འགྲོ་བ་སྟེ་རྣག་ཏུ་ཕྱི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་ལས་བྱེད་པས་སམ་འཆོ་བའི་དུས་ཇི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བ་དེ་སོགཱ་གམ་སྐྱིང་གི་རླུང་ལ་འཇུག་གི་དུ་ལྟའི་ལས་སམ་བྱེད་པའི་འཕས་བུའི་དུས་ཇི་སྲིད་པར་འཆོ་བ་དེ་ནི་སོགཱ་གི་འདུ་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ཆོ་གནས་པ་དང་སོགཱ་མི་འགཱ་བའི་རྟེན་དུ་བློ་གནས་རྒྱུ་བའི་བློ་རྩ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཁྲིད་དུ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མིག་དབང་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་ ཆོ་སོགཱ་གི་རྟེན་དུངས་མའི་རླུང་དང་ཐིག་ལེ་རྣམ་ཤེས་དང་འགྲོགས་པ་ལ་བློ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ནས་རྒྱུ་ཞིང་འཁྲུལ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་ལས་ལྟ་བུ་

ལགཔའི་མར་ཟུར་གྱི་འཕར་རྩ་འདི་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཡང་བློ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཡོ་འགྱུར་ཅན་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལས། གང་ཞིག་འཇིགས་པས་འཇིགས་འགྱུར་ཞིང་།། གང་ཞིག་ལུས་ཅན་འཆི་ཞིད་པ། །སྐྱེ་ལ་གནས་དང་ཁྱབ་འགྱུར་གང་།། དེ་ནི་སྡིག་གི་གནས་མཆོག་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ སྡིག་གམ་ཆོ་གནས་པའི་རྟེན་ངོ་བོ་དེ་ལ་བྱ་ཞེས་གྲགས་ཏེ་བྱ་ཙོ་འདི་སྲིན་ལག་བརྒྱད་དེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཁྱམས་པ་ལས་མི་དེ་དབང་ཐང་ཞན་ན་མཚན་མོར་རླུ་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱ་འཁྱམས་པ་སོགས་ཉེར་ཞིང་བྱ་ལ་གཅིད་པས་བརྟེན་པ་ཆོ་སྡིག་ལའང་གཅིད་པར་འགྱུར་བ་དཔེར་ན་མི་ལ་འབྱུང་པོ་ཞུགས་པས་བནྡན་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་མིའི་སྲིན་ལག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ནུས་པ་ཅན་གྱིས་སྲིན་ལག་བསྡམས་ཆོ་ཕྱིར་འདོན་མི་ནུས་པ་དང་ སྲིན་ལག་ལ་གྱི་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་སོར་གདུབ་ཏུ་ཆེད་པའི་རླུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །རླུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱ་རྩ་ལགཔའི་མར་ཟུར་ཆུ་རླུས་ཀྱི་གསེབ་ན་ཐ་

མལ་དུ་སྐྱོན་མེད་པར་གནས་ན་རྟེན་བྱ་དང་བརྟེན་པའི་ཚེ་ཡང་རང་མལ་དུ་
གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཚེ་ལ་བར་ཚད་མི་འབྱུང་ལ། བྱ་རྒྱ་འདི་ཐ་མལ་དུ་མ་
གནས་པར་རེས་རྒྱས་རེས་བྱེད་བ་དང་དལ་བྱེལ་མི་སྟོམས་ཤིང་སྟོད་འཐེན་
རྒྱུ་བའི་གནས་འཕོ་བ་སོགས་འགྱུར་ལྟོགས་ཀྱེད་ན་བྱ་ཚེ་དེ་ལའང་སྐྱོན་འབྱུང་
བའི་རྐགས་ཡིན་པས་ཚེ་མི་བརྟན་ཏེ་ ཚེ་སྲོག་ནི་བྱ་ལ་བརྟེན་ཞིང་། བྱ་དེ་ནི་
རྒྱ་འདི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་རྒྱ་དེ་གཞན་དུ་བོས་པ་སྟེ་རང་གི་གནས་
སུ་མི་འཕར་ན་བྱ་ཚེ་ཡར་ཏེ་འཆི་བ་ཡིན་ལ། སྒར་བྱ་དེ་འགྲུགས་པའི་
ཐབས་ཀྱི་བྱ་བསྒྲུ་དང་ཚོ་སྐྱབ་པའི་ཚོ་གཱ་འཆི་བསྒྲུ་སོགས་ཚོ་སྲེལ་ཆེད་དང་
འཆི་བདག་ལ་བརྟན་པའི་གཏོ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་ན་སྒར་ཡང་
བྱ་རང་གནས་སུ་ཁུག་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་བྱ་རྒྱ་ཡང་སྤར་ལྟར་རང་མལ་དུ་
གནས་པ་སྲིད་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྱ་རྒྱ་འདེ་ཡར་མར་ཆུ་རྒྱུས་
ཀྱི་བར་རང་གནས་ནས་སྲོས་སྲིད་པས་ཕར་ཚུར་སོང་ཡང་ཟུར་ཆུ་བ
དང་མར་ཟུར་རྒྱུས་པའི་འོག་ཏུ་བཙལ་ནས་ཀྱང་མི་རྒྱུ་བར་འཕར་རྒྱུ་མེད་
པར་སོང་ན་རྒྱ་བལྟ་ཡུལ་ཀྱི་མི་དེ་བཟྱེ་དང་བོན་པོ་སོགས་ཡིན་ན་ཁོ་རང་
གིས་བསྟེན་པའི་སྡུང་མ་བདུད་དུ་བསས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོ་བོ་ཡིན་ན་གཞན་
ཀྱི་ཟོར་ཁ་ཕྱར་ཁ་ཟུག་པའམ་ ཡང་ན་ཀུ་གཉན་དང་འགྲས་པ་ཡིན་ནོ།

སྐྱེས་པའོ་ལ་བྱ་རྒ་གཡས་པ་འཕར་འཕྲོར་བཅོར་བ་ལྟར་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་ན་དེའི་ཕ་ཁུ་དང་སྐྱན་ཟླའམ་རྒས་ཀྱེ་གང་རིགས་འཆི་ཞིང། ཡོན་ཏན་ཅན་མམ་བན་བོན་ཡིན་ན་བྱ་མ་དང་སྐྱོབ་དཔོན་རྡོ་རྗེའི་སྐྱན་ཀྱི་སོགས་འཆི་ལ། ལགཔ་གཡོན་པའི་བྱ་རྒ་ལ་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་ན་རང་གི་བུ་མོ་མ་སྐྱད་སོགས་འཆི་ལ། ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས་ཡིན་ན་སྐྱོབ་མ་དང་འཁོར་གཡོག་གང་རིགས་འཆི་ཞིང། ལགཔ་གཡས་གཡོན་ཐྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀ་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་ན་རྒ་བལྟ་ཡུལ་རང་ཉིད་གྲི་རུ་སྟེ་མཆོན་ཆ་གང་རུང་གིས་འཆི་བ་དང་། བྱ་རྒྱ་དེ་འཕར་བཞིན་དུ་ཐེངས་གཅིག་སྡོད་ན་རྒྱུ་ནོར་ལ་གོད་ཁ་དང་གཞན་ཐྱིས་མ་ཉེས་ཁ་ཡོགས་འོང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཚུངས་བུད་མེད་དེ་ལའང་བྱ་རྒ་གཡས་པ་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་ན་རང་གི་ཁྱོ་བོའི་ཕྱོགས་ནས་ཉེ་བར་གང་རིགས་འཆི་བ་དང་། ལགཔ་གཡོན་པའི་བྱ་རྒ་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་ན་མོ་རང་གི་ཕ་མིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེ་བ་འཆི་ལ་ཕའི་ཕྱོགས་ལ་ངན། ལགཔ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའི་བྱ་རྒ་ལ་འཕར་འཕྲོར་བཅོར་བ་ལྟར་འཁྱིག་ཅིང་སྡོད་པ་ཞེག་རྒྱང་ན་མོ་རང་གི་བུ་དང་ཁྱོ་བོ་གང་རིགས་འཆི་ཞེས་པ་དང་། བྱ་རྒ་གཉིས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ནང་སྡོང་ཞིང་འཕར་འཕྲོར་བརྒྱལ་བ་ལྟར་འཕར་རྒྱུ་མེད་པ་ཞེག་བྱང་ན་ནོར་ལ་གོད་ཁ་དང་བྲོ་སྡོང་འོང་ཞིང། ཐང་པ་སྐྱ་གྲིམས་པ་དང་ འཁྱིག་པ་

སྲིད་རྩར་ཨཱཌ་པ་ལྟར་འདུག་ན་ཁསྨས་འོང་ངོ། །མལ་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བྱ་རྩར་དང་གནས་སུ་མི་སྡོད་པར་ཕར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་བྱེད་ན་གདོན་གྱི་རྩ་དུ་དོས་བཟུང་བཡིན་ཏེ་ཡང་རྩ་སྦྱོམ་ལ་འཁྲུགས་པ་སྟེ་རྩ་ཤེད་ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱུང་ན་ཚོ་ཡི་གདོན་དང་། འཕར་ཐག་ཐུང་ལ་རྒྱབ་པ་འཐུག་ན་མོ་གདོན་གྱི་ངོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འཆམས་པའི་རིམ་གྱོས་གས་འབོགས་པར་བྱའོ། །ཆོ་རིང་ཡོའི་རྟགས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བྱ་རྩ་དེ་དང་གི་གནས་སུ་སྐྱོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྒྲབ་པར་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་དལ་བེལ་ཐུ་སྒོམ་སོགས་སྟོམས་པར་ལན་བརྒྱའི་བར་དུ་འཁྱལ་མེད་འཕར་བ་བྱུང་ན་ནི། མི་དེ་ལོ་བརྒྱ་ཡི་ཆོ་དཔལ་དང་ལྡན་པས་ཆོའི་ཚད་རབ་ཏུ་མཐར་འཁྱོལ་བར་ཐུབ་སྟེ་གནས་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པར་འཕར་གྲངས་ལྟ་བཏུའི་བར་འཕར་ན་ལོ་གྲངས་ལྟ་བཅུ་ཐུབ་ཅེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དལ་བེལ་སོགས་སྐྱོན་གང་ཡང་མེད་པར་འཕར་ཐེངས་རེས་ལོ་རེ་ཐུབ་པར་ཨཱཌ་དེ་སྐྱོན་མེད་སྟོམས་པར་འཕར་བའི་ལོ་གྲངས་དང་མཐུན་པར་ལེགས་པར་འཆོ་ཐུབ་ལ། སྐྱོན་བྱུང་བའི་ལོ་གྲངས་ཀྱི་མཚམས་དང་མཐུན་པར་ཀེགས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཇུག་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྩ་བལྟ་བའི་སྟོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་དང་ཁེ་ཐག་གི་རྣམ་དབྱེ་མ་འདེས་པར་སོ་སོར་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་

ཞིབ་མོས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་རྩ་ལ་རེག་བཞིན་པའི་སྐན་
པ་འདི་ཉིད་འཕྲིན་བསྣུར་བའི་གསང་གཏམ་གལ་ཆེ་བ་སྐད་གདངས་ཆུང་
ངུས་སྐྱེ་བའི་སྐུ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཉན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་
གསང་གཏམ་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཡིད་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་ཅིང་
དོན་དེ་ལེགས་ཉེས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་ཤེས་པ་ཡུལ་གཞན་ལ་མ་ཡེངས་པར་བརྟག་ཐུབ་དོན་ཏོ། རྒྱའི་
འཕར་ཚུལ་སོགས་ལ་ཡིད་གཏད་ཅིང་གཅིག་ཏུ་བསྒོམ་ནས་ནད་མེད་པ་
དང་ནད་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་འབྱེད་པ་རྒྱལས་རྗེས་སུ་དཔགས་
པའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚུལ་ལ་སྤྲོ་བ་བགྱིས་ཤིང་གཞན་
ཕན་བདེ་སྐྱེར་གྱི་དཔལ་ཡོན་འགྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ
ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།། ལེའུའི་མཚན་ཉི། བདུད་རྩི་སྐྱིང་པོ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རེག་པ་རྩ་ལ་ནད་དོས་བཟུང་བའི་
ལེའུའམ་སྐབས་ཏེ་དང་པོ་གོ་བདེའི་མཚན་དུ་འགྱེལ་པའོ།། །།དེ་ལྟར་
ལེགས་བཤད་དམ་པའི་སྐྱིང་པོའི་བཅུད། །བསིལ་ཟེར་སྤྲོ་བའི་བཤེས་
རྣམས་མཁའ་དབྱིངས་དེངས། །ས་སྟེང་ཐུན་མོན་གསོ་རིག་བཟང་པོའི་
རྒྱུན། །ལྷ་བདོའི་རབ་རིབ་འགྲུལ་ཤེས་འགྲིབ་འགྱུར་ཚེ། །འཇམ་མགོན་སྐུ་

བའི་སེང་གེ་མི་ཨམ་རྣེ། །གང་ཅན་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྲགས། །གང་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་སྐང་གྲིབ་བསིལ་ལས། །རྗེས་འཇིག་གསོ་རིག་གཞུང་གི་བཀའ་གནད་ཕྱེད། །དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་དོན་འགྲེལ་རྣམ་དུ་བྱུང་། །བསྟན་བཅོས་བརྩམས་དང་ལྡག་པར་མདོ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་ཀཱཏ་གཞན་ལས་འཕགས་པའི་རྗེས་འཐད་འགྲེལ་ལེགས་གསོལ་ནས། །རི་གཡ་རྩ་མདོ་གོ་བདེའི་མཆན་འགྲེལ་འདི། །བདག་བློའི་དགེ་ལེགས་ཀུན་དགའ་བཞད་པའི་ཚེས། །མཁྱེན་རབ་ནོར་བུའི་མགོན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །ཏིན་དེ་སྣང་ཡང་དྲན་ནས་སྤེལ་བ་དག། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་བཏང་འཁྲུལ་འདྲིས་བློ་རྩོལ་བས། །དཔྱད་ན་ཆུ་ཤིང་སྤོང་པའི་སྐིང་པོ་ལ། །དཔྱད་མཁས་བློན་པོའི་གནས་ལ་ཆོད་བྱོ་ཡང་། །དཔྱད་ན་དུས་སྐྱེགས་རང་མདངས་བཅོས་ཡོད་དམ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤ་རིགས་སྐང་བའི་མགོན། །གསྡུག་ཆུན་བཞིན་བསྟེན་གཞུང་བཟང་པོས་འཇིག་ཀྱིས། །བཟུང་དུ་ཡང་ཡང་འཚོས་པའི་ལྟག་བསམ་གྱིས། །བསམ་སྦྱོང་སྐྱོན་བློ་བཟློ་དཀར་པོའི་ཕྱེད། །དེ་མེད་ལུང་རིགས་མན་ངག་རྗེས་འཇིག་ཀློག །ཚུལ་བཞིན་གྱས་རྟག་བརྩེན་པའི་སྐུ་རེངས་ཀྱི། །རྣོང་སྒྲན་ཉམ་ངའི་ཐང་ཆེན་རབ་བཙལ་ཏེ། །རྟུལ་བཟལ་ཤེས་

རབ་མཚོན་ཆའི་འཕྲུལ་འཁོར་གྱིས། །བརྒྱ་འབྲས་འབྲུལ་མེད་ལྱང་སྟོན་ལེགས་ཉེས་ཀུན། །ཟླང་དོར་ཇི་བཞིན་ཐོག་ཏུ་འགེལ་བར་ཤོག །གསོ་རིག་པརྒའི་ཚལ་འདི་ཀུན་དགའི་དཔྱིད། །དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་མཚར་བཞིན་དགེ་ལ་སྨོན། །སྨོན་ལམ་བཟང་ཡིའི་གཞན་ཕན་ལང་ཚོའི་གོགས། །འགྲོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ཆོགས་རྣམས་འཕེལ་བར་ཤོག །ཁུ་ནའི་ལྷོངས་སུ་ལུས་ཀྱི་ལྷེ་བ་བཅད། །གངས་ཅན་ལྷོངས་སུ་ཐོས་བསམ་དོན་དུ་གཉེར། །འབྲུག་པའི་ལྷོངས་སུ་ཡུལ་འཁོར་མིང་འཛིན་པ། །ཐུབ་བསྟན་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནས་སོ། །ཞེས་པའང་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲེལ་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

སྤྱི་ཚེས་ ༢༣.༡.༢༠༠༤

རེགས་རྒྱའི་མདོའི་དོན་རྣམས་པར་ཟཁད་པའོ།། དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལ་བོས་ཏེ། ཆུ་མདོའི་དོན་བཀའ་སྩལ་བ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་བཞིན་དུ་ཆུ་ལ་ནད་དོས་བཟུང་བ་ལ། སྟོན་འགྲོ་ནས་བཟུང་

སྟེ་གདོན་ཆུའི་བར་གྱི་ས་བཅད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཆུ་བརྟག་ཚུལ་མདོར་བསྡུན་པ་བཞིན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་ཟཁད་པ་ལ། དང་པོ་སྟོན་འགྲོ་ནི་སངས་ཆུ་བལྟ་བའི་དོ་དགོང་གི་ནུབ་མོ་ནས། ཪདང་དར་བ་དང་ཚངས་བས་ཪསྲས་ལ་ཆུ་བརྒྱབ་པའི་སེང་པོ་སོགས་སྐོམ་གྱི་རིགས་ཏ་ཅང་མང་དུ་འཐུངས་ན་དེས་ཆུ་མདོག་སྐྱུ་གྲེག་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སྤང་། ཏ་ཅང་ཁ་སྐོམ་པར་ཡང་སྟོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་དེས་ཆུ་ཉུང་ལ་སྐ་ཞིང་སེར་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྐོམ་ར་ན་བར་འཐུང་བར་བྱ་ཞིང་བུད་མེད་དང་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་སྟེ་ཉལ་པོ་བྱས་པའི་ཆུ་ནི་ཁུ་བ་དང་འདྲེས་ནས་བ་གླང་གི་ཁ་ཆུ་ལྟར་ནལ་ནལ་བོ་རྐྱེགས་བཅན་འབྱུང་ངོ། །ཁཀྵིད་ཆགས་པ་དང་འཚེ་འདུག་ཚང་དུ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ལས་སྡུ་ཚོགས་བྱས་པས་ཀྱང་རླུང་འཁྱུག་པས་ཆུ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འཐུང་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆུ་འཁྱུགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་སྤང་བར་བྱའོ།། །དེ་ཡང་སྨན་དང་ཟས་ཀྱིས་ཆུ་མདོག་འགྱུར་སྤྲས་ཟས་སྤྱོད་རྣལ་མ་ལས་ཆུ་འགྱུར་བའི་ཟས་སྤྱོད་སྤང་ངོ་། དེ་ཡང་ནམ་སྟེ་མཚན་མ་ཕྱེད་ཕན་ཚེད་ཀྱི་ཆུ་ནི་ཟས་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པས་དེ་བཏང་སྟེ་ཙོ་བར་བྱས་ལ། དེ་ཕན་ཆད་ནམ་སྨད་ཀྱི་ཆུ་ནི་ནད་དང་མཐུན་པའི་ཆུ་ཡིན་པས་དེ་བཏང་བ་སྟོད་དུ་བསགས་ཏེ་དེ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཁཀྵིས་པ་བལྟ་བའི་དུས་ནི།

མདོ་གདང་རྟདས་པ་དང་ཀུ་ཡ་རྣམས་གསལ་པོར་མཐོང་ནས་བརྟག་པའི་
ཕྱིར། ནམ་ཞེགས་པ་ན་སྣོད་ལ་ཉི་མའི་འོད་མདངས་ཕོག་འཕྲུང་དུས་བརྟག་
གོ །གསུམ་པ་ཆུ་བལྟ་བའི་སྣོད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི་ཆུ་ཡི་མདོ་གདང་དམར་
ཡོལ་ཏེ་ནང་དམར་བའི་རྩ་ཡི་ཞལ་བུ་རྣ་དམར་ཡོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཆུ་ཡི་
མདོ་གའྱུར་བས་སྣང་ངོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཏུ་ཆུ་བལྟ་
དགོས་པ་ཐྱོང་ན་འཇིག་མ་སོགས་རྩ་དག་ཡོའམ། སེམས་ཅན་ཀྱི་སོག་
བའི་རྒས་པ་དག་ཡོ་ལྟ་བུ་སོགས་ཁ་མདོ་གདག་ཡོ་ཅན་ཀྱི་དུམ་བུ་སྣོད་
དེའི་ནང་དུ་བཞག་ན། དེའི་ཐད་ནས་ཆུ་མདོ་ཇི་བཞིན་པ་མཐོང་བས་ན་
བརྟག་ཏུ་རུང་ངོ། །བཞི་པ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཟས་དང་སྐོམ་རྣམས་ཤོ་བར་
དྲངས་སྐྱེགས་ཐུ་ནས་འགྲོ་ལ་དེར་སྐྱེགས་མ་དེ་དག་རླུ་མའི་ནང་དུ་ཚུད་ནས་
སྣར་ཡང་སྐ་དང་སྣ་བ་ཕྱེ་ཞིང་། སྣ་བ་དྲི་ཆུར་གྱུར་ནས་རླུ་གྲོགས་ནས་ལྷང་
ཡར་འདྲིལ་བ་སྟེ་འབབ་པོ། །ཁ་ཟས་ཀྱི་དྲངས་མ་མཆེན་པའི་གནས་སུ་
བརྒྱུད་དེ་འགྲེམ་པ་ཁྲག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཁྲག་དེ་དག་གི་སྐྱེགས་མ་སྣོད་ཀྱི་
མཁྲིས་པའི་ནང་དུ་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་མཁྲིས་ཁུར་འགྱུར་རོ། །མཁྲིས་པ
ལ་དྲངས་སྐྱེགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དྲངས་མ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆུ་སེར་དུ་འགྱུར་ལ།
མཁྲིས་པའི་སྐྱེགས་མ་ནི་ཆུ་ཡི་ཀུ་ཡར་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྟ་མིག་རྣམས་འགྲེམ་

ནས་ལྷང་པའི་ནང་དུ་དེ་ཆུ་དང་ལྡན་ཞིག་གསོག་གོ །འགྲུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆུ་ཡི་ཁངོ་གཟས་ཀྱིས་སྐྱུར་བར་བྱེད་ལ། ཀུ་ཡ་ནི་ཁགདང་མཁྲིས་པའི་གནས་ནས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཚ་བ་དང་ཁགམཁྲིས་ཀྱི་ཁམས་འཚེལ་བའི་ཚེ་ཀུ་ཡང་མང་ལ། །ཟད་པའི་ཚེ་ཉང་བའི་ཕྱིར་ལུས་ལ་ཚ་གྲང་གང་ཡོད་ཆུ་ལ་གསལ་ཏེ་དེས་ན་ཚོང་པས་ཚོང་དུས་ཀྱི་ཟོང་མང་ཉང་སོགས་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་པ་ཐ་མལ་ནད་མེད་པར་གནས་པའི་ཆུ་ཡི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། ཁ་ཐོག་འཁྲི་མར་བཤུས་པའི་དྲངས་མ་འདྲ་བ་དཀར་ལ་སེར་བའི་ཞད་ཡོད་པ་སྦྲེ་སྟེ་གཅིན་གྱི་རང་དྲི་མི་གདུག་པ་ཙམ་མནམ་པ་དང་། བླངས་པ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡལ་ཡུན་རྣམས་རན་པ་སྟེ། ཉ་ཅང་མི་ཆེ་མི་ཆུད་འསོགས་དང་། མེ་ཉོག་སྟེ་སྐྱུ་བ་ཉ་ཅང་མི་ཆེ་མི་མང་ལ་ཉ་ཅང་མི་ཆུང་མི་ཉང་བས་སྐྱོམས་ལ་དང་། ཀུ་ཡ་མི་ཆེ་མི་ཆུང་བར་ཆུའི་ཚྭན་ཀུན་ཏུ་འདུ་ཞིང་ཁྲལ་པ་དང་། མ་དཀྲག་པར་བཞག་ན་གྲང་བའི་ཚེ་སྨིས་མ་ནི་མི་སྣབ་མི་འཐུག་པ་ཀོ་མོག་གི་ཆུ་སྟེ་ཆུ་འཁྱིལ་ཆུང་དུའི་སྨིས་མ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། བླངས་པ་ཡལ་བའི་དུས་ན་མཐའ་ནས་སྨོར་མོར་མདོག་འཛུར་བས་ལྷོག་པ་དང་། ཆུ་མདོག་སྤུ་མ་ལས་ལོག་ཚར་བའི་རྩེས་སུ་མདོག་སེར་དྲངས་པ་ཞིག་ཐུང་བ་ན་ནད་མེད་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་ནོ།

དུགས་པ་ནད་ཆུ་ནི། ནད་མེད་ཀྱི་ཆུ་ལས་བཟློག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་སྨྱོ་དང་ཟེ་ཐག་གཉིས་ལས། སྨྱོ་ལ་བརྒྱ་པའི་དུས་གསུམ་དུ་བརྒྱ་པའི་ཚུལ་དགུ་ཡོད་དེ། དུས་ནི་ཆུ་བཏང་མ་ཐག་པ་ཚན་མོ་དེའི་དུས་སུ་མདོག་དང་ཟློས་པ་དང་དྲི་དང་མེ་ཏོག་སྐྱེ་བཞི་བརྒྱ་ལ། ཚ་བའི་ངད་ཡལ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་ཀུ་ཡ་དང་སྨྱོས་མ་བརྒྱ །ཆུ་དེ་གྲང་ལ་ཁད་དཔའི་དུས་ནས་ལྷོག་དུས་སྔ་ཕྱི་དང་ལྷོག་ཚུལ་དང་གྲང་ཚར་ནས་ལོག་རྗེས་གསུམ་བརྒྱ་གོ། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་ཟཕད་ན། ངང་པོ་ཆུ་ཚ་བའི་དུས་ཀྱི་ཁངོ་གི་ལ་བརྒྱ་པའི་ཚུལ་ནི། ནེའུ་གསེང་གི་དཀྱིལ་དུ་ས་འོག་ནས་ཡར་འཕུར་བ་ལྟ་མའི་ཆུ་ལྟར་སྟོལ་བ་ནི་རླུང་ནད་ཀྱི་ཆུ་འོ། །སེར་ན་མཁྲིས་པ། དཀར་ན་བད་ཀན་ཀྱི་ནད་དང་། དམར་ན་ཁྲག་གི་ནད་དང་། རྒྱ་ཤལ་ཏེ་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་སྡོང་ཆུས་ཟཕལ་བ་ལྟར། ཁམ་ཞད་བཀོམ་ཡོད་པ་ཆུ་སེར་ཀྱི་ནད་དེ་ལུག་ལྟུང་ཀྱི་ཁོག་པ་ཆུས་ཟཕལ་བའི་ཆུ་ལ་རྒྱ་ཞད་དོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོག་སྨུག་ལ་དེ་དུག་པ་སྟེ། དེ་གདུག་པ་བད་ཀན་སྨུག་པོར་བརྒྱ་པར་ཐུ་ཞིང་། ཆུ་མདོག་འཇེས་ན་ལྟན་དང་འདུས་པའི་ནད་དེ། དཀར་སེར་འཇེས་ན་བད་མཁྲིས་ལྟན་པ་སོགས་གོང་ཟཕད་ཅི་རིགས་པར་འཇེས་པ་ལས་སོ། །མར་ནག་སྟེ་ཉིལ་མར་ར་མ་རྩི་མར་ཡུན་རིང་བསྐོལ་ནས་ནག་ཞད་ཅན་གྱི་ཞུན་

མར་དང་འདྲ་ན་རིམས་དང་མཁྱེས་པའི་ནད་ཤུགས་རྒྱས་པའོ། །མདོག་དམར་སེར་སྐྱ་ལ་དྲི་མ་ངན་པའམ། དུགས་ན་འགྲམས་སམ་འབྲུགས་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་ནོ། །ཆུ་མདོག་ནགས་པའམ་འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་ནི་དུག་གོ། །ཟྲངས་པ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཆུ་བསྐོལ་བ་ལྟར་ཟྲངས་པ་ཆེ་ན་ཚ་བ་རྒྱས་བའི་ཆུ་དང་། ཟྲངས་པ་ཆུང་ལ་ཡུན་རིང་ཐོར་མི་ཡལ་ན་ཚ་བ་གབ་པའམ་ཡང་ན་ཚ་བ་སྐྱིང་པའི་ཆུའོ། །ཟྲངས་པ་ཆུང་ལ་ཡུན་ཐུང་དུས་ཡལ་འགྲོ་བ་ནི་བད་ཀན་དང་ཟུང་གི་རང་བཞིན་གྱང་བའི་ཆུའོ། །ཟྲངས་པ་རེས་ཆེ་ཞིང་རེས་ཆུང་བ་ལྟ་བུ་སྣེལ་མར་མངོན་ན་ཚ་གྱང་འདྲེས་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དྲི་མ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི་དྲི་དུག་ལ་སྣ་ནང་དུ་འཁྱེ་བ་ལྟར་དཀྲུ་ན་ཚ་བཆེའོ། །དྲི་མ་གཅན་ནས་ཐོ་རྒྱུ་མེད་རམ་ཡོད་ཀྱང་དྲི་ཐོ་བ་ཆུང་ན་གྱང་བཡིན་ནོ། །ཤ་དང་ཆང་ལ་སོགས་པ་ཟས་ཀྱི་དྲི་མནམ་ན་ཟས་གང་གི་དྲི་མནམ་པའི་ཟས་དེ་མ་ཞུ་བཡིན་ནོ། །ཁྲུ་བ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི། ཁྲུ་བ་མདོག་སྔོ་ལ་ཆེ་བ་ནི་ཟླུང་གི་ནད་ཡིན་ཏེ། ཁྲུ་བ་ཁྲ་མོ་སེར་ཞད་ཙན་སངས་བ་སྟེ་ཡལ་རྒྱུན་པའམ་མཐོ་གསོག་ན་བད་ཀན་ཀྱི་ནད་ཡིན་ནོ། །ཁྲུ་བ་མཆིལ་མ་དང་འདྲ་བར་དཀར་ཞིག་མངོ་གསོག་ན་བད་ཀན་ཀྱི་ནད་ཡིན་ནོ། །ཁྲུ་བ་དང་དམར་ངམ་ཡོད་ན་ཁ་ནད་དང་། འཇའ་ཚོན་འདྲ་བ་མདོག་སྣ་ཚོགས་

སྡུང་ན་དུག་གི་ནད་དོ། །ཕྱག་རོན་གྱི་ཐྲུ་ཁ་ཡིས་གཏོར་བ་དང་འདྲ་བར་ཤིང་བུ་ལྟ་བུས་དཀྲུག་པའི་མོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱུ་བ་རྣམས་དཀྱིལ་དུ་སྡོད་ལོང་མེད་པར་མཐར་སྐྱར་དུ་འཐོར་འགྲོ་ན་ནད་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱང་ཁྲེར་གིས་ལུས་ལ་ཟེར་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། འདིར་བློ་མའི་ཞལ་ཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་དཀྲུག་ཀྱང་ལྷུ་བ་ཆགས་རྐྱུ་མེད་པའམ་ལྷུ་སོང་སྐྱར་བུར་འོང་བ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཟེར་བའི་ནད་དང་། ཆུ་གསོག་དང་རྒྱབ་ཤ་བཅད་དགོས་ནད་དེ་དག་གིས་དབང་གི་མིན་ན་གདོན་གྱི་ཆུང་བརྟགས། ཆེན་ཆེ་ཆུང་འཕེང་རྣམས་ལ་ལྷུ་ཆུང་དུ་མས་བསྐོར་ཞིང་ཉ་ཅང་མི་མང་མི་ཉུང་ཡུན་ཉ་ཅང་རིང་ཝོར་མི་འདུག །སྐྱུར་དུ་ཡང་མི་ཡལ་བའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་རངས་སོགས་སུ་གྲོགས་ངོས་ཡིན། ལྷུ་བ་ཉ་མིག་ཆུ་ལ་ཕྱེད་ཙམ་ནུབ་པ་སྦན་རྡོག་ཙམ་ནས་ཡུངས་ཀར་དང་བྱེ་མ་ཙམ་གྱི་བར་ཆེ་ཆུང་རེས་མེད་དེ་འབྲ་ལ་ཉ་མིག་ཀྱང་ཟེར། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་འདྲ་ཆུང་དུ་ལ་ཆུ་རྫིའང་ཟེར་ཏེ་ཡུན་རིང་ཝོར་འདུག་པ་དེ་ལ་གར་སོང་གི་ཚུལ་ལས་ལྟོང་དང་གདོན་ངོས་བརྟག་རྐྱུ་ཡོད། འབམ་སོགས་ཕབ་རྐྱུ་ཡིན་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ཕབ་ཐུབ་པའི་ཚེ་ལྷུ་བ་གཡུང་ཞིང་བརྟན་པར་འོང་། རྩོད་ན་ཕབ་དཀའ། ལྷུ་བ་གསོག་ཅིང་བརྟན་ན་རྣ་སོགས་དང་ཆུ་བསགས་པའམ་བད་ཀན་གྱི་ཤས་ཆེ་བའི་རྟགས་ཡིན།

ཀུ་ཡ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུ་ཡ་ཞེས་པ་ནད་ཅན་ནད་མེད་སུ་ཡིན་ཀྱང་ཆུ་ཚ་གྲང་གང་གི་དུས་སུའང་ཡོད་པ་ལྟག་པར་ཚན་དེའི་དུས་སུ་མང་བ། ཆུ་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་ཞིབ་ཞིབ་མདོན་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཆུ་མདོག་དང་འདྲེས་ནས་མི་མདོན་པ་དེ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཆུ་ཡི་ནང་དུ་རྡོ་གཡའ་མ་སྦོན་པོ་ལྟ་བུ་དུམ་བུ་ཞིག་འཕང་ན་དེའི་ཐད་ནས་སྐྱ་སིབ་སིབ་མདོན་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བརྟག་པ་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཆུ་མདོག་ལྟར་སྣང་འཁྲུལ་སོ་ཀུ་ཡས་བསལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྨན་པའི་རྒྱུལ་པོ་གཙུ་ཐོག་པའི་ཞལ་གདམས་མན་ངག་ཏུ། རྩ་མ་དེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་རུང་། རྩ་གཏིང་ཤེད་ཆེ་ན་ཆ་བ་ཡིན། །གཏིང་ཤེད་ཆུང་ན་གྲང་བ་ཡིན། ཆུ་མ་དེས་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་རུང་། །ཀུ་ཡ་ཆེ་ན་ཆ་བ་ཡིན། །ཀུ་ཡ་ཆུང་ན་གྲང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདི་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྟག་པ་ཀུན་ལས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུ་ཡ་དག་གི་དབྱེ་བས་སྟུད་འདྲ་ན་རྣུང་གི་ནད་ཡིན་ལ། བལ་འདབ་ཆུ་ལ་བསྐྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་བྱུང་ན་ཁ་གཤེས་ཀྱི་ནད་དང་། སྟུ་རྩེ་གཉིག་པ་དང་འདྲ་བ་བད་ཀན་གྲང་བའི་ནད་དང་། སྨིན་དང་འདྲ་བར་གྱུར་ན་གློ་ནད་ཡོད་ལ། རྣ་དང་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ལུས་ལ་རྣ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཞེ་མ་དང་འདྲ་བ་ཞེས་སུ་རྩེ་གཅིག་བྱུང་ན་མཁལ་ནད་ཡོད་པ་

ཡིན་ལ། ཆུ་ཡི་སྐྱེད་འོག་བར་གང་དུ་ཀུ་ཡ་གནས་པ་ཤས་ཆེ་ན་ནད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་སྐྱེད་ན་གནས་པ་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ།། ཀུ་ཡ་ཞོ་
ཤེ་བ་སྐྱེ་ཞོ་སྐམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་ཡམ་ཡམ་པས་ཆུ་སྐྱེད་ཁྲབ་པ་བྱུང་ན། ཟུང་གི་
ལུས་ཟུངས་དང་ནད་ཚ་གང་དཀྲག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུ་ཡ་མཐུག་པ་སྐྱེ་མང་ན་
ཚ་བ་དང་སྲབ་པ་སྐྱེ་ཉུང་ན་ནད་གང་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུ་ཡའི་ཁད་ཀྱ་ནི་
ཆུ་ཡི་མདོག་གང་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆུ་ནད་ན་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཆུ་དེའི་མདོག་ལས་གཞན་དུ་མི་མངོན་ནོ། སྨྲས་མ་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་
ནི་སྐབ་ན་གང་བ། མཐུག་ན་ཚ་བའོ། །ཚ་ཆུ་སྨྲས་མ་མཐུག་ན་ལུས་ཟུངས་
ཞུ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆུ་ལ་སྨྲས་མ་མཐུག་པོ་མི་འབྱུང་ཡང་། དམིགས་
བསལ་གྱང་ཆུ་ཡིན་ཀྱང་སྨྲས་མ་མཐུག་པོ་ཆགས་པ། ཐུར་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་
ཚུར་བླངས་ཏེ་གཞན་དུ་བཞག་བཏུབ་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྨྲས་མ་དེ་ལྟ་བུའི་མིང་
ལ་ཞུ་རྩོད་རྩེས་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་མེར་བསྡེགས་པས་གསུང་དྲི་བྱུང་ན་མར་མ་ཞུ་
བ་ཙམ་ཡིན་པས་བཅོས་མི་དགོས་ཏེ་མ་བཅོས་ཀྱང་འཚོ་བའང་ཡོད་པས་
ཤན་སྟེད་དགོས་སོ། །སྨྲས་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས་དུམ་བུར་ཚད་དེ་གས་པ་
མང་ན་སྐྲན་ནད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཆུ་སྟོད་དུ་བཏང་བའི་སྐྱོགས་རྣས་ཟིན་
པར་བྱས་ལ་མི་སྐུལ་བར་བཀབ་ནས་བཞག་ལ་ངད་ཡལ་དུས་སྨྲས་མའི་

གཟུགས་ལས་གདོན་ངོས་འཛིན་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་བྱ་དགོས་
སོ། །སྤྲོག་དུས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བརྟག་ན། ཟློས་པ་མ་ཡལ་བཞིན་དུ་ཚུ་མདོག་
སྐྱ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་སྤྲོག་པ་ནི་ཚ་བའི་ཆུའོ། །ཟློས་པ་ཡལ་རྗེས་ཚུ་
གང་ནས་གཅོད་ཚུ་མདོག་སྤྲོག་པ་ནི་གང་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། ཟློས་པ་ཡལ་བ
དང་སྤྲོག་པ་དུས་མཚུངས་ན་ནད་ཚ་གང་སློམས་པ་སྟེ་སྤྱིར་བཏང་ནད་མེད་
པའི་དུས་ཀྱི་ཚུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། སྤྲོག་ཚུལ་ལ་བརྟག་པ་ནི། ཚུ་ལ་མཐའ་
དབུས་སྐབ་མཐུག་གི་ཁྲད་པར་མེད་པ་ལ་ནི་མཐའ་ནས་སྤྲོག་སྟེ་དང་པོར་
མཐའ་ནས་ཚུ་འཁྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་སྐབ་ན་སྐབ་ས་དེ་ནས་སྤྲོག་སྟེ་
སྐབ་ས་ནས་པོག་མར་འཁྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་སྐབ་པའི་ཚེགས་
དང་མཐའ་དང་མཐའ་ནས་པོག་མར་སྤྲོག་པ་ནི་གང་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ།
གང་ཚུ་ནི་ཚ་ལོག་མི་བྱེད་པར་གང་ནས་སྤྲོག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །གང་ཚུ་
མཐུག་པའི་དཀྱིལ་ནས་ཕར་ལོངས་པོར་ཏེ་ལེང་ལིང་པོར་སྤྲོག་ན་ཚ་བ
གསར་བ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་ནས་དབུས་སུ་ཤར་ཤར་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མདོག་ལོག
བྱང་ན་ནི་རྩིང་པའི་ཚད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུ་སྤྲོག་པའི་སྐལ་སྟེ་དེའི་སྟོན་དུ་ཀུ་ཡ
སྤྲོག་པ་སྟེ་སངས་ན་ནད་ཚ་གང་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། ཚུ་སྤྲོག་པ་དང་ཀུ་ཡ
སངས་བ་སྟེ་ཉུང་དུར་འགྲོ་བ་དུས་མཉམ་པ་ནི་སྤྱི་ཁྲབ་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་

ནོ། །ཚ་བཡུས་ལ་ཟྱེར་ཆེས་པ་དང་། གང་བ་ཁ་འབྱམས་པ་དང་། གདོན་ཤས་ཆེ་བའི་ཚུ་གསུམ་ནི། མདོག་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འཕྱར་ཚུ་མི་ལྡོག་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོར་བཏང་མ་ཐག་པར་མདོག་དམར་སེར་དྲི་ངུགས་ནའང་། རྩེས་ནས་རེ་དྭངས་དང་དྲི་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དང་པོར་ཚན་དེའི་དུས་སུ་དྭངས་པ་ལ་རྩེས་ནས་རྩུལ་ཏེ་རྐེག་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་བཏང་མ་ཐག་པ་སོགས་ཚན་དེའི་དུས་ཀྱི་ཚུ་ཡི་མདོག་སོགས་ལས་འགྱུར་བ་ནི་ཚུ་ལྡོག་བཞེས་བྱ་ལ། དང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་ལས་ཅིའང་མི་འགྱུར་ན་ནི་མ་ལོག་པའོ། ལོག་པའི་རྩེས་ལ་བརྟག་པའི་ཚུལ་ནི་དུས་རྒྱུན་གྱི་ལུས་ལ་ནད་གཞིའི་ཤས་གང་ཡོད་བརྟག་སྟེ་ཟློར་ན་སྐ་ན་ཚ་བ་དང་སྨན་གྱང་བཀོན་ནོ། །དེས་ན་ནད་གཞི་ཚ་བ་ཤས་ཆེ་ན་ལོག་པའི་ཚེ་སྟར་བས་སྐ་ལ། གང་བ་ཆེ་ན་ལོག་པའི་ཚེ་ཚུ་ཟློར་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་འོང་ངོ། །ཀཀར་སེར་དྭང་བ་ནི་ནད་མེད་པའི་ཚུར་སྟར་གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །ཕྱིས་པ་མ་འོ་འཐུང་བའི་ཚེ་ན་ཚུ་ལོག་རྩེས་དཀར་ཉོག་རུལ་བ་འོང་བ་དང་། མཁལ་ནད་ཅན་ཀྱི་ཚུ་ནི་ལོག་རྩེས་ཤིན་ཏུ་རིལ་བ་ཟློར་སྐྱེགས་མ་རྒྱག་རྩིག་ཅན་འོང་ངོ། །ཆེ་བག་མདོར་བསྡུས་ན། ཚ་ཆུ་དང་གང་ཆུ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མདོག་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར། ཚ་བའི་ཆུ་ནི་

ཞེས་པ་ནས། གང་ཚུ་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ་འདིར་ཐོག་གས་ གཉིས་སུ་དྲིལ་ཏེ་ཤེད་པར་བསྟན་པ་ལས། ཆོག་གི་དོན་ནི་སྔར་ཝཁད་ པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་འདྲ་འདྲ་ནོར་བའི་ཤན་ཤེད་དགོས་པའི་ ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཁངོ་གདགར་ལ་སྔོ་སངས་ཀྱ་ཡ་མཐུག་པ་ཅན་ཐྱི་ཚུ་ནི། ལྟར་སྣང་གང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་གཉིད་ན་ཚ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། མངོག་ དམར་སེར་ཅན་ཐྱི་དྲི་ཚུ་གང་ལ་ཀྱ་ཡ་མེད་པ་སྟེ་མངར་པ་མེད་པ་བྱུང་ན། ལྟར་སྣང་ཚ་ཡང་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་བ་ཡིན་ནོ། ཚ་ཚུ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལྷོག་ བུལ་ལ་གང་བའི་ཚུ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་ལྷོག་སྐྱེན་པ་ལྟ་བུ་མི་མཚུངས་ འདྲ་མིན་ཞིག་བྱུང་ན་ཚ་བ་མི་མངོན་པར་གཏབ་པའི་ནད་དུ་ཤེས་པར་ བྱའོ། །ཚ་བའི་ཚུ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དཀྲུགས་ཀྱང་ལྷུ་བ་གཅིག་ ཀྱང་ཆགས་རྒྱུ་མེད་ན་ཚ་བ་ཁོང་དུ་ཤོར་ཏེ་ནད་གཉིར་ན་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ བཞིན་གང་བའི་ཚུ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་ན་གང་བ་ཁ་འབྱམས་པའོ། །ཚ་བའི་ཚུ་ ལ་སྦྲིས་མ་ཏ་ཅང་མཐུག་ན་ལུས་ཟུངས་ཞུ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ བཞིན་གང་ཚུ་ལ་སྦྲིས་མ་མཐུག་ན་མར་གྱི་དོགས་སྣུམ་བཙུད་མ་ཞུ་བར་ དེས་སོ། །ལར་ནི་ནོར་སོ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ་སྔོངས་ཚད་དང་ཁག་གི་ཚད་པ་ གཉིས་ཀ་ཚུ་དམར་པོ་ཞེག་འབྱུང་བས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་པ་སྒྲིད་ཀྱང་ལེགས་

པར་བརྒྱ་ན་དྲངས་མི་དྲངས་ལྷུ་བ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་མེ་ཧོར་ཏེ། ཏྲུང་གི་ཆུ་ནི་དྲངས་ལ་ལྷུ་བ་ཆེ་བ་སོགས་དང་ཅེགཅོས་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། །བད་ཀན་སྨྲག་པོ་དང་ཆུ་སེར་ཀྱི་ནད་གཉིས་ཀ་ལ་ཆུ་མདོག་སྨྲག་ཁ་ཞེག་འཐུང་བས་ཕན་ཚུན་འཁྲལ་སྲིད་ཀྱང་། ལེགས་པར་བརྒྱ་ན་ཆུ་སེར་ཀྱི་ཆུ་ནི་དྲངས་ལ་དྲི་མ་ཆུང་། སྨྲག་པོ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་ཡིན་ནོ། །མཁལ་མ་མཆིན་པ་མཆེ་ར་བ་གསུམ་གང་ལ་ནད་ཡོད་ཀྱང་ཆུ་མདོག་དམར་པོ་འོང་བས་ཕན་ཚུན་ཧོར་སྲིད་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱ་ན་མཁལ་མ་ལ་ནད་ཡོད་པའི་ཆུ་ནི་རྨལ་ཞིང་རྐོགས་ལ། གཞན་གཉིས་ཀ་དེ་ལས་ཆུང་དྲངས་པ་དང་། མཆིན་ནད་ཅན་གྱི་ཆུ་ནི་ཕལ་ཆེར་ཚ་བའི་ཆུ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་ལ། མཆེར་ནད་ཅན་གྱི་ཆུ་ནི་དམར་ཡང་གྲང་བའི་རྐགས་གཞན་དང་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཀུ་ཡ་སྟེང་དུ་ཡོད་ན་མཆེན་པ་དང་། བར་དུ་ཡོད་ན་མཆེར་བ་དང་། སྨད་དུ་ཡོད་ན་མཁལ་ནད་ཡིན་པས་ཤན་ཚེད་པར་བྱའོ། །གཏ་ཚོད་དང་བད་ཆུང་གྲང་བའི་ཆུ་ཡང་མདོག་སྔོན་པོ་སྨྲང་བས་འཁྲལ་སྲིད་ཀྱང་། ཀུ་ཡ་སྦས་མཐུག་དང་། ཏླངས་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱིས་མི་ཧོར་བར་འཆྲེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་འཁྲལ་སོ་ཅན་གྱི་རྐགས་དེ་དག་སྐོ་ཀུན་ནས་ཞིབ་པར་བརྒྱ་ལ་མ་འཁྲལ་བར་ནད་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བར་བྱའོ། །བདུན་པ་འཆི་

བའི་ཚུ་ནི། མདོ་གཞག་འདྲ་ལ་ཀོ་བ་རྒྱལ་བའི་དྲི་མ་ནམ་པ་འཛྱུང་སྟེ། བཅོས་ཀྱང་སྐྱེད་མེད་པ་དེ་ལས་མི་འགྱུར་ན་ཚ་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། །ཁངོ་ནི་བཞིན་དུ་ཀུ་ཡ་སངས་ཚར་རྗེས་ཀྱང་མི་སྡོག་ན་ཚ་བའི་འཆི་ཚུའོ། །མངོག་སྡོ་ཞིང་དྲི་བྱངས་ལ་བྱོ་བ་མེད་པ་དང་བཅོས་ཀྱང་སྔར་ལས་མི་འགྱུར་བ་ནི་གྲང་བའི་འཆི་ཚུ་ཡིན་ནོ། །ཆོག་པ་སྡེ་སྡོ་ཡི་ཆོད་མ་བཅོས་པ་ཆད་པ་སྡེ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་མདངས་ཆད་པའམ་རྒྱལ་བ་ན་ཚུ་སྡོད་དྲངས་སྐྱེགས་ཅན་འཛྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་ན་རྒྱང་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི་འོ། །ཚུ་རྩའི་ཁུ་བ་ཆད་པ་ལྟར་སེར་རྒྱལ་བྱུང་ན་མཁྲིས་པའི་ནད་ཀྱིས་འཆི་འོ། །མཆོལ་ཁུ་ཆད་པ་ལྟ་བུར་དམར་ཏྲུལ་བྱུང་ན་ཁྲག་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི་འོ། །འོ་མ་ཤི་བ་སྡེ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུར་བྱུང་ན་བད་ཀན་ཀྱི་ནད་ཀྱིས་འཆི་འོ། །སྐྲག་ཚ་ཆད་པ་སྡེ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ནགས་རྩྭལ་ལེ་བ་བྱུང་ན་དུག་གི་ནད་ཀྱིས་འཆི་འོ། མཁལ་མ་ལ་ནད་མེད་པར་ཁོང་པའི་ནང་ནས་ཚུ་ལོག་སྡེ་བཏང་ཏུ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱུང་ན་འདུ་བཤོང་ནས་རྒྱལ་བ་ཞེས་འཆི་བའི་ཚུ་ཡིན་ནོ། །བཙུད་པ་གདོན་ཀྱི་ཚུ་བཏུག་པ་ནི། སྡོད་དུ་དང་ཡོར་གང་ནས་བཏང་བའི་ངོས་ཤར་དུ་བཞི་བར་བྱས་ལ། ཚུ་དེ་སྲིད་པའི་རྒྱས་སྦྱལ་གན་རྐྱལ་དུ་གནས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ལ། སྔར་ཀྱི་ཤར་དེ་གློ་གཡས་སུ་བྱས་ཏེ། མགོ་བོ་སྡོར་བསྐྱན་ནས་ཐུར་མ་བཞི་བསྡོལ་

བའི་ཐེག་བཞེས་ལེང་ཚེ་དགྱ་པའི་ས་དགུར་བཅད་ལ་རུས་སྒལ་གྱི་གཡས་
ཕྱོགས་ཀྱི་རེའུ་མིག་གསུམ་ནི་སྐྱེང་ནས་མར་ལྟ་ས་མི་ས་གདོན་གྱི་ས་གསུམ་
ཡིན་ལ། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་གསུམ་ནི་མགོ་ནས་མར་དུར་ས་ཁང་ས་ཞེང་གི་
ས་ཡིན་ནོ། །དབུས་གསུམ་ནི་མགོ་ནས་མར་ཕ་མེས་དང་རང་དང་བུ་ཚའི་
ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལེང་ཚེ་དགྱ་པོའི་ས་དེ་དང་དེར་སྤྲིས་མ་ལ་གཟུགས་
བརྟན་གང་བྱུང་བའམ། ལེང་ཚེ་གང་རུང་ཞེག་གཞན་ཀུན་ལས་སྔ་བར་
ལྟག་པར་ལྷོག་སྐྱེན་པའམ། ཡང་ན་གནས་གཅིག་གཞན་ཀུན་ལོག་ཚར་
བའི་རྗེས་སུ་ལྷོག་སྟ་རིང་བ་དང་། ཡང་ན་མི་ལྷོག་བར་གནས་པ་དང་། ལུ་
བ་ཤ་མིག་འདྲ་བ་དང་། ཆུ་ལ་སྐྱབས་མཚམས་འདྲ་བའི་རི་མོ་དང་། ལུ་བ
དཀྱུས་མ་ཡང་གནས་གང་དུ་ལྟག་པར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་གང་ཡང་
རུང་བཞིག་ན་གཞན་ལ་མེད་པའི་རྟག་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བརྟག་གོ། །འདིར་
ཤ་མིག་འདྲ་བ་དང་། མ་བསྡུབས་ཀྱང་སྡུབས་པ་འདྲ་བའི་ལུ་བ་གང་བྱུང་བ
ཞེས་འཆད་པའང་འདུ་གོ། །དེ་ཡང་རྟགས་དེ་དག་ལྟ་སར་བྱུང་ན་རང
གིས་བརྟེན་པའི་ལྟ་གྲུང་བཅོས་དགོས་ལ། མི་སར་བྱུང་ན་མི་ཤི་བ་འདྲེར་
སྐྱེས་པའི་གྲེ་ཙོ་མོ་གཙོད་པ་དང་། གདོན་སར་བྱུང་ན་སྲིད་པའི་སྡུ་འདྲ་
གཙོད་པ་དང་། ཕ་མས་ཀྱི་སར་བྱུང་ན་ཕ་མེས་ཀྱི་ཆགས་འདྲེ་དང་གཞན་

གྱིས་ཟད་འདྲེ་གཤོད།། ངང་སར་བྱུང་ན་ཐོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནས་འཚོས་པའི་
འདྲེ་གཤོད་ལ། བུ་ཚའི་སར་བྱུང་ན་ཞང་ཉེ་དང་མ་སྡུའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འདྲེ་དང་།
ཁང་དུར་ཞིང་སར་བྱུང་ན་ཁང་བ་ལ་འཁྲི་བའམ་ཁང་བ་ཉེས་པའི་འདྲེ་དང་།
དུར་འདྲེ་འམ། དུར་སྐེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། ཞིང་སའི་འདྲེ་སྐྱེ་
ཕྱོགས་དེ་ནས་གཤོད།། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤར་དུ་
བྱུང་ན་རྒྱལ་པོ་དང་གཉན་ལ་སོགས་པས་གཤོད་དེ་གཞུང་ལྟར་གོ་སྐལ་ལ། ཀླུ་
སྲིན་ཞེས་པ་མ་ཀླུ་ལ་ཕ་བདུད་སོགས་གདུགས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ཀླུ་མ་རྟུང་
བ་གདུགས་པ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ཡང་ན་རིགས་ཀླུ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་
གདུགས་པ་ཆེ་ཞིང་འཆོ་བའི་རིགས་ལ་ཟེར། གཞན་སྡེ་བརྒྱད་རྣམས་རང་
མིང་གིས་གསལ།། ནགས་སྐྱེགས་ནི་རྒྱལ་པོ་དང་ཐེའུ་རང་བསྡོང་བ་སོགས་ལ་
ངོས་འཛིན་པ་སྣང་ཡང་མ་མོའི་རྒྱུད་ལུང་རྣམས་སུ་ཚེ་ཀ་ཇ་ཉེ་སོགས་སྐྱེགས་
མོའི་ཆོགས་དང་། རེ་མ་ཉི་སོགས་ནགས་མོའི་ཆོགས་ལ་ནགས་སྐྱེགས་ཅས་བརྟ་
མཇད་པས་ན་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་མ་མོའི་ཆོགས་ཀྱིས་གཤོད་པ་ལ་ངོས་
འཛིན་པ་ལེགས་སོ།། །རིགས་འཛིན་ནི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུའི་ནང་ཚན་གྱི་རིགས་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་གངོན་གྱི་བདག་ཞེས་པ་དེའོ། །འོན་ཀྱང་ཆུ་ལོགས་རྟེས་ཉི་མའི་
མདངས་ཆུ་ལ་ཤར་བའི་ཚེ་འདྲ་བའི་གཟུགས་ལ་གངོན་གྱི་ཁྱད་པར་ངོས་

བཟུང་བ་ནི། རྣ་བྱའི་མདོར་བཏབ་ན་མ་མོ་ནག་སྐྱ་གཤེས་གཅོད་པ་དང་། བ་དན་ཕྱར་བ་འཕྲ་བསྟེ་གྱུ་བཞི་ལ་དར་ལྷེ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མཚོན་པོ་གཅོད་པ་དང་། ལྷགས་སྐྱོག་གི་དཔྱིབས་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ལྟ་མོ་གཅོད། མདུང་གི་རྩེ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཚོ་ལྟ་གཅོད། །འོད་ཀོར་འཕྲ་ན་ཞེས་འོད་དཀར་པོ་རྒྱུམ་པོའི་རྣམ་པ་དང་ལྡོགས་འཕྲུང་ན་རྒྱལ་པོ་གཅོད་པ་དང་། ཅོག་ཙུང་ཉི་ཤར་འཕྲ་བ་འོད་གཏིང་ཟུ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་བཅོན། དར་ལྷེ་ལྟར་ཤར་ཤར་མང་ན་ཀུ་བཅོན་དང་། སྤེགས་པའི་གཟུགས་འཕྲ་ན་ཀུ་བདུག་དང་། ཤ་རུ་འཕྲ་བཅོན་ཡམ་ཤུད་དང་། གལ་ཏེ་འཕྲ་བ་མགོ་གཉིས་བྱུང་ན་ཐེ་བྱང་དང་། མེ་འོང་འཕྲ་ན་མཆོ་སྦན་དང་། ཏམྦུར་སྟེ་པི་ཕྱ་འཕྲ་ན་བདུད་མོ་དང་། ཉ་དང་དུང་གི་གཟུགས་འཕྲ་ན་ས་བདག་དང་། ཆུ་སྲིན་དང་སྨུལ་འཕྲ་ན་གྱུ་གཅོན་གྱི་གཅོད་པ་དང་། ན་བུན་དང་སྲིན་འཕྲ་ན་མི་གཙོང་བ་ལངས་བ་དང་། མདའ་འཕྲ་ན་གྲེ་ཕོ་དང་འཕང་འཕྲ་ན་གྲེ་མོ་དང་། མིག་མང་དང་གྱུ་བཞི་བཀྲམ་པ་འཕྲ་ན་ཞིང་འདེ་དང་། ཕུར་པ་ཡུངས་ཀར་འཕྲ་ན་གཞན་གྱི་ཕུར་ཁ་གཅོད་པ་དང་། ཐོད་པ་འཕྲ་ན་གྱུ་གཉུག་ཀྱི་གཅོད་པ་དང་། མ་ཉེ་ལྟ་བུ་རྡོ་ཙིའི་གཟུགས་ཅན་བྱུང་ན་དམ་སྲི་གཅོད་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་འདེ་ཙོའོ། །དེ་རྣམས་གང་ལ་གཅོད་པ་ལིང་ཆེའི་ས་དགུ་ཙིའི་ཚོགས་ལས་

དཔགས་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་སར་འདྲེངོ་བྱང་ན་འདྲེ་དེ་ལྷར་བརྟུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷ་སར་གཡ་ཀེ་མཚོ་སྒེལ་ལྷ་བུ་བྱང་ན་ཐེའུ་བར་ལྷར་བརྟུབ་སོགས་སོ་སོའི་ཁྲད་པར་གོང་བཞིན་ནོ། །འདྲེ་སར་ལྷངོ་བྱང་ན་ལྷ་ཁྲོས་ནས་འདྲེ་རུ་གཤེད་པ་སྟེ། ཤུགས་པ་འདྲ་ན་ཡུལ་ལྷ་ཁྲོས་པ་ལྷ་བུས་མཆོག་ཀེ་གོང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆུ་ལྤོག་ཀུ་མི་འདོད་པ་སྟེ་མི་ལྤོག་ན་ལྷོག་ཙམ་བསྐོལ་བའི་ནང་དུ་ཚ་ཆུ་ལ་གཏུར་ཆུང་ཟད་དང་། གང་ཆུ་ལ་ཚ་བ་གསུམ་ཐུན་གཅིག་བཏབ་ནས་བསྐལ་བཞག་ན་ལྤོག་པར་གྱུར་ན་ནད་ཀྱིས་དབང་གིས་མ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཀྱང་མ་གསལ་བ་སྟེ་ནད་ཀྱི་ཆུ་དེས་པ་མ་གསལ་ན་ཆུ་དེ་ནི་གདོན་དོ་ཆེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་མི་ལྤོག་པ་སྟེ་གབ་པའམ་ཡིབ་པ་ཅེས་བྱའོ། འདི་ལ་ཆུ་མི་ལྤོག་ན་བསྐོང་ཐུ་བཏབ་པ་སྟེ་ནས་འབྲུ་དགུའི་མོ་འདེབས་ཚུལ་ལྷར་འཆད་པའང་ཡོད་དེ། བསྐོལ་ཞེས་ལ་མཐའ་དང་། བསྐོང་ཞེས་ར་མཐའི་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཐུ་ཞེས་པ་མོའི་འདེབས་པའི་དོན་དང་། སྐོང་མགོ་སྟེ་རྩེས་བྱེད་པ་དང་། བཏབ་རྒྱའི་སྐབ་དེ་ལ་འཆད་པའི་ཁྲད་པར་དག་བྱང་ངོ་། །སྤྱིར་ན་དོན་རྣམས་ཀྱི་ནད་ཀུ་ལ་གསལ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་སྐོད་རྣམས་ཀྱི་ནད་ནི་རྩ་བས་ཀྱང་ཆུ་ལ་གསལ་ཆེ་ལ། འཚོ་འཆིའི་ལ་ཤན་འབྱེད་པ་ནི་ཆུ་ལའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོར་(མཆན)ཀུ

ཡིས་འཆེད་དགོས་ན་ཡང། ཚ་གང་གི་ལ་ཤན་ནི་རྩ་བས་ཀྱང་ཆུ་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར། སྣན་པ་མཁས་པས་ནད་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །གལ་འགག་བཞིའི་འཁྲུལ་སོ་བསལ་བ་ནི། །མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་ཚ་གང་གལ་མདོར་ལྷོས་ཞེས་ཞལ་འཕང་སྟེ་སྔར་ཞུས་པ་ལ་ལན་གསུངས་པའོ། །དེ་ནས་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་གོང་དུ་སྨོམ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་གསོ་ཚུལ་དགུ་གསུངས་པ་དེང་སྐད་པར་ཞུས་པ་ལ་ལན་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བོས་ནས། ནད་དང་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་འཚམ་བར་སྤྲོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསོ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་གཅེས་པའི་དོན་ལ་སྐབས་འདིར་ཞུས་པ་ལེགས་ན་ཡང་། གསོ་ཚུལ་དགུ་པོ་དེ་ནི་སྔར་ཁཕྱད་པའི་རྒྱུད་དུ། མ་རྟོག་དོགས་པ་བཅས་གཏིང་མ་ཐོག་པའི་ནད། བྱེ་ལ་འཇའ་པ་ལྟ་བུའི་སད་མདས་བཅོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་ཡོད་པས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལྟ་ཞིང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གནད་དུ་འཐེམ་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་རྟོག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ན་སྐུན་ཁུང་དུ་ཇས་སྟོང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉམས་ལེན་དེའི་སྟེང་དུ་ལུས་པའམ་དེ་ལ་རགས་ལས་པས་དགོས་དུས་སྐྱེབ་

པའམ་ཕན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུད་ཆེན་བཞིའི་དོན་ལ་ལྟ་རྟོག་གཞན་དུ་
ཐེམས་ནས་དོན་ཉམས་སུ་ལོངས་བ་བྱུང་ན། ཤུན་ཁང་གི་མཛོད་དུ་ཉི་མ་ཤར་
བ་ཇི་བཞིན་དུ་དོན་ཀུན་གསལ་གསལ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་གསེར་གཡུས་གང་བའི་སྒོམ་
བུར་ལག་པ་བཙུགས་ནས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་རང་ལ་ནམ་དགོས་པའི་དུས་ན་
སྤྱད་པས་ཆོག་སྟེ་རང་ཉམས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་
སྐྱེས་ལ་སྐར་གསུངས་པའི་དོན་ལ་བརྟེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་འདིར་སྒོམས་ཀྱིས་
གྲངས་སུ་སྨོས་པ་དེ་སྐར་གསུངས་པ་དང་གཅིག་གམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྤྲམ་
པའི་རྟེས་འཇུག་གི་དོགས་པ་བཙད་པའི་དོན་དུ་ཞུས་པ་ལ། རྒྱུད་བཞིའི་
དོན་གནད་བསྡེབས་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་རྟེས་འཇུག
རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུད་རྩི་སྙིང་པོ་ཡན་ལག་དརྒྱུད་པ
གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་མཐོང་བ་མེ་ལོང་ཆུ་ལ་ངོས་བཟུང་བའི་ལེའུ་
སྟེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །གང་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྡུང་རིག
གེས། །ཐེ་ཚོམ་དྲ་བ་ངན་བསལ་བ། ཕྱི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་དང་ཡོའི། །རྣམ
ཤཱཀ་འདི་ནི་གཞན་ལས་འཕགས། །ཞེས་དཔལ་སྒྲུབས་པའི་སྒན་གཡ
འཇིན་པ་མི་ཕམ་པས་སྒྲུབ་བ་དགེའོ།། །།མངྒ་ལཾ།། ཀ་ཆེ་ལས་འདས་པ་དེས
དོན་གྱི། །དེངོས་ཇུས་རྟེན་སྒྲུབ་འདི་བསྒྲུབས་པས། །དེག་འདིས་མཁའ་

མཉམ་སེམས་ཅན་ཀུན། །བིདྱེ་ཏྲ་ཞིང་སྐྱེ་བར་ཤོག །དེགཅོར།།